

VII.

GERMANIZMI U PISANIM IZVORIMA

Abfall / abfal 📖 (Zub 98: 264) Obična, vulgarna sirovina za otpad ili ABFAL. **obfal** 📖 (Zub 98: 402) Znaš da nemam penez, a to mi zgloda još navek preveć skupo, jel ne bi mogel napraviti nekaj jeftineše od obfala?

abrichten / abriktati 📖 (PNP-72; Šikulec, 114): Dok se vredi i abriktuje, ondar ide hižo zmetat i kojekej drugo po hiži renderit. **obriktati** 📖 (Tom 89: 52) Sprva, sa je rubenina bila z domačega platna, kodelice i konoplice i birkeče vune, doma na rokaj zešita, zeštrikana i obriktana, kagdar, i zetkana.

abschießen / apšisati 📖 (Tom 90: 51) Nikak gruntaši, pogotovo stareši, neso mogli, ili šteli, svatiti da silaža (rana konzerverana) onak apšisana i skisana bode zdrava rana za marvo.

also / alzo 📖 (Tom 98: 90) Alzo, zutra zorčaka peš z nami v gorice / pomoći znesti lozice i povajlati grebenice (...)

Anweisung / avajzung 📖 (Tom 85: 19) Negda so pri nam pojedina gazdinstva, koja so imala stareše kućne broje, imala prav na deputat-avajzung, iliti određeni del drv za kurejne i dok je trebalo za grado.

Anzug / ancug 📖 (Ivan 99: 20) Moško dete nosi suknjico do dve lete, a potli ancuga. **ajncug** 📖 (Đ-Nov: MK 6-18) Jene jeseni sprokali so negov japa puno svinj i Imbrina je dobil ajncuga.

Apotheke / japateka 📖 (Čam 2000: 10) Mati se je poparila, v japateke tri pot bila.

Apotheker / japatekar 📖 (Luk 38: 159) Japatekari strže sega, a najviše vode. 📖 (Luk 38: 185) Sakoje vračtvo koristi; nekoje betežniku, nekoje japatekaru. **japatekarica** 📖 (Đ-Nov: VM 1-10) Držala se je kak japatekarica i fort je bila ekstra. 📖 (Golub 95: 25) Japatekarica Lackovičeva **japatekarka** 📖 (Kov 95: 93) Dobro jutro. Ili dober den, kak vam paše gospa Magistrala! pozdravila je Šnjofa starešu japatekarku. **japatekarski** 📖 (Kov 95: 3) Jeni bi, morti, šteli da je se ovo odmeril na japatekarskoj vagi, kak japatekar po receptu leke, z točno prepisane uputaj za korišćenje.

arbeiten / arbajtati 📖 (Bel 82: 23) (...) japok su jak i dober / čovek moj bili, / pak su i v Argentini arbajtali, / ruže su saki den obrezavali (...)

Arbeiter / arbajter 📖 (Tom 89: 37) Vlasniki zemle grofi, baruni i ostali posedniki i veleposedniki) ostali so brez kmetov, bolše povedano težakov, pak so koristili i najmenšo priliko da si dopelajo na svoja imajna arbajtere kmete obečavajuć jim kaj nigdar neso dobili - samo da se ji domogno.

Arrest / rešt 📖 (Luk 38: 183) Rešt je za kurvo, tata i poštenoga čoveka. 📖 (Luk 38: 183) Rešt je za ljude. 📖 (Luk 38: 190) Što ne bil v reštu, ne ni čovek.

Arrestant / reštan 📖 (Čam 99: 69) A vu Saboličeve velike hiže čeperili so se: milicajci, oznaši, udbaši, supovci, reštani, poglavari.

Aufhänger / aufenger 📖 (Tom 94/95: 76) Sa je oprava na mene zglodala koda je na aufengeru. **hafenger** 📖 (Zub 98: 175) Zato ti savjetujem, iskreno od sveg srca, da nosiš na vreme sva najljepša odelca, a stare pošpricane, zblajhane i razdrte hlače lepo čuvaš na hafengerima i k tome dodaj malo naftalina da ih mljci ne zgrizu.

Auflage / aflog 📖 (Tom 84: 79) Odi z menom doma, vreč je kesna doba, dobičeš ako ne dojdeš od jape z bavrntom afloga! 📖 (Tom 85: 75) Afloga smo dobili bracki podjednako. **aflogov** 📖 (Tom 97: 27) I, joščer imaš obraza pred me stati / i aflogovo mi kaštigo s trucom dati / kak da si mi najbolša mati, (...) 📖 (Tom 98: 102) Nu, i za to smo, fajn pota, aflogovo juvico fasuvali.

Auslage / auzlog 📖 (Bel 80: 22) Se je to i denes / lepo videti: / trlice, / kolovrate, / preslice, / pralke / v auzloge / kak na parade / strženi, / zabljeni, / mućic.

avancieren / vanzerati 📖 (Tom 89: 77) Posluži li te sreća - leko vanzeraš, postaneš nekaj i nešče. 📖 (Tom 89: 77) Noje, nelite, ti so ondar morali i vanzerati.

bachen / povati 📖 (VP 17.9.85.) V nedelo so pri mene bili mama, sestra i mala Jasna Lackovičeva, čerka moje tete mlekarice Marice Šajtekove. Bilo nam je lepo, znajel sem se gorički bresek i

grozdja, povani šniclov i onda so dekle odbežale na vlak već posle pol tri jer je drugi bil tek noćni, a mama je morala na posel i dekle f školo drugi den. **pohanec** (Tom 92: 62) Pohanci so, makar i poklani očišćeni, počeli smrdeti.

Backenbart / pokenporki (Tom 85: 37) Još da nesem krzno zrezal za nesrečne mustače i pokenporke, majkica bi mi bili oprostili.

Badewanne / badvan (Zub 98: 357) Pili su vino iz kristalnog bokala (...) dok se je apotekarica redovito kupala u badvanu, a služavka joj je polijevala leđa.

Bahnhof / banof (Tom 88: 25) Žureč dojdemo na banof na kojem ne bilo ni žive duše, jasno, osim železničarov.

Ballen / bala (Tom 85: 51) Bala je zišla. (Zub 98: 22) Oni sebi, odmah na početku, otkroje čitavu balu, a tebi na kraju, ostave samo restle.

Band / pant (Kov 95: 11) Naš godovnjak počul je škripantanje vratni pantov i s celom svojom spodobom zagradil oljenku, da bi i dalje mogla svetiti.

Bande / banda (Tom 92: 71) Došel je nazaj vu svoj Gjurjjevec gde vreč puni trinajst let vuči i vodi našo vatrogasno bando, i to - jako, jako uspešno. **bandist** (Čam 2000: 91) Pred grackom večnicom bandisti pušo / Radeckovoga marša.

Bandel / panklin (Čam 99: 29) Vu lasi si je zateknola tri male bele tratinčice, a na fute svezala rumene široke pankline. **pantlin** (Ivan 99: 61) Mladoženja je imel ružu na prse z meteka i pantlin zvezen dole i venec od meteka oko škrljaka. **pantljin** (Ivan 99: 126) (...) za škrlilakom, mila moja, plavoga pantljina (...)

Bank / bajnek (Kov 95: 10) Naš pajdaš, Motlješ-Mutlješ, v prvem mraku, naveliko je nažigal repinu ojlnu blejsikaču na zapečkovomu bajnku komorinoga kurnjaka.

Bankert / pajnkrt (Tom 90: 25) Naše majkice, a pogotovo pramajkice, neso imale (rodile)

samo jeno, dvoje ili najviše troje pajnkrtov, kak vezdašne moderne mamice, nego od četvoro i se do - petnajstoro, po koje čak i više! **panjkrt** (Zub 98: 62) Znači do daljnijega žena će sama raditi samo zato da prehrani svoga jorgana i svoje panjkrtu?

Bankl / pankel (Zub 99: 299) Ivina Podravec se je brzo preselio sa svojim panklom i čitavim šušarskim alatom, čisto gore do svetog Petra (...)

Baracke / baraka (Čam 99: 62) Drugo leto nalukava se Šandor z male barake, gde trži još vekše mirakule: motike, rasoje, lopate, kose, tačke, škarje, vure, runjače, sekire.

Barn / parma (Tom 94/95: 11) Tekar potlam, dok so oni prešli s parme na kravsko štalo i spustili se z lojtre na malo guvence - ja, ni ne misleči na nijovo zasedom prepлетeno mrežo, skočim s parme (...) **parmič** (Tom 94/95: 9) To je bilo f parmiču od kravske štale pod poprečnom gredom.

Bartwisch / partviš (Zub 98: 218) Petrina je opet čistil lustere s partvišom, a z leščrbom je farbal zide.

Baß / bajs (Mih 95: 22) Fajn tam daleko / Skoro nakraj sela / Debeloga bajsa / Dumlejne me dopela **bajz** (PNP-72; Šikulec, 140) Ako on nema čas, nek pošlje svojega bajza na spoved! **bajsar** (Tom 90: 112) Red je spomenoti i mužikaše, jel brež ni nijeden fašenk nemre prejti, kak ni lakomec. Rečimo, da počnem od bajsara Šandora, koj je skupa z ženom navek pogodil kakovo bo zutra vreme, čak bojle od denešni meterologov. Ako je negova žena rekla: "Bo padala kiša!", on je tvrdil: "Zutra bo lepo vreme!" I kagdar, jeden je od ni moral pogoditi.

Befehl / befel (Tom 88: 68) Za mesec, dva se se je sasilo (bar pri nam v jedinice) i doje ti mlajši dežurni z befelom f kojem je med ostalem zapisano: "Demobilise se te, te i te", a predzađne poradi abecednoga reda i moje prezime i ime!

Begel / pegla (Tom 85: 26) Onda so nazaj zavezali brkbindo i držali jo v dunstu, a na kraju so jo i s peglom sušili. **peglja** (Ivan 99: 57)

Pri dečku treba samo postelj, blazina, vankuš i vilan. Dekla pak treba pet blazin, šest vankušnic i šest male, dva ormara napunjena platnom, vilane, stolnicami, obrisači, tri stolca, debelo dunjo, ambrelo, pegljo, vojčico, korito, gunje v štal, se nevolje, tri ponjave.

begeln / peglati ☞ (Čam 2000: 55) Dosta si se sega vžil, nabečaril, sigde bil, / dosta sem te briguvala, gače prala i peglala. **speglati** ☞ (Bel 82: 19) Snočka sem se / sam se bom menil / da bum megle prodal / i dober šeft napravil, / da bum falde speglal / i f šnajdare otišel. **zapeglati** ☞ (Has 94: 25) Dok se negda dekla k meše otpravlala, / onda si je prvo robo pripravljala. / Nafaldala sukno, falde zapeglala, / pocuknenko dobro i fest zapeglala. **pegljati** ☞ (Ivan 99: 19) Žena kuha, pere, prede, tere i tka, šiva, posteljo dela, zmeče, vodo nosi, peglja. **spegljati** ☞ (Zub 98: 418) Ne zna si ni sukno pošteno spegljati.

Beiwache / bajbuk ☞ (Zub 99: 72) A što se tiče pravice, kao stari partizančina Jožina mesar imao je velike povlastice kod milicije i vlasti, mogao je zmlatiti koga je htio bez da ga strpaju u bajbuk. **bajbukana** ☞ (Kov 95: 67) To bi ti trebalo ondaj dok doje žetve, da bi se malko oladel v bajbukani.

Beize / pac ☞ (Dol 96: 56) Duše so naše v rasol dospele - / trpi je pac razjeda, kej da tu velim ?!

Bereitschaft / barajščak ☞ (Tom 85: 29) Se se je to otegnolo do neko doba noći, a ja stalno na barajščaku.

besetzen / bezecerati ☞ (Tom 85: 24) Retko koga je zapalo f cirkve biti. Prvo kaj je mala, a drugo kaj so si oni zagovorniki svete Jalže vreč od rani vur bezecerati mesta. **zabezecirati** ☞ (Zub 98: 32) Bilo nas je na čopore i morali smo se požuriti na vrijeme jer su začas sve klupe bile zabezecirane.

Besteck / beštek ☞ (Zub 98: 346) Čim smo sjeli za stol i počeli jesti i piti, dobio sam dojam da će Toni sve pojesti od servisa, bešteka pa do namještaja (...)

Beutel / pajtlin ☞ (Tom 88: 37) Zutraden sem ja z mamom na tačkaj (to pri nam neje bil običaj) otpelal one dve maže z šenicom na pajtlin, mejlo

i poseje nasipali smo f svoja vreča i dopelali doma.

beutel / pajtlati > pajtlani ☞ (Tom 84: 78) Zapamtiti mi je bilo leko, jel nam je mama bila obečala da bo zutra punoga lonca, radi lakomca pajtlani žgancov skuvala i nas najmlajše prvi pot za pravi pravcati stol jest pozvala! **pajtlana** ☞ (Tom 85: 26) Bil sem se zarekel da ji to nigdar ne bom oprostil, a popustil sem zarad pol kocice cukora na pajtlane zlevanke, koje je baš po moje žejle zacukorila, samo kaj sem rekel: "Posipli mi još z bogečkem začinom!" **pajtlajne** ☞ (Tom 90: 85) Morti ne bi bilo zgoršega da vas jošče samo podsetim da smo mi na Drave imali i dva melina za pajtlajne (Pavlovica z južne i Lukanca z severne strane Drave).

Bindel / pintlek ☞ (Tom 94/95: 15) A, kam si to pošel s tem pintlekom?

Blech / pleh ☞ (PNP-72; Šimunić, 135) Okre pol noći se je vužgalo kocenje, drevlje, suharje i ves drugi vrug kej je bilo pripravljeno za nalaganje, kožuh je opal na pleh, zažgal se je i zgorel. **plehnat** ☞ (Zub 98: 147) I dok sam se vratio neobavljenog posla trebalo je naglancati moje žute niske cipele, a jer se je stvrdnuo ostatak boksa u plehnatoj okrugloj kutijici, ja sam ju metnuo na vruću ploču šparheta da se boks smekša. **plej** ☞ (Tom 94/95: 48) Potlam je majkica onoga obejlenoga krumpera na ploške zrezala i dela na plej od peći. **plejnast** ☞ (Tom 85: 62) Ja vesel - bom imal ono plejnasto škatulico. **plejnat** ☞ (Tom 85: 25) (...) a ne kaj bi još davali i svojem nečakom koje ni ne poznajo jel se v smrt žure, i to, f plejnataj škatulaj.

Blechmusik / pleh muzika ☞ (Zub 98: 116) Bilo nas je od četiri do šest hiljada, sa dve pleh muzike koje su se izmjenjivale, čak su i jodlali: Holalarij, Holalaroj... **pleh glazba** ☞ (Ivan 99: 139) Marić je to sastav bil, pa Lambert to je bil sastav od tog Cigana Štefine, pa sam z njemi tak jeno dve lete i posle toga sem napustil te muzičke sastave i tu se spakuvala pleh glazba. **plej banda** ☞ (Tom 92: 12) Bil je i selski knez, poglavar, prvi čovek bratovštine, šacman suckoga veča, komandujući v hrvackom sokolu, glavnokomandujući vatrogascem i plej bande.

bleich / splajhan 📖 (Kov 98: 50) Nema sreće za ljude dok je vode politikanti splajhane pameti, sramne prošlosti i sumnjive sadašnjosti. **zblajhan** 📖 (Zub 98: 175) Zato ti savjetujem, iskreno od sveg srca, da nosiš na vreme sva najljepša odelca, a stare pošpricane, zblajhane i razdrte hlače lepo čuvaš na hafengerima i k tome dodaj malo naftalina da ih moljci ne zgrizu.

Bleiweis / flajbaz 📖 (Golub 95: 148) Neću biti / križno drvo - / ni na drumu / ni na grobju. / Ničij flajbaz / neću biti. 📖 (Čam 2000: 8) Prijel sem flajbaza v roko, / v rijavo, težačko, žulnato. / Napel sem vuvo, rasprl si joko / i zgedal sliko božansko. **flajbazov** 📖 (Kov 95: 7) Martinu Flajbazovomu zvadili so jenoga bubrega zato kaj je otek. **flajbazer** 📖 (Dol 96: 61) *Flajbazer*

Bluse / bluza 📖 (Čam 99: 52) Vesele žene sebe so slekle crleno šamijo, belo bluzo i plavoga fortuna, navešale na kolec, složile barjaka - zastav.

Böhme / Pemija, Pemci 📖 (Tom 89: 42) Pemija, vezdašna Preradovičeva vulica, i se ovršiteše oko ne, spada med mlajše - predzađno - nasejle (naj)starešega Gjurgjevca. Pemijo so osnovali češki doseleniki - Pemci. Po jnaj je i dobila ime Pemija. Pemci so bili malo kulturneši svet. Med nimi je bil i gdekor mešter: tišlar, kolar, draksar, šustar, lecionar...

Borte / parta 📖 (Mih 95: 19) Nevideče parte po zemle se rišo, / Šamije češo, robače trgajo. **partonizalja** 📖 (Luk 38: 180) Popevalja i partonizalja (je). (Lena dekla i gizdava. Parta = izvezena kraljušem vrpca, što su je nekoć na glavi nosile djevojke.)

brechen / brejati 📖 (Has 95: 91) Kreuče, breše, šmrkli cure, / se je prelađen. **brej** 📖 (VP 9.9.85.) Malo so me spitavali kaj mi je, a onda je doktorica rekla da bi v najgoršem slučaju da sem popil i celo škatulko tabletic protiv breja dobil proljeva. **brenoti** 📖 (Tom 88: 7) Zarad toga je, kakti, malo zastala z membom, brenola, s fortunom smešne sozice obrisala i ozbilneše lice pokazala - veleči: "Nezgodno mi je priznati, ali moram, dela se o mojem fakinu..." **pobrejavati** 📖 (Čam 2000: 25) A japa samo, samo pobrejava / z nogami šikanče, pak se popikava! 📖 (Kov 95: 13) Maturok je pobrejavao i brejal kak nigdar

do sad. **zabrejati se** 📖 (Čam 99: 31) Jevica je Miška štela nekaj pitati, al se je zabrejala, žeklala jo je prašina. **zbrenoti** 📖 (Čam 99: 13) Žena se je pretegnola, zrunila joči, zbrenola zobov račka, prekrižila se, zmolila ZdravoMarijo i pred sehom zgedala gliboko vu dolu kak nasmejano zijada okruglo crleno sončece.

bremesen / bremzati 📖 (Zub 99: 197) (...) a noktima bremzam da se zaustavim prije provalije, izazivajući mi gadne trnce po čitavom tijelu.

brennen / nabrenati 📖 (Has 94: 25) Lepo se je vmila i zobe oprala, / punta zafrknola, lasi nabrenala.

Brenner / brener 📖 (Zub 98: 367) (...) a što je glava bila bliže breneru lampe, to je njezina sjena bila veća.

Brezen / perec 📖 (Tom 85: 82) Zel sem si žemlo i perca i potrošil dinara za kojega sem posle tvrdil da sem ga zgubil.

Brösel / prezli 📖 (Tom 89: 47) (Ne)smemo zabiti ni na: (...) kukuruzne i pajtlane z mlekcom, z očvirki, z truskvami, z prezli i z maščom žgance.

Bruch / bruh 📖 (Zub 98: 75) Ljudi, pa on vam ima bruh koji mu je napuhnuo jajca, pa vidite da mu je pimpek ispod normale.

Buchsbaum / brušpan 📖 (Ivan 99: 61) Bila je na špincu jaboka s brušpanom (šimširo m o.I.I.) napikana.

Büchse / piksa 📖 (Dol 96: 88) Djeca se "za božične svetke" oglašavaju pucnjavom "z ključov, ili z piksami, vu koje se nameče karabit (karborundum)", no pucalo se je i "z moždarov", (a to su "hilze" iz minulih ratova, od njem. die Hülse - mahuna, čahura, ljuska, košuljica od granate, najčešće od lijevanoga željeza). **pikslin** 📖 (Has 94: 63) Si smo v škole mi imali štajna i pločico / i pikslina drevenoga, v njemu olovčico.

Buckel / puklav 📖 (Tom 86/87: 42) Čem alaj zasteče / Ona svoja / Puklava pleča podmeče **puklja** 📖 (Luk 38: 167) Lakomost pukljo (= grbu) dela. **pukljav** 📖 (Zub 98: 85) U mojem selu bio je neki Viktor, vrlo dobar specijalista za popravak bicikla i motora, a zbog njegove grbe

na ledima zvali su ga PUKLJAVI VIKTORINA. **potpukliti se** ☞ (Čam 2000: 49) Najeril se, potpuklil se, / žmeko z glavom naklonil se.

Bühne / bina ☞ (PNP-72; Sabolić, 132) Složili so pred školom slavloluka i kakti no ajt nekakvo bino.

Bund / bunt 1 'svežanj' ☞ (Has 95: 109) Sakojemu bom ostavil / nekaj malo grunta, / bodem dal z one kese / sakojemu bunta. **bunt 2** 'buna' ☞ (Mih 95: 44) Služil sem / Panduru i žandaru / Gruntu i buntu **punt** ☞ (Has 94: 25) Lepo se je vmila i zobe oprala, / punta zafrknola, lasi nabrenala. **puntek** ☞ (Dol 96: 35) *Pozdravljenje* : Shekljala je megla stebila / tujam tam do Drave, / a grmlju šlajera dela / v punkte navrh glave. **puntar** ☞ (Mih 95: 53) Dignite se graničari! / Puntari i uskoki **puntati** ☞ (Tom 84: 48) Nišče te ne punta / Ali... / Kakove koristi imaš / Od toga grunta **puntati se** ☞ (Đ-Nov: VM 7-21) Mi pak stareši, a pogotovo oni kaj malko slabe vide, nekak smo se optomgošče puntali z novci. **spuntati** ☞ (Tom 84: 36) V osjnak ga ne puščati / Mogli bi ga još spuntati / Ne ni dečku veruvati / Se dok ne prejšo venci, svati **spuntati se** ☞ (PNP-72; Šikulec, 143) Joža, kej si se spuntal?!

Bündel / pintlek ☞ (Tom 92/93: 35) Eee, moj zeškolani gruntaš naivčina / ne preostaje ti druge - doli: / pintlek - na - pantlek / i - vu svet dalek!

Büschel / pušelj ☞ (Dol 96: 42) Sim žota kača žvepljena, tam lanec goruči blesne. / - Dej pušlja, tanjera, žerjavko! Da v stanje nam strelja ne tresne! **pušlin** ☞ (Kov 95: 11) Zastali smo kak dreveni štaflini poslagani v menši pušlin. **pušlec** ☞ (Dol 96: 32) *Zemlja* : O zemlja, zemlja - naš paradni pušlec / spleten z grozdja, klipov i bobice, / žilenja, korenja, i svetla, i kmic.

Butte / puta ☞ (Tom 90: 71) Dekle i sneške so obično bile brajle, dečurlija so isto brala, dok so pute nosili dečki, a oženjenci so bili pri preše i oko mertuča.

Butter / puter ☞ (Tom 89: 67) Tu se je giberalo zafaliti i onem koji so donesli, kao pripomoč za strošek mladijno, jajca, putra, sira, oreje, vrjne i se kaj je trebalo i neje, kak i muškem i ženskem, koji so pomagali pri pripravljaju svatov i još navek delali na svate. **putrica** ☞ Smrdi kodeljica, diši

putrica. (Veđa ji se /=ne će/ presti). (Zemljani sud za tekućinu, bokast sa ždrijelom, kroz koje se lijeva voda. U ždrijelu su dva izrupičana dna, među kojima je kamenčić. Od ždrijela do polovine suda izvedena je savinuta i šuplja ručka ("preloč"), na kojoj se nalazi izbočena šupljina ("cicek").

cuhhina / kujna ☞ (Tom 94/95: 14) Podenem se na kujnske vrate, jel kujna je jedina ostala na raspolagajnu preostalomu društvu, kaj sem vreč spomenol. **kunja** ☞ (Čam 99: 42) Tu je dogački gajnek, široka prva iža, komora, hižica i kunja, gde živi dvanajst lucki duš.

Dampf / danferica ☞ (Đ-Zb / Fuč 96: 50) Stejne mašina danferica i vrti momlajočega dreša. **danferičin** ☞ (Tom 90: 80) Većinom se je mlelo na danferičin pogon, a dok je bilo vode išlo se je f Sečo, na potok mlet, ali i na Dravo v melin.

dämpfen / tenfati ☞ (Čam 96: 57) Je, ftečen je, teteć, jel! Dobro si ga stenfal i spekel - oblizne se Janton (...)

doppelt / tumpļa ☞ (Tom 85: 31) Koj f politiko otije, te ima obraza kak tumplo! **tumplati** ☞ (Tom 88: 20) Tumplal sem je malo ne tjedan dana (...) **potumplati** ☞ (Tom 88: 20) I tak, dnev za dnevom, mesec za mesecom, a i letom, došlo je vreme da ja potumplam japine čižme. **potumpljati** ☞ (Zub 98: 360) Poslije toga, redovito je donosila za potumpljati i popraviti sve stare škornje (...)

Dose / toza ☞ (Tom 84: 80) I ne bilo druge nego iskoristiti čik-pauzo dok so brez prave menbe toze i duvankese vadili, cigaretline v novinski paper frkali, lule punili, kamiše čistili, bagoša žvakali, kremena v ocel kresali (...)

Draht / drot ☞ (Golub 95: 78) Rogozov sin se / za komedijaša vuči. / A kaj je to komedijaš? / Po drotu oda i sebe norca dela. **drotek** ☞ (Dol 96: 91) "Ružice" su se pravile ovako: tanka se žica ("drotek") omotavala papirom, a onda se tako omotana - motala na olovku ("flajbaz"), ili na "špuljnjak".

drechseln / zdraksati ☞ (Čam 99: 42) Tu je i dogački stol s klopijom, koja so što zna gda i čiji majstori zdraksali.

Drechsler / draksar 📖 (Tom 89: 42) Pemci so bili malo kulturneši svet. Med nimi je bil i gdekor mešter: tišlar, kolar, draksar, šustar, lecionar...

Dreck / drek 📖 (Luk 38: 146) Da se v jarku (posral), ne bi dreka na breg odnesel. 📖 (Luk 38: 152) Drek pajdaša išče, do(k) godi ga naj(d)e. 📖 (Luk 38: 155) Gospoda paze na reči kak maček na dreka. **drekek** 📖 (Dol 96: 52) *Naši gosti* : Naš čovek je duša, naš čovek je lekek, / naš čovek je mekek kak šarani drekek. / Leko vlovliš ga na jeftini lepek, / kad fremder je lesec i zob mu je krepek.

Dresch / dreš 📖 (Čam 99: 8) Dekle so razveživale snopje koje je motoraš petal vu dreš.

drucken / drukati 📖 (Kov 95: 7) Drukal ju je Petrina pudar.

Druckknopf / druknef 📖 (Tom 79: 26) Rokavi široki vukratki / S pol pole bil je saki / Brez mandete i druknefov / Kak na kažule od domenštrantov

Dunst / dunst 📖 (Tom 85: 26) Onda so nazaj zavezali brkbindo i držali jo v dunstu, a na kraju so jo i s peglom sušili. **dunstati** 📖 (Tom 92/93: 42) Nee, nee, ni potlam / nesem ja vustal, / a ne kaj bi odustal, / vreč sem se i dajle / f partije dunstal.

dünsten / zdinstanti 📖 (Zub 99: 47) Kad te je baš roda donesla onda za obed napraviti ćemo specijalno za tebe zdinstante žabe krastače, a mi si bomo poklopali kotlovinu. 📖 (Zub 99: 293) (...) i da je pustim ona bi i mene nasjeckala na komade i zdinstanta na luku, kao što mi na sitno sjecka moju dušu.

Durchmarsch / durhmarš 📖 (Zub 98: 83) Radi toga jer se pije durhmarš, do iznemoglosti, do ludila i do besvjesti, nije ni čudo da se onda tetura, lunja, leluja, ide na cik cak (...)

einrücken / ajnríkati 📖 (Tom 83: 24) Ajnríkati je / Četnajste na Srbijo / Petnajste na Galicijo / Šesnajste na Rusijo / Sedemnajste na Talijo. **ajnríkajne** 📖 (Tom 88: 58) Okusil sem se još prije anrikajna i prvi pot zagrizel slatkačo (tak sem barem ondar mislil, čak i veruval), nu, dok

sem jo glibe - do truloga srčeca - zagrizel ftek me je napustil, ostavil.

eins / ajnc 1 📖 (Čam 99: 27) Stari so kanasi, kak po običaju, vučili mlade kanase sakakove berečke mudralije i mirakule, kartati se na durak, na veliko, na šnaps, tarok, crleno, na sedmice, na ajnc. **ajnc 2** 📖 (Tom 84: 57) - Alzo, bom kratek i jasen. Ja sem najslavneši meštanin vaš i to prvi, iliti ajnc klase cezarsko-dvorski trumbetaš! **ajncati** 📖 (Zub 99: 174) Bilo im je sve jasno, kao na dlanu, jer oni su dobro poznavali mog starog s kojim su puno puta ajncali ili šnapsali za dupljak bijeloga i flašu sode-vode. **ajncanje** 📖 (Zub 98: 180) Jedanput na ajncanju, moj stari mu veli: "Miškina, ti si boležljiv i kao takav imaš pravo samo na svaku drugu čašu." **ajnciš** 📖 (Zub 98: 164) A što si mogao nešto bolje očekivati od mene, sina pijanca, konjskog pretršca i selskog ajnciša? (...)

ergründen / pregruntati 📖 (Tom 86/87: 35) Da si bar posmotril to skrušeno sliko / I pregruntal f kakov si copil sos / Ne bi dičil zmotano izliko / Niti puval čez softeni nos **spregruntavati** 📖 (VP 24.8.85.) Nekaj ste spomijnali brzopletost, pak ov pot ni ja nesem štel biti prebrzoplet nego sam si malko spregruntaval o onomu kaj ste mi napisali.

Eßzeug / escajg 📖 (Tom 88: 55) A tek escajg - od čistoga srebra - pun kojekakovi šari po držalaj!

Fach / fah 📖 (VP 4.8.86.) Kaj se tiče knjig, drago mi je da je Joco prijel posla f svoje roke - mislim da je dost sposoban da bode uspješan f svojem fahu.

Fachman / fakman 📖 (Tom 89: 86) Negda meštri neso morali biti i pismeni, znati čitati i pisati, ali f svoje meštrije - morali so biti fakmani od zanata. **fahman** 📖 (Zub 98: 118) Štef je odmah počeo rezonirati kao pravi fahman: (...)

fahren / foringa 📖 (Tom 85: 61) Tak v jesen dojde k nam radi foringe gospon Milan Matoš, pravi brat Gustava. **foringaš** 📖 (PNP-72; Dolenc, 93) Ne trebal reči ni gde mu je hiža, te je foringaš znal gde treba stati. (Čam 96: 65) Ja sem samo foringaš. Kaj mi doneso vu kola, to vozim kam naredo, i to je se. **foringašiti** 📖 (...) sedmi su lopatarili šljunak i pijesak, foringašili,

vozili kubike, zlatarili, “flose kampali”, odlazili z “drešom”, na zidariju i “cimermaniju”, (...) **foringuvajne** (Tom 88: 26) Negde tam za tjeden, morti i više dana, dok so se joča sasili od onoga mojega foringuvajna na banof ja jim se točno, v detale, povem i rastumačim kak je do toga došlo i, kak so me dečki Zemanovi napali i oplačkali, misleći, da mi bodo pomogli da dojdem do svoje muke, srebrjnače i gombiča. **foringovajne** (Zub 99: 328) S njima sam v spregi na foringovanju, pomognu mi dok nam nekaj treba, puno puta s njima napravim dobre posle, i onda, kak ja mogu njih ostaviti na cedilu?

falsch / falš (Tom 92: 62) A, kaj je najgorše - z torbe se vreč čuje falš duja.

Falte / falda (Bel 82: 19) Snočka sem se / sam se bom menil / da bum megle prodal / i dober šeft napravil, / da bum falde speglal / i f šnajdare otišel.

falten / nafaldati (Has 94: 23) Delina je ne crlena, / nafaldana bila, / pocuknenka pošterkana, / samo se širila.

Farbe / farba (Tom 85: 78) Bila je kak voga šarana - dve farbe koje ne pašo jedna k druge.

farben / farbati (VP 1.6.86.) Drugo veliko iznenađenje je to da sem dobio 5 dana nagradnoga dopusta - od komande bataljona i to pretpostavljam za “kulturno-zabavni rad” - za ono reciterajne i valdar zato kaj sem mesto da znašam grajne f šume, farbal zastavice na zidnemi novinaj. **farbanje** (Zub 98: 53) HDZ-ovci moraju znati sve o farbanju, jer imaju stalno toga zamazivati, liberali bi htjeli da drugi stalno tancaju kak oni igraju, a socijalisti da bi se održali moraju navek hitati prašinu v oči. **nafarbati** (Zub 98: 164) (...) Ciganova nafarbana larfa (...) **ofarbati** (Čam 99: 13) Vu svojem smeju rudasta je pirika dignola živo glavo. Zarovala je svoje nokte, ofarbala rede i još više vrazila Jozinovo glavo. **poфарbati** (Đ-Zb / Mark 96: 275) Zaprav nee ni torbo imal, nek nekakovo keso zešito z domačega platna poфарbanoga. **prefarbati** (Kov 98: 26) Moderen kurjak na vreme prefarba svoju dlaku i mi mam pomislino kak je postal jako dobročuden. **prefarbatavati** (VP 17.3.86.) Splaneral sem si i svoje buduće ponašanje spram

određeni osobi, a kaj bi trebalo doprinesti tomu da se oslobodim različiti obavez koje mi ustvari više škode neg koriste i koje sem još do vojske kulko-tulko prefarbaval z rumenom farbom. **sfarbati** (Čam 99: 84) Sfarbali mi obraze, zmenili škriklaka, robačo novo oblekli, pak se z menom rata igrajo, a to igro prezvali so Picokijada! **zafarbati** (Zub 99: 111) Onda je nastavila smireno kao da priča sa susjedom na koliko stupnjeva celzijusa trebaš nariktati vešmašinu, da ti opere donji veš još bijelije od bijeloga, a da ne zafarba drugu robu (...)

Färber / farbar (Bel 80: 23) (...) i f Trst beže na sniženje, / a naši dučani puni stoje / MTČ-a, / KLUZ-a, / POBEDE / i drugi farbarov / z gizdavema trgovce / i bagatelnema cenama.

Farbarov breg (Tom 89: 41) Istočno od cirkve (na druge strane) morti koje leto prije zniknole je nekuliko izic na Farbarovom bregu. Za ime mu je sigurno, kak i sami naslušujete, krivec bil nekoj farbar koj je tam obitavao. Jel, kak vreč znate, i posle farbara Mikule Dujmoviča ostal je - Farbarov vogel, makar je doondar bil - Bekov vogel. **farbarski** (Zub 99: 69) U kući s kojom je završavala lijeva strana Gospodske ulice, a gdje je počimalo križanje, bila je “farbarska radnja” koja je obavljala bojadisanje platna i kojekakvih tkanina, naročito kad su se prefarbavale vojničke kabanice od kojih su se šivala civilna odijela i debeli kaputi.

faschieren / fašerati (Tom 89: 47) Neje se pohalo ni fašeralo f sejačkemi izami se do konca devetnajstoga na dvadeseto stojleča. **faširati** (Zub 99: 293) (...) ako baš treba faširani šnici (...)

Fasching / fašenk (PNP-72; Berta-Lesić, 103) I tak sem se zamudila i zadangubila i dok sem došla doma z krsnem listom, već so se moj joča oženili i tak sem onda i ja bila na svate i išla po fašenke z lulom. (Đ-Zb / Mih 96: 163) Na Fašenk se mora jesti kokoš da se ne obesi. **fašejnek** (Tom 90: 110) Fašejnek nigdar neje nikam išel sam, najmejne ji je moralo biti dvojica, trojica, četvorica. **Fašenjek** (Ivan 99: 30) Strela more biti jognjena a i vodena. To Fašenjek zapoveda svetom Iliji da zgada. (Ivan 99: 39) Fašenjek je bil v Luciperovom koru. **fašenski** (Tom 89: 47) Stareši, a mlajši pogotovo, so znali zdijavati: “Da mi je vuzmeni ruček, božični obed

i fašenska večera!” **fašenkuvati** (Tom 90: 115) Eto vam, pak neg znate i to kak se je negdar vu Gjurgjevcu fašenkuvalo, zabavljalo i bojuvalo. **fašenkuvajne** (Tom 90: 115) I na zadne bi vam jošče povedal da se je s fašenkuvajnem započelo mam posle Adventa (...)

fassen / fasuvati (Tom 85: 13) Batine nesem fasuval samo zato jel sem dobil od mame reč da me nebo bila ako ji točno povem zakaj nemrem zaspati. **fasnoti** (Tom 85: 42) Čem je mati ocedila graja, ja sem iskal priliko da ga se dočepam i fasnem. **fasungovati** (Zub 99: 103) Od njemačkog jezika znao je samo: Befel ist befel, Vacha i Ales kaput, a meni je redovito davao svoju fasungovanu čokoladu.

fechten / fektati (Tom 98: 21) Išel jesem / Na konake, / Strino Doro / fektat fanke

Feder / feder (Tom 88: 42) Te sem noči prvi pot v životu na fedre spal, i to - kak zaklan. I joča so ostali v internatu z nami prespati. **fedrin** (Kov 95: 100) Zgledi da nema nikoga fizi ko bi bar malko podmazal železnoga fedrina z nekuliko kapi olja.

Federmesser / fidermeser (Tom 85: 15) Da vam priznam, ja sem smatral da se to kaj majkica Jankovičeva imaju ništ ne vredi, samo ta baterija i fidermeser.

fege / fehati (Tom 98: 7) I dok sem je ja fegal i z jezičnom jim rašpom rajbal pofurjeno lice (...)

fehlen / faleti (Tom 83: 37) Još ti samo rep fal i jezika splazi / Pak te se i sičan splaši **sfaleti** (PNP-72; Rumek, 34) Tu je bilo devedeset i devet glave na plot nateknjeno, samo je još njegva stota (falela). **faljeti** (Ivan 99: 43) Koj godi tu doje, sakomu glavo odseče. I s tem glavami hižo pokriva. Još mu samo dve falje. **sfaljjeti** (Ivan 99: 15) Najvekše poteškoče, dok je bilo slabo leto, nabaviti žita, ako ga je sfaljelo. **sfaljjevati** (Kov-95a: 14) Dok je sebi natakal, do vrja je natočil, a za druge je navek sfaljjevalo. **prefaleti** (ĐT 21.8.85.) Nego Velko, kak bi bilo da mi pošleš, ako je pri tebe, ono mojo pesmičko “Prefali mi zatepena reč”! Zatepla mi se je. **faliti** (Zub 98: 55) Jesi li primijetio da i danas imaš Hrvata koji bi se mile volje vrnuli na staro, jer ne samo da njima prije ništa nije falilo, nego im

je čak bilo puno bolje. **falinga** (Đ-Nov: VM 7-21) Zaprav neje on loš čovek samo kaj mu je to falinga. **faljinga** (Ivan 99: 55) Darovanom se konju ne glede zobi, ni bogatomu dečku faljinge. **faličen** (Tom 90: 56) Bilo je nekoji jocov, od bokčecov, koji so namerno svoje sine s faličnemi udavačami ženili, kaj so - velikoga dela dobili.

Fehler / feler (Zub 98: 175) Osobno do dan danas ne znam gdje je feler: u bačvi ili pipi?

Feierabend / fajerunt (VP 15.11.85.) Šuška se da so odlučili terene koje smo trebali imati f studenom i f prosincu i bataljonsko vezbo f sečnju spojili v jedno vezbo navodno od 10 - 30. prosinca i s tem bi bil fajerunt z obukom. **fajrunt** (Zub 98: 270) (...) i dok je bio fajrunt, zderao se kao obično, da ga svi čuju: “Jeste li Svi Za Dom Spremni, ja bi da se nastavi piti i kartati!”

fein / fajn (Tom 84: 43) Prikosni si jezika malko / Pribrnkavaš bormeš fajn / Jempot vreč začkomi / Neg bo i tomu kraj (Tom 85: 13) Fajn mu je vremena trebalo dok je došel k sebe. (Tom 85: 24) Nekoji so bili i fajn veseleši. **fanj** (PNP-72; I. Žagi, 94) Ali je već bil fanj star i došla je smrt po njega, da ga odleče na drugi svet.

fertig / fertig (Tom 90: 114) Si so mislili, a ponajviše ja, da je sad z bojom fertig. Nu, tak neje mislil i Štefok Piškorcev. **fertik** (PNP-72; Smesnik, 139) Japek puško na fertik i čekajo dok zver dobeži. **fertig štreka** (Tom 85: 68) Bil je četrtek, a ja sem splernal da je do nedele podrobim i fertig štreka. **fertik štreka** (Đ-Nov: VM 7-21) A tak, velim ja nemu, doma bodeš saki den popoldan legel na jaro i predremal si časek, mesto da otiješ v banko i fertik štreka.

fesch / feš (Zub 98: 50) I onda, zamolila me je da joj posudim Bibliju, Stari zavjet i valjda od tada ona stalno sanja o vapaju, i stvarno jedan feš dečko, Mate Ličan, pozvao ju je, ali ne v gorice nego u Ameriku u grad Mičigen, kamo je smjesta otišla i gdje je ryodila dvoje djece

fest / fest. (Čam 96: 13) Navek so jedni vozili, a drugi hajkali, samo sad ovi fest z bičom bijo. **festast** (VP 12.8.85.) Makar je injekcija festasta - 5 kubični centimetrov - i to mi je sestra davala dobre dve minute - bil sem prevesel kaj sem se sprevozal v tramvaju i malo bil v gradu.

Festung / festung 📖 (Tom 89: 15) Zna se, da so vu festunge (f tvrđavaj) bile posade od domači haramij, ali i od stranski: časnikov, dočasnikov, kanonerov, husarov i ostali plaćenikov.

feucht / pofajtati 📖 (Mih 98: 13) Navrgli so nam olovno kruno / Naj nam moždane razjeda crv / Zato kaj smo digali “buno” / Brazde pofajtala mlada je krv / **nafajtati** 📖 (Mih 98: 19) Friške je rane preštrifila krv / Koja kaple kak krvave čerešne / Lucki je mošt nafajtal brv / Čisla na vratu i kaleže mešne

Feuerzeug / farcajg 📖 (Tom 92: 15) (...) Jalža je švercala s cukerlinom i kremeni za farcajg (...)

Firmung / ferma 📖 (Tom 90: 25) Ajde, kuliko vezdar košta jeno najobičeneše kumstvo, bilo na venčajnu, krstu ili ferme? **fermani** 📖 (Tom 85: 64) Otijem na svoj račun k susedu Francu Škrilačaru, kojega sem si posle zebrao i za fermanoga kuma, jel sem ga imal jako rad. **fermanski** 📖 (Tom 85: 40) To mi je kapo bil dal za fermo fermanski kum Franc Filipović. **sfermati** 📖 (Luk 38: 144) Čovek ne čovek, dok ga žena ne sferma (= potvrdi).

Firnīs / firnajz 📖 (Dol 96: 95) Obični papir premazao se firnisom (“firnajz”), ali i “z maščom” ili “z lenskem joljem”.

Fitzel / ficlin 📖 (Tom 94/95: 8) Joščer je imal gde koj kojega ficlina posejati s šenicom.

Flasche / flajša 📖 (Tom 88: 19) Ne znam, jel je to bilo ili neje f pogodbe, ali ja sem optogošče dobio od joca flajšo z tudomom “za majstora”, kak so japa rekli. **flaša** 📖 (Tom 88: 13) Došle so još dve flaše šabesa i tri fest slana pereca za naš stol. **flašica** 📖 (PNP-72; Šimunić, 136) Ako so bile dobre sneje, onda im je majka natočila flašicu rakije navečer kaj so pile dok so prele. **flašička** 📖 (PNP-72; Dolenc, 139) Njegva Franca mu je složila v torbo jelo i on si je natočil flašičko z rakijom i zel boto v roke i pošel v gorice.

Fleck / zaflekati 📖 (Tom 79: 26) Sa vreč sera i zeprana / Na sakakovo okrpna / Z dola peden naštukana / I još k tomu zaflekana

fließig / flajsik 📖 (Tom 88: 41) Vu te nam je membe tak flajsik preletelo vreme kaj smo se

zatečeni čudili mojemu “požežancu” dok se je sramečki približavao k štacije.

Floß / flos 📖 (Dol 96: 82) (...) sedmi su lopatarili šljunak i pijesak, foringašili, vozili kubike, zlatarili, “flose kampali”, odlazili z “drešom”, na zidariju i “cimermaniju”, (...) **flosar** 📖 Ovaj pak plato koji običavamo nazvati Podravinom, ovaj aluvijalnodiluvijalni panonski gunj po kojemu već stoljećima capkaju i tapkaju vrijedni podravski težaci, “ketuši”, “furmani”, “foringaši”, “mlinjari”, “lopatari” i “bojtari”, marvogojci i svinjogojci, “čordaši” i “kanasi”, “čonjari” i “brodari”, “halasi” i lovci klada, “šajkari” i “flosari” (...)

Flunder / flundretina 📖 (Tom 84: 32) Đura - odura, potrla te boža bota / Kaj si napravil, to je sramota / Jel se nesi znal zbaviti / I to flundretino zabiti **flundrica** 📖 (Tom 84: 40) F klučenice bodem / Ostavila kluča / Kad ti je važneša / Ta flundrica tuđa!

fort / fort 📖 (Luk 38: 172) Išel jedan plašljivec v noći s puškom. Bilo ga je strah i jako je drtfa, a ž njem i puška. On je bogec mislil da se puška boji, a ne on, i fort je govoril nje: “Ne boj se puščica, mi smo dva.”

Franz / Franc 📖 (Tom 85: 40) To mi je kapo bil dal za fermo fermanski kum Franc Filipović. **Francov** 📖 (Tom 89: 43) Francov pot 📖 (Đ-Zb / Fuč 96: 49) Dok je Đurok vozil gnoja v Leščince ili na Francov pot, sedel je na deske i čital stripe. **Francina** 📖 (Tom 89: 15) Znači, kaj ne mora i biti, da nekaj neje v redu med tumačejnem Francine Brdarića i Rudolfa Horvata koj je i gda gazduval z gjurgjevečkom imajnem i tvrdom f 14. stoletju. **Francek** 📖 (Tom 92: 51) Francek, dej Grge papke i - kušnite se!

Fräulein / frajla 📖 (PNP-72; Rumek, 87) Došel je k njemu, dal mu je tam jesti i piti i dal mu je penez kej si i on napravi hižo, a on se je z onom frajлом oženil kojo je vlovil na potu. **fralja** 📖 (Čam 2000: 67) Voda slana, sonce greje, po plaže se valja / slekla se je bela Roza durdevečka fralja. **frajlica** 📖 (Tom 92: 94) Niti jena gruntaška vršnakina se neje vdala za gospona, a niti je bilo koj od nas gruntaški dečkov (nijovi vršnakov) oženil gospodsko frajlico.

frei / fraj 📖 (PNP-72; Smesnik, 142) Ha! - veli bertaš - kad si možikaš, pak tebi bom dal prespati, samo nemam fraj postelj, nego boš spal z jenem čovekom.

Freier / frajer 📖 (Zub 98: 176) Neki sisački frajer, zvan Gopčina, spomenuo mi je da tamo piju i kliparu, rakiju od kukuruza. **frajerica** 📖 (Zub 98: 313) Dok je u našim krajevima od Franc Jožefa ostao u modi izraz štepati, pa se je reklo: on štepa sa tom i tom frajericom, neki spletkaroši rekli su bezazleno: ona hoda s njim (...)

Fremde / fremt 📖 (PNP-72; Sabolić, 90) Posle sem otišiel vu fremt. **frent** 📖 (Dol 96: 64) Štef moj, ne dosti nobel domače bagoše kuriti! / Bom žgal si marlboro, dunhil, milde sorte, kent! / Ne mi za sile pluča žgati ni želoca furiti - / zaradi gospočiye svecke sem išiel vu frent. **frentuvati** 📖 (Tom 88: 35) Jako je puno za mlada frentuval po cele Austro-Ugarske monarhije.

Fremder / frender 📖 (Čam 99: 84) Tu i tam puščal sem k sebe frendere i soldate na prespališ. **frenter** 📖 (Tom 92: 24) K ne so dajadali si: bokci, frenteri i rajzeri. 📖 (Zub 98: 133) Što se može i očekivati nešto boljeg, jer to su sve vinska braća, cugoši, (...) frenteri, landravci, luftbremzeri i zrakomlati, (...) **fremder** 📖 (Karl 78: 52) Z glibline kmične čul sem jočev glas: / - Po svetu se vleči, za to imaš čas! / Grunteka svega čuvati nesi znal, / nego si kak fremder vu tuđe dvore zeval.

frisch / friški, frižek *adj.* 📖 (Đ-Nov: MK 10-17) Neso se oni v parmio preselili spat zbog friškoga zraka ili dišečega goričkoga sena (...) - japica so morali tam spat zato kaj so je čerka i zet naterali. **friško** *adv.* 📖 (VP 19.10.85.) Oni vojniki kaj so f te tzv. "bele" vojarne nastavo imaju v modernemi učionici, lepo nemeščenemi i friško povapnjenemi, morete si misliti kakva je to razlika. **frišketina** 📖 (PNP-72; Sabolić, 134) Ja, jaaaj, pak ti đegerice niki ne diše, a ti niti zelja nemaš z frišketinom! **friškoča** 📖 (VP 19.2.86.) I moram vam reći da se to pometanje domači reći oseča kak prava pravcata friškoča v izričaju. **ofriškati se** 📖 (Bel 80: 63) Najti bi itak štel / kutek sličien mojemu kaj je bil, / z divnakom zdignem / zraka da se nasrčem, / z Dravinom vodom ofriškam.

froh / fro 📖 (Tom 92: 29) Brez dlake na jeziku morem reći da so vu većine slučajov, noje, gde

so bili takvi dobrijani, nijovi ukučani bili fro, iliti srečni, kaj so jim gazde v gorica, jel je ondar neje imal koj doma lomoštriti.

Frühstück / froštukelj 📖 (Luk 38: 149) Dobro jutro majka! Dobro ste me vdali. Do froštuklja tripot bita, a nigdar sita. **froštukljati** 📖 (Luk 38: 164) Koj rano froštuklja, rano i sere. **fruštuk** 📖 (Zub 99: 105) (...) a mati mu je dala za fruštuk komad kruha, špeka i suhog sira, ili komad pečene svinjetine, pak čak i lonček mošta ili čašu rakije. **nafroštukljati se** 📖 (Ivan 99: 61) Dok so se podsnehalje nafroštukljale, onda so i one otišle k dečku.

Fülle / fiji 📖 (Tom 90: 85) Znam da je denes zlevanka, pogotov digana s fijlom, pravi luksuz. (...) I najveksi si jo je bogec mogel privučiti, ali brez fijla i cukorca.

füllen / filati 📖 (Čam 96: 47; 📖 (Čam 99: 59) Jaj si ga te dece koje na svet filate. **nafijlati** 📖 (Tom 90: 84) Mene so, pak, mljinarica (Turkovičeva Amerikanka) navek podmičivali z predobrom diganom nafijlanom zlevankom, a f kesnešo pramalet nijove čerkice z šumskemi jagodami. **nafiljati** 📖 (Dol 96: 41) Vreloče štempline i dange po pleči poštembiljal, / štrifom glavurde nažverčil i duše z dimom nafiljal.

Fußsäckel / fuseklin 📖 (Tom 90: 26) Fusekline mu je morala naštrikati negova mama z birkeče vune jel ji v dučanu ne bilo za kupiti. **fusetlin** 📖 (Tom 85: 71) Bilo kak bilo, te sem žetve ostal brez lepi, sivi Batovi šlapic i fusetlov. 📖 (VP 3.12.85.) Srečom, mama mi je poslala još dvoje tople fusetline pak bi mi moralo biti toplo. Valda nebo dežđa ili snega, jer bo onda na Nabrdū blata i blata.

Futtermal / futrola 📖 (Tom 94/95: 2) A nemu so samo nadrbale jegede koje so dobile po futrole, vratu i cicalinu.

Gabelfrühstück / gablec 📖 (VP 19.7.86.) Upravo sedim f knjižnice, slušamo radija, jeden je pajdaš otišiel po gableca i tak, dura se.

Galge / galge 📖 (Luk 38: 136) Ače bogec vkrane krajcara, na galge ga vode, a gospodi ni za milijone ne niki. 📖 (Luk 38: 165) Komu so sođene galge, ne bo se ftopil. **galžejnak** 📖

(Tom 83: 41) I da imam ne bi štela / Za te iti zarad dela / Je l' si žmukleš, prepredejnak / Naprčeni galžejnak **galženjak** (Zub 98: 256) Da su to barem ljudi, ne bi ništ rekla, nego sami galženjaki i ništ koristi, kakov boš i ti postal, ako već nisi!

Gang / ganjek (PNP-72; Rumek, 100) Je, al so oni polegali, a ne se moglo nikod drugod vun, nego po ganku, a oni so - kak je ganjek bil voski - tak polegali kak ji je bilo dvanajst - jeden do drugoga. **gajnek** (Čam 99: 42) Tu je dogaćki gajnek, široka prva iža, komora, hižica i kunja, gde živi dvanajst lucki duš. **gančeni** (Đ-Nov: MK 10-17) Bilo je nekak pred pol noći, počuju japica kak so zacvilela gančena vrata. **gančni** (Ivan 99: 64) Na gančne vrata čeka je domači starešina.

Gastarbeiter / gastarbajter (Čam 2000: 103) "Gastarbajter" tu sem, gnete me zlo / kaj sem priskrbel zeto mi bo. **gastarbajterstvo** (Zub 99: 13) Takve pohvale čovjeku dižu rep, a kamoli ne meni polufrancuzu, koji se je nakon skoro četrdeset godina gastarbajterstva dao na pisanje i to na domaćem, rodnom jeziku.

Gebäude / bajta (Čam 99: 56) Znam kak je zgledal dravski melin, kak kakova bajta skrta med zelenem vrbikom. **bajtica** (Kov 98: 7) Puno je pošteneše biti u svojoj bajtici neg na dvanajstem katu otete palače.

gebühren / giberati (Tom 88: 11) Tu je vladal red. Znalo se je kaj koga i kuliko gibera. **giberiti** (Tom 84: 70) A da nišče ne bi / Za ozbilno svatil / Je l' to je samo / Šala z ježom bila / Koja je te večeri / Baš mene giberila

Gefreite / frajt (Tom 89: 78) Malo si odene, skupi sape i, dok je frajt povređen i zatečen došel k sebe, on mu, prostodušno veli: "Eto, vište, da nesem štel zlagati nego vam samo verneše dopovedati otkod sem."

Geländer / gelender (Tom 89: 30) Posledni izdanek bila je Darinka, vdata za Kalabo, koja je zdenola pred petnajstek let. Ja se još jako dobro sečam šup z gelenderi, za koje so se kojni vezali, škedna i kariola (poštanski kol), a štale so još i vezda na životu f kojaj je bilo navek po osem kojnov pripravni za pripregnoti pod kariol.

Geldtasche / geltaš (Tom 85: 38) A nemaš ni tuliko japic, majkic, teci, tecov, vujcov - i da ne nabrajam dalje - koji očo dati više od forinta. Zato si bil prisijlen poseči i f tuđi žep, keso, geltaš.

Gemeindewiese / gmajna (Dol 96: 46) Je, kej se tu more, v gradu ima mlado - / tu na Gmajni ne bo svate držal, / za to zgodo ido v Esplanado.

gemischt / gemišť (Has 95: 26) Kulko-tulko, ja sem dala, / a ti nesi ništ. / Tvoja ljubav prestala je / dok si pil gemišť.

Germ / germa (Đ-Zb / Mark 96: 279) Ščepec soli, pet žličički cukora omikoma, melje, kvasa - germe, i tak ...

Geschäft / šeft (Tom 88: 37) Tak sem vam ja s toga mojega hobija, kak tomu gospoda vele, napravil i šefta. **kšeft** (Zub 98: 56) Ja bi najrade uzgajao bordelske dekile, ništ ne delaš, a novci cure, a dok kšeft ide loše, znučaš robu i pošlješ dalje.

Gestapo / gestapi (Tom 94/95: 3) Te isti den našli smo se pri centrale pred gestapi. **gestape** (Čam 99: 60) Te svibanski crni den, 1942. leta, zločesti nemački Gestape z domaćemi ustašami, postrojili so Cigane, naterali je vu maršeče vagone i vlak je je odpelal, nekam, vu Jasenovac, odkod se neso, siromačeci, nigdar više vrnoli. **gestapovci** (Zub 98: 353) Oni su u stanju od šuba od jednog dirigenta prešaltati se u Gestapovca. **gestapsko** (Tom 94/95: 4) S celoga so mesta kojnari morali, pa tak i mi, otpelati gestapsko opremo do granice, v Zejlarovo jamo.

Gewürz / gverc (Golub 95: 60) Je l' bumo i gverca pili? / I gverca bumo pili. / I vodu za novce! **gverčari** (Ivan 99: 131) Ovo so bili gverčari, koji je Tomec bil. Ti su gverca tržili. (...) Bili su nekakovi mužiakaši, da se bolje gverc pil.

Glanz / glanc (Dol 96: 47) *Vučena glava* : Takov vam je eto gospon postal Franc. / Vidiš kej ti znači pravi svecki glanc. **glancati** (Zub 98: 60) Kao školarac morao sam pokazati da nisam zabadava tolikih godina glancao hlače po školskim klupama i izbacio sam nešto na granici tolerancije: (...) **naglancati** (Has 95: 101) Čižme so bile tak naglancane, / obute samo vu retke dane, / robača bela i šulec plavi, / naravno i

crni škriklak na glave. **zglancati** (Čam 99: 41) Fest je zglancan od domači nog, koje so ga čez leta prekoračivale i, skušuvavale.

Gleis / zglajzati (Tom 84: 21) ne znam na kaj cijlaš - nigdar nesi ni znal zato si i zglajzati

Glocke / gloklin (Tom 79: 26) Z mamini fojni preplavljena / Po japine robače krojena / Na rokaj v gloklin zešita / Za po dva formetlina fšita

Goiserer / gojzerica (Tom 88: 19) Dal mi je staro gojzerico koja, valdar, neje imala para da vu jno zabijam klince.

Graben / graba (Tom 90: 7) Niti jeden potinec, klanec, graba i jarek neje ostal nepokošen.

gratulieren / graturerati (Tom 90: 23) Z mužikom se je išlo i graturerat za godovno, Mlado leto i prilikom postignuća i dostignuća bilo kakovoga vekšega uspeloga događaja (rodejna, krščejna, imenuvajna, vanzerajna itd.).

Gries / gres (Ivan 99: 19) S kravskem mlekom pak lepo krompera je, žemljico z mlekom, gresa.

Griff / grif (Tom 88: 30) Tek pred Fašenk sem došel f pravi grif.

Groschen / groš (Čam 99: 22) Ali ipak, on sakojega groša špara. **grošiček** (Ivan 99: 36) Koj krajcarec a koj dva, da ne pevam badava/ Denes ste mi obečali, da mi bote zutra dali / Krajcarec je mali dar, a grošiček mal dobiček.

Großmutter / grosa (Tom 85: 15) A kak sem ja bil nuz svojo sestru te koj je ofertoval, zel sem si pravo dok "grosa" vmerne na okruglo baterijo, kakti posmrtni dar, ili bolše rečeno - naknado za uslugo. **grosbaba** (Tom 85: 15) Bili so pri majstorovem majkica iliti grosbaba na "zdržavajnu". **grosbaka** (Tom 85: 15) Ona kriza trideseti, koja nikomu neje bila leka, ne je prav pogodila, a š nimi i grosbako!

Gruft / gruft (Đ-Nov: MK 7-20) Oni neso niti malo veruvali v duve i plašila (...) a drevo bi pred logarom skrili i v sam gruft.

Grund / grunt (PNP-72; Hatadi, 91) Bogec kak bogec, neje imel nikakvoga pravoga grunta,

nego peščura i utvajde. (Luk 38: 155) Grunt ne treba gazdo neg slugo. (Luk 38: 155) Grunt ne treba ležaka neg težaka. (Luk 38: 161) Kartaš i kurviš predi zatraje grunta neg pijanec. **gruntec** (Kov 95: 66) A ti si se meni ufal od tak malo grunteca prevzeti i k svemu prifercati! **gruntek** (Karl 78: 52) Z glibline kmične čul sem jočev glas: / - Po svetu se vleči, za to imaš čas! / Grunteka svega čuvati nesi znal, / nego si kak fremder vu tuđe dvore zeval. **gruntič** (Đ-Nov: MK 10-17) Japica so bili još dosta držeči i deca so se bojala ne bi li se oni jenoga dana premislili i nekaj napravili, tak, kaj bi ona ostala bez toga gruntiča, kojega već vživajo. **gruntišče** (Tom 92: 67) Tak so, prema skrčene zemle, dobili i gruntišča, na kojaj so si skleпали v živo (brez morta) kamene izice i štalice. **gruntaš** (Tom 90: 19) A zemla brez gruntaša, i gruntaš bez zemle so kak - ribe brez vode. **gruntaški** (Tom 92: 71) Čem je pučko školo završil dal se je, nuz gruntaškoga posla, zarobiti mužike. **gruntašejne** (Tom 90: 86) Prvo, industrija do gruntašejna ništ ne drži. **gruntaštvo** (Tom 90: 9) Mandras prizna gruntaštvu da je većinsko društvo, da je ono stotletjima i tisučletjima oblikovalo fajn razlik kak v geografskom, tak i v gospodarstvenom pogledu.

Grünzeug / grincajg (Tom 88: 13) F prvi maj sem pomislil treba ji donesti drva, vodo, krumpera s podruma ili grincajga z vrta pak sem matere rekel: "Pričekaj malo dok se preslečem!"

Gugelhupf / kongluf (Tom 89: 47) (Ne)smemo zabiti ni na: (...) zlevane i digane fanke, kiflince, konglufe, pletejnače, kašnače, makviče, prkače i se do gjurjgjevečki friški štruklov z sirom. **krongljuf** (Dol 96: 90) Tu je krongljuf i jaboka z "ružicom". I sveča. Tu je se semenje, i jajce, i luk, i češnjek, kej sega bomo imeli celo leto.

Gurt / gurt (Tom 88: 28) Zaitim na / Malo (tak je bilo ričke ime) gujna, z gurtom ga prižmeknem i denem ji oglav s cugli na glavo, odvežem oglavnika, spelam jo s štale, pripelam k trčku, zajašim i krenem vun z dvora.

Haarnadel / orodlin (Čam 99: 32) I punt ji se je osmeknol, jer je imala pribodnena samo tri orodlina koji neso mogli zdržati nejno debelo nafrkneno futo.

Habt acht! / aptak 📖 (Mih 95: 11) Žile sem v zemlo puščal / Za srce sem jo ščapil / Povel bi se bormeš pak / Da si nesem stal aptak. **aptag** 📖 (Kov 95: 101) Veliki kletni železni ključ visel je aptag na desnoj strani guverнала. **haptak** 📖 (Has 94: 69) Dok so došli japa doma, / moralo se haptak stati, / kak so japa zafučkali, / tak so mama zaplesali.

hahaere / ahar 📖 (Tom 84: 73) Pusti me na miru / Denes nesem ni za dreka mešati / Prav so me vredili / Prokleti ahari **hahar** 📖 (Dol 96: 80) Što se Drave tiče, ona je svašta: ratoboran vitez, čudovište, neman i božanstvo, podravski vodeni Manitu, Palada Atena, mudra plavorepa lija, kradljivka, ponekad običan hahar i drpikesa.

Haiden / ajdina 📖 (PNP-72; Sabolić, 130) Zaleteli so se, skočili i onda so vidli da je to bila ajdina vu punom cvetju, koja je onda zgledala kak voda. Odonda se veli za onoga koj ne zna plivati: "Plivaš kak Sesvečani po ajdine!" **hajdina** 📖 (Čam 99: 13) Bos, s podfrkanemi nogavicami, dogem, voskem potincom koracal je pred kravami, nuz Štefšino hrž, Fučkovo hajdino, nuz Fusičev nerodik (...) **hajdinska** 📖 (Has 94: 17) Na polju pak bode vrodilo nam žito, / kukuruz, pšenica, vinova lozica, / sončanice žote i hajdinska kaša.

häkeln / eklati 📖 (Đ-Zb / M-Fuč 96: 282) Šivale smo z rokami, dobivale smo robo f škole i ondar smo šlingali i našivavali, eklali, štrikali i sama si si morala fortuna zešiti na rokaj. **jeklajne** 📖 (Tom 89: 69) Pored vreč spomejnjeni lični, životni šeg tu je još bilo oni delatni, poslovni šeg: pri sejajnu, sađejnu, kopajnu, brajnu, mlačejnu, čejajnu, luščejnu, našivavajnu, jeklajnu, štrikajnu, prajnu, šivajnu, pa pak i krpajnu i koj bi se sega toga i setil, jel je, zbila, pri sakojem zajedničkom poslu bilo i vesejla, onoga vesejla s kojem je pod roko išla i vola. **naheklati** 📖 (Zub 98: 144) (...) bijeje dokoljenice friško naheklane, crne lakirane niske cipele s remenom, bijela košulja sa polurukavima koju mu je mama upravo sašila na Singerici za Prvu pričest. **objeklati** 📖 (Tom 79: 13) Bluzo belo toledano / Na obrobe objeklano / Obleka je s pod vojnenca / Kojem neje bilo premca **ojeklati** 📖 (Tom 89: 51) Ženska je rubenina zgledala otprilike nekak ovak: podcuknenke, kak i sukne, do pol listankov, stareše koj prst, do pedna dokše, košule s kratkemi rokavi, ili brež ni, bluze s podvezom i brež neg, svetešne više, a sakidešne

mejne našite, ojeklane, toledane i... **shekljati** 📖 (Dol 96: 35) Shekljala je meglja stebila / tijam tam do Drave, / a grmlju šlajera dela / v puntke navrh glave. **zjeklati** 📖 (Bel 80: 39) Prosec bi moral biti / gda si se štel ženiti. / Dobil bi: pet rali grunta, / se spleteno, / se znašivavano, / se zjeklano, / se zetkano. **zajeklati se** 📖 (Čam 99: 22) Ona mu se je već zdavna vu srce zajeklala.

Halbe / holba 📖 (Luk 38: 156) Holba - noga, sajtlek - cipeli(š).

Halbzylinder / halpcilinder 📖 (Kov 95: 15) Saki je na glavi imal, vreč prema svojoj visini, crnoga halpcilindra, a v rukaj špancerštapa. **hapcilinder** 📖 (Tom 92: 21) Je, jošče je i sebe kupil (...) crne fuskeline, crnoga hapcilindra (...)

hau ruck! / oruk 📖 (Tom 92: 51) Na to se digne Blaž (...) i kaj more zakriči: oruk!

Haus / hiža 📖 (Luk 38: 156) Hiža na glavi, komora na peči. **hižni** 📖 (Tom 94/95: 2) Čem so me pustili z bolnice, otištel sem k našem staromu i dobromu hižnomu prijatelju - Vinku Osmanu. 📖 (Dol 96: 58) Žena je vušla, deca pomrla, / kroh hižni se je poslosnol. **iža** 📖 (Kov 95: 58) Čem bi opazil da bilo koj prolaznik i malko okreče glavu prema iži, svoju je povlekel f kaput kak želva v oklop.

heften / priheftati 📖 (Tom 88: 20) Zutra još samo kupi, pri Mikliču, brumbe i na sakojo čižmo priheftaj bar četiri sakoje strane i bo se v najbolšem redu!

heizen / hajcati 📖 (Tom 88: 22) Nikomu neje bilo zima - mladi, zdravi, razigrani, siti, napiti i pod bukvom, dok puca od zime, zdržali bi, a kak ne bi f toplom stajnu, gde se samo s frugami graberovemi hajca i to den i noć. **pothajcati** 📖 (Bel 82: 14) (...) a spucane ruke ti ftrjavaju / polek pothajcanoga špareta.

Herz / herc 📖 (Zub 98: 366) Igraj herca, što drhtiš?

Hobelbank / hoblbank 📖 (Zub 99: 263) Ja sam kuhao u kotlu jasenove shobljane daske i zavijao ih pod šupom, ali ni iz toga nisu se rodile prave skije, jer nisam imao potreban hoblbank za dobro prišpanati daske. **oblbank** 📖 (Đ-Zb / Mark 96:

280) Komora e kak se ide na tavan, muškarci so tu imali oblibanka, kojekakve pile, materijala za delati, nekakovo drevo, vreča, zamet.

hobeln / hobljati 📖 (Zub 99: 312) (...) vičući kao da se nalazi u svojoj radioni gdje pile pile, folc mašine folcaju, a hobl mašine hobljaju, a ljudi koji bi hteli nešto reći izgledaju kao ribe koje se razijavaju u akvariju. **obljati** 📖 (Kov 98: 39) Tak je vuglađen v ponašanju kajda so ga na oblibanku obljaljali.

hoffieren / ofirati 📖 (Čam 99: 45) Kak je on bil već malo pod gasom počel me je ofirati. Dal sem mu se tiskati, šepnol sem mu da sem udovica. **hofiranje** 📖 (Zub 99: 93) Vidiš, politika ti je kao i hofiranje.

Hosenträger / hozentreger 📖 (Zub 99: 270) (...) i počne se busati, palcima zatežući hozentregere na svojim kratkim tirolskim kožnatim hlačama.

hotter / atar 📖 (Tom 90: 36) Kagdar, više se tu ne smelo iti drvarit, pašarit, travo kosit (...) pa čak ni listinec vu nekojemi atari zobatat. **hatar** 📖 (PNP-72; M. Žagi, 122) Tak je bil pri nas vu podravskom hataru jeden čovek kej mu je žena navek komanderala.

Hundsfott / huncut 📖 (Tom 90: 116) Najvekši šalivdije ili huncuti bili so, noje, em se to zna mužikaši. **huncutarija** 📖 (Tom 90: 116) Med tulikemi huncutarijami bilo je i takovi (kak da je samo nazovem) standardni šali, koje so se ponavale z generacije v generaciji i održale se do dnešni dnevov. Med nimi je najzastupleneša, ako ne i najpopularneša "čurkena mera" za odrasle i fičfiriče, a iskajne torbice i barilca, iliti "valentijne" za dečurlijo. **huncutarski** 📖 (Tom 89: 77) Ima jeno jako, kak da rečem, huncutarska pričica, ali istinita, (...) **huncutarija** 📖 (Zub 98: 330) Vidiš Zub, ježi im se koža dok ja pričam te seksualne huncutarije. **vucmuntarija** 📖 (PNP-72; Petričec, 69) Još dok sem mali bil, sem se razinol dok so znali pripovedati stareši ljudi kojekakve vucmuntarije i pripovetke.

Hutweide / utvajda 📖 (PNP-72; Hatadi, 91) Bogec kak bogec, neje imel nikakvoga pravoga grunta, nego peščura i utvajde.

Infanterist / fanterist 📖 (Tom 90: 111) (...) fanteristi i domobranci (dvajstpet domobrankska

regimenta, kak so jim govorili) maršerali bi s cipelcugom i na raskrižju muštrali (...)

Jacke / jakna 📖 (Tom 94/95: 45) Kak sem ja vreč fajn dogo bežal, pak sem se bil i oznojil, osečal sem potrebo da s sebe slečem jeno švapsko letno bluzo koja mi je služila kakti kamuflaža za kožnato, naopak obrjneno jakno.

Jäger / jagar 📖 (Luk 38: 13) Ače poljem, jagari, ače šumom, tolvaji, ače vodom, voda je globoka. **jeger** 📖 (PNP-72; Rumek, 99) Onda je pripovedal kak je bil z jenem jegerom, kuliko je hajdukov potukel i kak je jeger bil len. **jegerski** 📖 (PNP-72; Rumek, 99) Mu vrug majko jegersko!

Jägerwurst / jeger 📖 (Zub 99: 269) Mislim da je Vladica Piskorov, posvojeni sin od Piskora mesara, donio salame đigerice i jegera, čak i fino pisanog suhog špeka, kaj je zdrpio starome u sušioni mesnate robe.

Kachel / kahlica 📖 (Zub 98: 39) Kad si baš tu, mogao bi spomenuti kojekakve kahlice, nočne lončeke, guske...

Kammer / komora 📖 (Đ-Zb / Mark 96: 280) Dok e moa Kata išla v zamoš, bilo nas e stodva, stopet zaprav i z mužikaši, i ondar smo se znosili na tavan, f štagel, sakam, f komoro. Komora e kak se ide na tavan, muškarci so tu imali oblibanka, kojekave pile, materijala za delati, nekakovo drevo, vreča, zamet. **komorica** 📖 (Tom 85: 36) Saki den sem se f komorice preslačil i divil se sebe.

Kanone / kanon 📖 (Čam 99: 84) Dečki so ga porinoli v kanon, poslali Turcom koji so se znenadili, splašili, rasrdili i drugi den se razišli. I od onda vi moji Đurđevčani zovete se Picoki!

Kanonier / kanoner 📖 (Tom 88: 32) Za nekuliko meseci z Babinoga kota se začujo i kanoni. Nekoji so nagađali, naročito bivši kanoneri, da je to v Austrije, nekoji da je f Češke, dok bi trejti, umereneši, tvrdeli da so to soldačke vežbe v Slavonije.

Kante / kant 📖 (Zub 98: 48) Uopće, naše žene u Podravini susrećući se svakodnevno s takvim i sličnim problemima znale su mnoge stvari postaviti na kant, što u prijevodu znači, točno okomito, naspram vodoravno iliti proturiječno.

Kapral / kapral 📖 (Luk 38: 192) To je bilo, dok je još car bil kapral.

Kapsel / kapslin, kapsl 📖 (Ivan 99: 226) I napravi se s kudelj kapslin. To se v zobe dene. To se žvače, žvače. Dok se napravi taj kapsl, dene vu tu rupu, porine se vnoter s ovem isterivačom.

Kasten / kaslin 📖 (Tom 92: 86) Produžil sem do pošte, sretne - v odu - Petra Šabaričevoga, šikutora, razmejnimo - reč, dve, itim f kaslin pisma (...)

Kellner / kelner 📖 (Dol 96: 100) Gospon kelner, dejte nam celo flašo pive! Dosti je bilo skržanja i šparjanja! Od denes, više ne bomo nikej šparjali i nas dvojica bomo celo pivo zrustali, makar baš išli doma na četvoriški! **kelnerica** 📖 (Čam 96: 70) Ti si jedina poštena kelnerica, koja ne glediš dok natačeš gde je zarez na deciju, niti koga za žep vlečeš!

Kibitz / kibic 📖 (Tom 84: 34) Vezda me je samoga sebe sram, ali, nemam kam / Ha, ha, a ne te bilo sram stekati tam / Išel si ji po narudbe skrojen na zic / F tomu i je vic kaj sem bil samo nejin kibic

Kindbett / kimpet 📖 (Ivan 99: 31) Mati je dohadala k detetu, koje je ostalo v kimpetu i davala mu je cekati.

Kipferl / kiflin 📖 (Tom 85: 38) Ona je nosila maloga pol meseca, ili kiflina od čokolade, koj ne vredil ni dvajspet para. **kiflinec** 📖 (Tom 89: 47) (Ne)smemo zabiti ni na: (...) zlevane i digane fanke, kifline, konglufe, pletejnače, kašnače, makviče, prkače i se do gjurgjevečki friški štruklov z sirom.

Kiste / kištra 📖 (Zub 98: 195) Obično su to bile ogromne delije sa šiltastom kapom i na šrek kištrom obješenom ispred vrata.

Klafter / klafter 📖 (PNP-72; Jakupec, 129) Treba reči da so se nedgar drveca dobivala, sakoja je lumera sledovala na leto klafter-dva drv i to je bil tak rečeni deputat.

Klinge / klinga 📖 (Tom 90: 28) (...) ne samo da mu je kocen pobeged v cemento, vreč i klinga (oštrica) od fidermesera prasnola na pol (...)

Klistier / glister 📖 (Luk 38: 160) Juha od beloga graha je još najbolši glister.

Kloster / klošter 📖 (Ivan 99: 13) V Pelenici je bil fraterski klošter i za turskoga rata je prepal.

knapp / knap 📖 (Tom 85: 57) Vreč je bilo vreme na knap. 📖 (Tom 92: 32) Za život jim je, doduše, na knap podmirivalo stroške.

Knödel / knedli 📖 (Zub 99: 292) Tu baš ona ti boguje, za nju kojekakvi jetreni knedli, valjušci, žličnjaki, knedli sa šljivama bisticama, sa sirom, s breskvama i sve što joj padne na pamet.

Koffer / kufer 📖 (Tom 88: 24) To se gospon mam vu me zagledajo i ponode mi, zamislite, celi četiri dinara ako jim otpelam dva kufera na banof. **kuferaš** 📖 (Tom 92: 7) Isto tak na glasu so bili (zatajil bodem na kakovom): šlajfiči, bojtari, cenkaroshi, kartaroshi, (...) clindraši, aroberi, bokteri, (...) švindleri, frenderi, trucer, (...) kuferaši, pravdaši i na stotine jošče vandravki i vandravcov, (...) norcov, (...)

Kommodschuh / komučuj 📖 (Tom 85: 28) Ajd, zamislite vi to, zgubil sem maminoga svetešnega boksenoga komučuja.

Korb / korpa 📖 (Ivan 99: 51) Kuma dvapot s korpom doje. **corpica** 📖 (Tom 92: 6) Deca, kak deca (...) neg bi nešče od stareši došel k nim z naprtnačom, s cocličkom ili korpicom, mam bi joči zbulili i bulili - se dok ne bi nekaj od došlakov z torbice, s cekera, cocla ili korpice na dar dobili.

Kost / košta 📖 (Đ-Zb / Svag 96: 63) Prvo, deca, bolšo smo imali košto dok so bili težaki.

kosten 1 / koštati 'stajati, imati cijenu' 📖 (PNP-72; Sabolić, 131) Več kuliko je to koštalo, ne bilo zabadav - ondar so bile skope slike kad je bilo malo filmov. 📖 (PNP-72; Šikulec, 143) Pitam ja trgovca kuliko to košta, a ja sem imal pun ruksak kune.

kosten 2 / koštati 'kušati' 📖 (Golub 95: 46) Jozina ne denes rakiju ni koštal - / ne bu se valda pod nebom zvrčal.

Kragen / kraglin 📖 (Tom 92: 8) Na kaputu so mu rokavi navek bili posukani, a kraglin zdignen,

iliti odvrjnen. **krajglin** (Kov 95: 85) I pak je dobil jenoga lomara s takvom opravom na kojoj so mu za znake pastirske igre nadevali na kape, krajgline i ramenice potkovicice.

Kram / krama (Dol 96: 37) Čovek je jena / krparija i drparija. / Stara krama, / zmešarija, / sleparija. / I bedarija.

Kramer / kramar (Luk 38: 151) Dok norci imaju penez, i kramari trže. **kramarski** (Zub 98: 195) O tom problemu prilagodavanja trebali bi početi s Dalmatincima, ali za sada prije nego uđemo u bit problema podsjetit ću na hercegovačke torbare, koji su bili specijalno prilagođeni za kramarska posla.

Krampen / kramp (Tom 90: 88) Ivoku čak neje ni kramp zabodnjen f pleča smetal da š nim - zapičenem - juriša kak pobesneli kurjak na obezglavljeno skupino. **krampati** (Zub 98: 18) U većini slučajeva taj luksuz plivanja u ništa, mi si možemo priuštiti, jer krampajući i hrmbajući do besvjesti, svak si je nastojao stvoriti svoju malu Hrvatsku, svoj mali otok.

Krampus / krampus (Tom 98: 102) Uh, kak smo se samo: sičana, coprnice, greben-babe i mraka bojali, / a pred "Lucijom", krampusom, joknarom, flebanušom i šibarom bežali (...)

Krapfen / kraflin (Dol 96: 46) Bil je negda kržljav kak gorični štaflin, / ve je pak tak vitek kak na mašči kraflin.

Kredenz / kredenec (Has 95: 60) Bomo si složili vu iže meblina / v kujne bo kredenec kaj bode milina.

Kreide / krajda (Ivan 99: 25) Ako nemre pamtit, onda na zrnje broji. S krajdom poteže.

Krenzeljungfer / klencer (Đ-Zb / Mark 96: 280) Zaročnik nee došel po mlado, išel e kum, jeden i drugi, mi smo rekli dever i starešina, i mladoženja. Oni so ti tri išli f cirkvo i f cirkve so pričekali, a zastavniki, sad se veli klenceri, i jena podsnejalja, oni so išli po mlado. **klencerica** (Tom 89: 66) Čem so vlezli f stanje poklonili so se do zemle, kaj so jim škrlaki scureli z glav, zna se, mladožejne i zastavnikom, kojem so pak, mladenka mladožejnovoga, a od zastavnikov

nijove zutrašne klencerice fletno podigle te škrlake (...)

kreuzen / krajcati se (Tom 94/95: 89) Kak smo se mi, moja kolona, vu otom momentu š nimi, z nijovom kolonom, krajcali, to ti je moj Jozok skoristil i prebegel z jene kolone v drugo, tj. z nijove v našo kolono.

Kreuzer / krajcar (Luk 38: 166) Krajcar do krajcara forintača, forint do forinta desetača, kamen do kamena palača. **krajcarec** (Ivan 99: 36) Koj krajcarec a koj dva, da ne pevam badava/ Denes ste mi obečali, da mi bote zutra dali / Krajcarec je mali dar, a grošiček mal dobiček.

Krügel / kriglin (Čam 2000: 91) Nacifrane kleti, kak je negda bilo, / s kriglinov se tam, pije vino (...) **krigla** (Dol 96: 44) Dok zdehne vu krigli, presehne vu brenti, tu šake so trde pravi argumenti.

Krumpire / krumper (Tom 79: 31) Japica na jare / Kostu odmara / Majkica vu poček / Bruse onđara / Mama s krumpera / Obeda stvara **kromper** (PNP-72; I. Žagi, 124) I imal je pol vreća krompera sehom, to je zaitil na pleča i beš za onem čovekom koj mu je rekel da bo opal. **kromperic** (PNP-72; I. Žagi, 115) Pojem sedem jajčeece, sedem krompericov, tri komačoka od koka, funto masla i kanto vina. **kromperov** (Dol 96: 89) "Z crnem koščičinem joljem pripravljajo se različiti domači špecijaliteti" ("kromperova šalata z joljem i z lukom", "grah na šalato z crnem joljem, lukom i češnjakom", "kašnjaki"), a koristilo se i kao materijal za rasvjetu "vu joljenkaj i dušicaj".

Kunst / kumst (Kov-95a: 29) Kumst je biti dober, ako si navek med zlem.

Kuppel / kupleraj (Zub 98: 200) Kad smo baš na Francuzima, podsjetit ću te da su se oni posebice izdresirali u humanitarnim pretvaranjima i gdje god dođu, odmah stvore kupleraj, tako da se više ne zna tko pije, ali se dobro zna tko plaća (...)

Kurbel / kurbla (Zub 99: 170) (...) onda su druga dvojica odmah poprimila okretati ručicu - zvanu kurbla - sve dok se nije mašina dovoljno zalafala.

kusch / kuš 📖 (Tom 90: 46) Jel, stari so odlučivali gda, kaj i kuliko se ima komu od ruje kupiti, a ti si (kakti dete) moral biti kuš.

Kuβ / kušanec 📖 (Kov 95: 75-76) Tak toploga, tijoga i vrućega kušanca ne seča se naskoro v svemu životu. **kušec** 📖 (Luk 38: 166) Kušec je prdru brat. **kušlec** 📖 (Tom 88: 56) Te je pot opal i prvi kušlec f čelo, zna se, z moje strane. **kušuvanec** 📖 (Tom 79: 15) Kaj sem ja tu mogla / Kad je tak naišlo / V igre kušuvanca / I po me se išlo

küssen / košuvati 📖 (Ivan 99: 62) Mladoženja jo je otpeljal v ganjek, a ona je košovala se svate. 📖 (Ivan 99: 138) Onda so ga žene išle košuvat. **kušnen** 📖 (Golub 95: 66) Na oltare ide žulavi, bogečki, / stoput zasluženi, / stoput okrenjeni, / stoput kušneni - dinar. **kušnoti** 📖 (Has 94: 54) Ako tebe čovek klopi, / on te ima rad, / pak te posle lepo kušne, / oprostiš mu sad. **kušovati** 📖 (Zub 98: 232) A reči ti meni, kak ne bi otišel v gorice kad već u Starom Zavjetu u Pjesmi nad Pjesmama piše: dečki su zvali dekle nek dođu v gorice kušovati se do mile volje i to dok trsje cvete. **kušvenje** 📖 (Ivan 99: 61) I govore deci i popevajo i govore: mileno moje i zlatica moja, dragulji moji, cukori moji, kokuvanka moja, mili, kušvenje moje, zlatastico moje i milastico moje i srebrno moje. **kušuvati** 📖 (Čam 99: 39) Privlekla ga je i kušovala kak nigdar prije. (...) Kušovala ga je kak kakovo bepko! **skušuvati se** 📖 (Zub 98: 203) Ljubi bližnjega svoga i onda dok se dobro skušuješ svojom susedom moraš se kajati pred popom, a lagati pred vlastitom ženom. **skušuvati se** 📖 (Tom 88: 56) Posle toga smo se si (kak nigdar do vezda) f križ-kraž skušovali i smejom radosnice obrisali. **skušuvavati** 📖 (Čam 99: 41) Fest je zglancan od domači nog, koje so ga čez leta prekoračivale i, skušuvavale.

Lack / lak 📖 (Luk 38: 143) Cipeli(ši) od laka, koža od blata. **lakeni** 📖 (Dol 96: 88) *Božićni običaji u kajkavskim krajevima* : Bogatuni su kupovali "lakene čizme", a siromasi jeftinije - "boksene".

Lade / ladica 📖 (Luk 38: 180) Popovi kasi, kobilini riti i deklini ladici nigdar dosti. **ladlin** 📖 (Mih 95: 85) Zapro nas v ladlin peska / Nad nami fkočena slova / Joščer življeje jeno znova.

Lärm / larma 📖 (Đ-Zb / Dyg-Lov 96: 374) Saki korak je bil prepun stranskoga popevanja, cvrkotanja, fučkanja, hukanja, graktanja i piščanja: larma za vuva čepiti.

lärmen / larmati 📖 (Đ-Zb / Dyg-Lov 96: 377) Lomatali so s krilmi, vreščali i strašno larmali.

Laube / lopa 📖 (Čam 2000: 60) Zdenec, štala, kotec i lopa / hiža katnica, loza krej plota.

laufen / lafati 📖 (VP8.11.85.) Zato sem ja odlučil da njo najdem, ak nigde drugde, na fakultetu. Bilo bi super da sem š nom, bolje, nego da lafam po Oseku, kad moji posetioci otido oko pol tri popolne pak sem ostatek sloboden. **zalaufati se** 📖 (Zub 99: 17) (...) onda su druga dvojica odmah poprimila okretati ručicu - zvanu kurbila - sve dok se nije mašina dovoljno zalaufala.

Laufgraben / laufgraba 📖 (Tom 90: 44) Strasti so se širile, motne glavundre glibile, iskajoč interese, dok je gruntašu, kak doma, a jošče više v laufgrabaj pucala žoč i nestajala pod nogami moč.

ledig / ledik 📖 (Zub 98: 41) Dečko ledik, završio je dva razreda popovske klasične u Varaždinu i naravski je trebao ići za popa.

Leiberl / lajbec 📖 (Tom 79: 41) Lajbeca i fortuna / I svetkom bi nosili / A škrlaka crnog / S pevčecom kitili

Leit / lajt 📖 (Tom 86/87: 17) Za tuliko se semena još najde v lajtu

Leiter / lojtra 📖 (Luk 38: 174) Neje samo on tat, koj krade, neg i on, koj drži lojtro ili vreče. **lojtrica** 📖 (Tom 88: 27) Još je samo trebalo vnuter lojtrico napraviti i špagom povezati vračeca i odođač nalečka, koj se za lojtrico i tvornico nalekne.

Lieferant / liferant 📖 (Tom 88: 7) Čak sem tak daleko vu tom otišel da sem se predstavljao kakti kakov mešter, trgovec, iliti liferant i prosil je uzorke od pojedine robe.

liefern / lifrati 📖 (Đ-Zb / Svag 96: 60) Negda je tu bilo pri nam šest Židovov koji so lifrali i mladino, a i jajca. **dolifrati** 📖 (Dol 96: 41) Tu

Bog je z celoga sveta bokce bestričke dolifral (...) / lica im obžgal, zguljil, z betegom zresma nacifral. **zlifrati** (Dol 96: 33) Ne pesma gizdava - ne jo nišče cifral / (pesme slažo gladni, a nucajo siti). / Nečistak je v pekel naše senje zlifral - zato nam i nemre pesma cukor biti. **liferuvati** (Tom 89: 36) Nu, oni so složni osnovali i još jenoga (sporednoga) desnoga kraka kojem so, za svoj račun, liferovali samo najboljšega cigla. Lozinka, iliti znak, na te skretnice jim je bila: "Poberi!". **zliferuvati** (Tom 88: 36) Jedina mi je briga ostala kak mu zliferuvati šenicu. **liferuvajne** (Tom 88: 17) Kaj se pak tiče liferuvajna iliti prodaje s tem poteškoče nesem imal.

löten / olotati se (Tom 89: 82) Joj kak smo se znali si olotati z smetlivem žločkom, crnilom, kaj ne jeden drugoga poznal.

Luft / luft (Čam 99: 22) Al ipak, bi rekel, tvoj je tast bil v gorica j na friškom luftu, gde nema megle.

Luftbremse / luftbremzer (Zub 98: 151) Želio bih da u mojem selu nastave govoriti za jednog pijanca: "To ti je pravi avanturist ili luftbremzer ili pustolov", nego da se drogira, pika s heroinom ili pušu travu.

lüften / zluftati (Dol 96: 47) Selske duhe - to je glatko zabil, / so krasto je z sebe otepel i zribal, / celo dušo prav svecki je zluftal. **zluftati se** (Tom 83: 54) Koj nim ne paše / Grupica se slaže / Da ga osudi / Ostali gluvi // Morajo biti / Ili vun ziti / Da se zluftajo / Dok svesni večajo **spreluftati se** (VP 19.2.86.) Sad ostavljam ideje o pisanju da se malo slusno i spreluftajo, a dok dojde vreme, nema razloga da ne nastavim s tem.

lumpen / lumpajne (ĐT 12.2.86.) Mislim na ona lumpajna po Oseku.

Lutheraner / lutoran (Ivan 99: 81) Prije objeda kod mlade pali se svižeća i svi svatovi mole Boga jednako kao nekad. - Em neso lutorani - primječuje Tereza Kokša.

malen / majlati (Tom 92: 23) (...) jel je i tam majlal dve iže i jeno ižico. **namajlati** (Tom 92: 23) Kaj so joči zgledale, to so roke namajlale (kak sem vam vreč dal znati - bil je majlar).

namajlati se (Đ-Nov: VM 1-10) Dekla se je namajlala sakakvemi kalamandami i doterala kak prava zagrebačka milostiva. Od trajne do štikli. **omajlati** (Tom 92: 93) Zafajlujoč baš te majlarije, ali i, gosponu kapetanu Čiviću (koj ga je i prvi v Gjurgjevec dopelal, da mu kapetanijo i cirkvo omajla), a potlam preporučil đurdevečke purgarije. **zmajlati** (ĐT 14.10.85.) Ostalo je - nikaj. Skoro bi zabil: Šabaričeva zmajlana klet.

Maler / majlar (Tom 90: 62) Ajde rečite mi, kak bi to zgleдалo da šustar vuči majlara kak treba po zidu mešterko vleči? **maljarski** (Zub 99: 99) (...) za pokoru prvo je skinuo svoj specijalni maljarski škrljak, prije nego je počeo piti i pjevati s nama skupa.

Mantel / mantlin (Tom 85: 81) Još do šlaufa kak-tak, ali mantlina - to je bil slučaj. **mantl** (Tom 88: 24) Prasnol je zadni levi na Kresingerovom "Fordu" Ivica Savorov, šofer od zanata, muči se da gumijo (mantla) oslobodi od kotača.

mariha / marha (Luk 38: 147) De je marhe, tu (je) i štete. **marva** (Tom 88: 16) Bil sem, v najmenšo roko, uveren, da ne rečem skompleksiran, da so jape više svijne i marva negoli ja. **marvinski** (Tom 88: 63) Nišče nem ne štel reči kam smo rasporedeni, pa čak ni oni pratioci soldati koji so nas pratili v marvinske vagone brez da so nas pustili i po vodo. **maršeči** (Čam 99: 66) Vu svoje fabrike vu rastove kore fčinja maršeče kože.

Masche / mašlin (Čam 2000: 36) Ožujak već vu mašlinu mustače nabira / nove nade, novo delo - prolet se raspira. **mašlek** (Zub 98: 196) Tako sam ja u četvrtom razredu osnovne kupio jedan broš u obliku mačkice sa mašlekom oko vrata.

Maschine / mašinati (Đ-Zb / Fuč 96: 50) Šenica se je mašinala v dvoru pri bagle. **mašinjne** (Tom 92: 47) Kuliko ji se je ni samo - zaradi mašijnajna ili jošče bojle povedano - preskačivajna - potrikmalo kaj se se do smrti neso više spomijali.

Maschinenhaus / mašinauz (Tom 92: 53) Kristič, ne sečam se koj je za nim, ali znam da je delal z Dobrošekom v mašinauzu (...)

Medizin / meducin 📖 (Dol 96: 19) Vročine sem imel kej sem fantažeral - / od silnoga jognja se bom se spominjal! / Sosed tam je jaden medicine včinja! / - S tem bom fletno ž njega se neduhe steral.

Mehl / melja 📖 (Luk 38: 158) Išla bi žena kruha peč(i), ali ne zna, de je melja.

Meister / majstor 📖 (Đ-Zb / Has 96: 352) Najše si nekakvoga majstora i lepo se vdaš. **majstorica** 📖 (Tom 85: 28) Stara majstorica Mica so bili dobra žena i nesem se bojal prositi za pomoč, makar sem jim zobače oščerbil i v zdenec je smestil. **majstorov** 📖 (Tom 94/95: 23) Više, moje mišlejne o majstorice iliti majstorove ženice je - dosta povolno. **mešter** 📖 (Tom 85: 28) Sestra je dobila obavezo to prenesti meštru Petru. **meštarski** 📖 (Tom 89: 10) Počel se je razvijati, kak nigdar prije, meštarski posel a š nim i zdelavajne kojekakovi frčkulij, ukrasov al i: trnokopi, motike, lopate, sekire, fokoši, balte, bati, plugi, steklo, cigel, zlato, penezi i... **meštija** 📖 (Tom 89: 53) Spočetka so je sami doma šivali, a posle se je razvila krznarska meštija do, more se slobodno reči, prave umetnosti. **meštijski** 📖 (Tom 89: 86) Vu vremenu - kraja devetnajstoga i početka dvadesetoga stoletja - Gjurgjevec je bil najjakše meštijsko središče f cele severo-zapadne Hrvacke vu odnosu na broj stanovnikov.

Mieder / minder 📖 (Tom 84: 44) Puneše, neg mi oprostite debleše, još se poradi te proklete sukaste šlang-linije tak nemilosrdno z minderi stiščo kaj jim se žvate, kak gobe, na se strane hičo, ali ne uzmičo i dajle se još uporneše mičo, rikčo i, kagdar - sličo.

Mischung / mešung 📖 (Kov 95: 83) Da nebi sused svoju naftu trošil na parceli, mi smo deli svoju zacukorenu, kakti najborši mešung za motorljina.

Mistschaufel / mišafel 📖 (Tom 85: 66) Dok so bili z menom fertig, napaperkuvali so dva mišafila i, kaj me je najviše bolelo, ite f peč.

Möbel / meblin 📖 (Has 95: 60) Bomo si složili vu iže meblina / v kujne bo kredenec kaj bode milina.

Montur / mundura 📖 (Tom 88: 64) Dali so nam letno munduro iako je još bilo fest zdeno

(naročito zaran) i potrebitoga pribora za održajne čistoče i porcijo z žlicom. **mondura** 📖 (Zub 98: 321) Nema sumnje da je najpraktičnije porigati se na hrpi lozja jer si tako ne pošpricaš monduru (...) **premunduravati** 📖 (Čam 99: 62) Sako leto toga je melina preširaval, doteraval, na struju premunduraval, pajtlina zmonteral.

Mörser / merzer 📖 (Tom 88: 6) Ni najdebleši me merzer ne bi bil zbudil.

Mörtel / mort 📖 (Dol 96: 64) Peneze bomo sigdi kej nori rastepali, a dok se vrnemo zurück, vu barako našo - / boš drva vu fušu cepal i boš mešal mort!

Most / mošt 📖 (PNP-72; Jakupec, 130) Kad su išli prešat, ostavili su v škafu mošta.

Motor/motorajne 📖 (Tom 90: 60)(...) zastupniki pri motorajnu (...) **zmotorati** 📖 (Čam 96: 63) Bomo vidli, dok se zmotora. Kaj je zraslo, se je tu. **motoraš** 📖 (Čam 99: 8) Dekle so razveživale snopje koje je motoraš petal vu dreš. **motorljin** 📖 (Kov 95: 83) Da nebi sused svoju naftu trošil na parceli, mi smo deli svoju zacukorenu, kakti najborši mešung za motorljina.

Muß 📖 (Tom 88: 48) Jezušo so z vučionik odnesli na tavan. Katajeta više ne trebal. F cirkvo je išel samo koj je štel, a ne pod mus.

Muster / muštra 📖 (Čam 99: 29) Dekličica je bila bogato oblečena vu tenko platneno opravo, znašito sakakvemi mustrami kaj je još negda naprela, zetkala, nejina pokojna majkica. **muštra** 📖 (Zub 98: 191) Imal je sve, ali jedino mu je falela baš ta muštra.

mustern / muštrati 📖 (Tom 88: 67) Pridošli so regruti i mene je zapala jena grupica izviđačov z dva desetara muštrati. Muštrali so bormeš oni mene od pete zaran do devete navečer, negdar i dože.

Nachtgeschirr / lokšer 📖 (Tom 85: 39) Na malom guvencu sem premetal jajca z lokšera f škrikal, postija na prste zišel z dvora i bežeč se fputil k Bajeru ni ne gledejoč čez steklena vrata vnuter.

narr / nori 📖 (Luk 38: 177) Nori Janko bez penez. **norost** 📖 (Luk 38: 170) Mladost - norost (starost - bedastoča) **norc** 📖 (PNP-72; Rumeč,

81) A žena je prije norca delala š njega kad je ne stol bil ni magarec, a on pozove svu svoju familiju, a žena veli: "Naj biti bedast. Pak budu norca s tebe delali!" **norcuvajne** (Tom 90: 103) Nu, se je to imalo svoje zakaj i zarad toga nam, valdar, i neje bilo žmeko brez zabavljajna, norcuvajna i plesajna, se se je to potlam nadoknadilo, koj pot i više negoli je i trebalo. **norija** (Tom 92: 53) Čem je je naš Semeško spazil, prepozna ti on mam onoga f civilu i počmo se grliti, kušuvati i norije spravlati, čak so jim i sozice potekle. **noreti** (Golub 95: 104) Ižu napravil, / decu na red postavil, / pričel noreti: / bečaril bi, dečko neje: / vraguval bi, / klapin neje. **ponoreti** (Golub 95: 68) Naša majka / obudovela i ponorela: / pričela po prošćenje, / po toplicaj odati. (Kov 95: 93) Ovaj bi moj stari jopec ponorel dok bi to bilo tak. **znoreti** (Dol 96: 48) Dok boš se digal, zavist naraniš - / bo znorel od jala čovečji drobniš.

Niet / zanetati (Tom 85: 79) Riftik, neso se otrgnole, jel so bile zanetane, a da so bile samo prišite, otišle bi s torbe brez pardona.

Nummer / numera (Čam 99: 62) Rečite mi, samo, vašo hižno numero. **lumera** (PNP-72; Petričec, 118) Doklam nekoj stranjski čovek vlezne vu podravsko lumero, rad ga primo, znado ga i počastiti, podvoriti ga i takvoga kej.

nutzen / nucati (Dol 96: 33) Popevka horvatska od davne davnine / je puna betega, kaštige i truca; puna trpke kmicne, drača i gorčine - / žmeka reč se vu nji kak dišalo nuca. **ponucati** (Tom 85: 86) Eto, vezda vam je valda jasno, povečte i drugem glasno kaj bodo znali kak je negda bilo dok se je od stareše brače ponucano, okrpano i zlizano rujo i za svetek nosilo. **znucati** (Mih 95: 41) A kaputi znucani / Hičeni bodo v grabe

Oberlicht / oberliht (Kov 95: 95) Moj pokojni jotec, za njega so drugi rekli da je bil kak pravi oberliht, pred samu smrt, prišepol mi je da nebu zadugo, a ta tajnovita farmacija bu zasigurno zmisliła i napravila Svadilina.

opfern / ofertuvati (Tom 90: 47) Tu sem bil ja glavni za ofertuvati i za gospodarstvo se brigati.

paar / par 'nekoliko' (Đ-Nov: VM 1-10) Par meseci si v Zagrebu, a ti već neznaš ili nečeš pripovedati po domači i med nami poznatemi.

Paar / par 'dvoje' (Tom 89: 26) Te je 1787. Gjurgjevec imal tristosedemdesettri hiže f kojem je obitalavo petstodvadesetčetiri venčana para.

Packerl / paklin (PNP-72; Berta-Lesić, 120) Drugi pot je (zvadil) od kobile pašuša. Trejti pot pak papera od paklina duvana.

Panzer / panzer (Tom 94/95: 1) (...) produžimo od postaje do postaje s se mejne i mejne putnikov-dijakov i, dok nesmo došli pod pratnom pancera i soldatov do Rajiča.

Parade / parada (Tom 89: 51) Ne samo po finešem materijalu s kojega je bila napravljena, vreč kaj se je nosila samo za parade, gozbe i po svetke. **paraden** (Čam 99: 62) Zaročnica paradna, sneška nacifrana, nevesta nafaldana, majkica pririktana - z Bergerovoga dučana.

Paradeiser / paradajz (Zub 99: 294) Bijeli sir s vrhnjem i mladim češnjakom ili mladim lukom, pa onda s friško nabranim paradajzima z vrta, a k tome obavezno bijelo virovsko vino.

Pariser / parizer (Đ-Nov: VM 11-21) Je za ruček slanine a on parizera.

passen / pasati (PNP-72; Jakupec, 130) To se je belela steza, a Virovci so mislili da se to beli brezovo drvo. Zido oni s kol, zemo pilje i počmo stezo prepiljavati na takve komade kakvi so im pasali kej bi je nametali na kola.

Pech / peh (Tom 85: 20) Da bo v semu još vekši peh, trejtega je isto leto bik ftrgel dok se je vu jnega z rogmi česal.

Pelzer / pelcer (Dol 96: 50) On panje krči, korenje puče, / vu brazde jognjene pelcere suče / i zlatno semenje - sveta življenje.

Petersil / petrožil (Has 94: 43) Koje neso bile lepe, / gdegoder se posložile, / gizdave i naprčene, / petrožila so tržile. **petrožij** (Ivan 99: 38) Ti mene išči gde luk igra, a petrožij pleše, a grad se na kokoši čambi vrti.

Pfannkuchen / fanki (Tom 98: 21) Išel jesem / Na konake, / Strino Doro / fektat fanke

Pfarre / fara 📖 (Luk 38: 137) Ače je već kej kvara, nek ga plati fara (= župa, općina, cjelina).

Pfarrhof / farof 📖 (Čam 96: 59) Naš Jakup, župnik, sad dršče pred nimi, jel bode s farofa frknol! Al nek! Zato je je vu Mičetincu venčal i v šume potpomagal! **farofski** 📖 (Čam 2000: 124) I farovska cirkva, zaran v megle bela / il v noći pak kesno, slatko bo zvonela.

Pfeife / fajfa 📖 (Tom 89: 70) Čordaši, kak i kanasi, za dogi letni i jesenski dnevov popevali bi i igrali vu svoje piščalke, posle vu šaltve, frule, fajfe, trumbete, klarinete, dude, gajde, mrčalke, tamburice, cimbuće, jegede, harmonike i v noveše vreme vu kojekakove migulice. **fajfaš** 📖 (Tom 89: 69) Mladenci bi došli posle večernice i čekali ostale uzvanike da zajednički obave večero. Negde je koj dudaš, fajfaš, cimbulaš, tamburaš ili jegedaš, potlam i harmonikaš zaigral kojega drmeša, polko, čardaša, v noveša vremena i valcera.

Pfund / funt 📖 (Ivan 99: 54) Ima grunta za dva funta, kaj bi ga baba z ritjom prekrila. 📖 (Luk 38: 178) Od vola nikej (drugo) neg funt mesa.

Pfusch / fuš 📖 (Dol 96: 49) Bo gizdavo tancal zicar, gladuš, ketuš Mefistov i mentalni fuš.

pfuschen / sfušariti 📖 (Đ-Nov: VM 6-8) Ondar na bržečki, na armak naprave i sfušare. **fušarejne** 📖 (Tom 88: 24) FUŠAREJNE - POSEL NA CRNO

Pik / pik 📖 (Tom 90: 67) Ambari, virjani i tavani so se ometali, pogotovo ako so na te pika imali.

Plafond / plafon 📖 (Has 94: 62) Idem potom i mislim si, / da je mene barem sonce. / Dok bi bilo jako zima, / da me greje i da visi, / na plafonu kakti zvonce.

Plattfuß / blاتفuz 📖 (Zub 98: 244) Uostalom, on nije mogao u tome nikako uspjati, jer je htio imati šik cipele malog broja, oko 45, a imao je malo blاتفuz stopala između 48 i 52 (...) **blاتفuzar** 📖 (Zub 99: 126) (...) zvan FANCEV CAPAK; jer je ovaj bio veliki blاتفuzar i imao stopala kao peraje (...) **blاتفuzarka** 📖 (Zub 98: 359) Ova frče z nogama ko da hoda na federima, mora biti strašno dobra v postelji, ona je blاتفuzarka

(...) **blاتفuzeran** 📖 (Kov 95: 58) Ko bi rekel da takov čovečec ima velika i blاتفuzerana stopala, a na njema blizo pedesetoga broja škornje.

Platz / plac 📖 (Čam 99: 62) Kupil je vu centru Đurdevca, krej cirkve, velikoga placa na kojem je zdigel melina na parni pogon.

plisieren / pleserati 📖 (Kov 95: 51) A gde zeti narodnu nošnju, peče, pleserane suknje, poculice, frtune z rancelje i tušljine?

plündern / plindrati 📖 (Dol 96: 12) Što te je tu donesel, namladil, namuljil, / što suknjo ti zetkal i lajbca našil, / što z peklom te, žvepljom, streljama prestrašil, / pošljice vu te posejal, z žulji te našuljil, / što te je leta i leta gnjel, plindral i guljil?! **oplindrati** 📖 (Tom 90: 92) Znači, celo je zutrašno noć imamo na raspolagajnu za oplindrati.

Plüsch / pliš 📖 (Dol 96: 31) Z njom se si - bogatuš, gladuš i gavaler. / I cuckov pelc i žablji pliš. / Ona je pekel tvoj, tvoj Božji ona je dar. Ti njezin si suženj, princ, barun i car. **plišeni** 📖 (Tom 85: 26) Škrilak, plišeni, s pevdacom okičen, na panklinu ruže. **plišejnak** 📖 (Tom 89: 51) Gizdaveši so i plišejnake nosili i za panklin, z leve strane, pevdca plejnatoga ftikali. To je bilo znamejne ne samo Picokov, vreć i muškosti.

Presse / preša 📖 (Tom 90: 71) Dekle i sneške so obično bile brajle, dečurlija so isto brala, dok so pute nosili dečki, a oženjenci so bili pri preše i oko mertuča. 📖 (Mih 95: 26) S preše cure žuli / I švic letošni. **prešar** 📖 (PNP-72; Jakupec, 130) Pa su zato i zvali te Jagnjedovčane - prešari. **prešnica** 📖 (Tom 79: 35) Omažem povapnim / Hižico prešnico / I vinsko klečico

pressen / prešati 📖 (Luk 38: 138) Bere, kuliko mu Bog da, a preša, kuliko sam oče. **naprešati** 📖 (Dol 96: 10) Najrejši bi vu ove goste obrisače / možike, gromov i vetrov namešal, sena z sinokoš, mleka z dojač, / i mošta z pisanik naprešal.

Preßwurst / prezušt 📖 (Čam 2000: 63) Hiža diši! Bogčija spat! / Tu so: đigerice, pečenka, kobasice, / prezušt, čurkena kaša, / na večero bode došla sa rodbina naša. **prezburšt** 📖 (Zub 99: 290) Nekad si pritopim na peći malo ocvirkov ili si poklopam komad prešanoga prezburšta i onda odem v štalo blago naraniti.

Psyche / psiha 📖 (Zub 98: 385) Sa jedne strane bila je Singerica mašina za šivanje, a s druge psiha obješena na tram iznad ormara sa ladicama, koji je moja mati dobila od stare mamicice Juraničke.

Pumphose / pumpoze 📖 (Tom 85: 86) Lače so više sličile na pumpoze nego li na rajtoze jel so jim napuji gležne skrivali dok so dolni deli v opanke zevali. **pumperice** 📖 (Zub 98: 222) Mulec jedan, znaš da dimije i naše duge pumperice su iste hlače jednako podvezane oko gležnja, samo naše pumperice imaju šlic ispred i nose ih muški dok imaju sračku.

Quartier / kvarter 📖 (Čam 2000: 87) Bogec koj si kvartera išče / bez tuđe reči vu se se stišče, / služi devizo one fali / koji so mu pašuša dali. **kvarteraš** 📖 (Tom 88: 30) Vu tom toga dojde k nam (...), naš stari kvarteraš (...) Rajzer Trešnar.

Raspel / rašpa 📖 (Tom 98: 7) I dok sem je ja fegal i z jezičnom jim rašpom rajbal pofurjeno lice (...)

raspeln / rašpati 📖 (Zub 99: 74) (...) po cijeli dan samo ću si rašpati nokte i mazati se s maščama, a on će pred menom klečati i suznih očiju s jecanjem u grlu moliti me, da mu se smilujem. **zrašpati** 📖 (Zub 98: 264) To je točno, dragi Gopčina, ali mene nisu dosta zrašpali, ni zešmirglali, unatoč tolikim školama i seminarima, ni doma ni u inozemstvu, tako sam Ti ja ostao još uvijek poluobrađen, vuglasti i hrapav.

Raubschütze / rabšicar 📖 (Tom 85: 10) Naš sused, poznati rabšicar, Gavan, je znal z lova donesti najviše pet rac i to je onda bilo slavje. **rabšicar** 📖 (Tom 89: 47) (...) a ako so bili lovci (rabšiceri) (...) **ropšicar** 📖 (Tom 94/95: 74) A, kak i ne bi, neje to dečja igra skrivanca i lovanca, vreč, noje, lovljne i skrivajne krvoločnikov kojem je čoveka linčuvati kaj i nekojemu ropšicaru zajcu f tur pucati. **raubšicar** 📖 (Zub 98: 139) Taj ćelavi bradonja imao je svoju kolibu obljepljenu plakatima i jednu pušku jednocjevku, a rekli su da je raubšicar i da ima veze sa žandarima.

Rauchfang / rafung 📖 (Zub 99: 150) Zato je on postao dimnjačar, jer se mogao provući kroz sve i najmanje rafunge (...)

reifen / rajfanje 📖 (Ivan 99: 219) Među igrama koje ćemo samo spomenuti su *skok u dalj z mesta*,

skok u dalj v zaletu, metanja (hrvanja o.I.I.), *skrivača, teranje ili rajfanje kotača od bicikla palicom.*

Reindl / rajnica 📖 (PNP-72; Rumek, 86) Opani! Samo mi naj v rajnicu opasti gde se meso peče! **rajngla** 📖 (PNP-72; Rumek, 86) Opani! Samo mi naj v rajnglu! **rajnglica** 📖 (Zub 98: 159) (...) rajnglice-rajngletine, itd. pa da završimo recimo sa jednom malom čašicom gewurtztraminera ili sa malim štamprljčićem prežgane šljivovice, stare pet let, požutjele ko zlato od namakane šljivine kore.

reisen / rajzuvati 📖 (Tom 88: 35) Kak je puno po belom svetu rajzuval tak je toga i fajn znal, (...) **rajzovanje** 📖 (Čam 96: 83) Sigurno pak ide nekam školom na rajzovanje. Ona samo piše, dok ji nekaj treba - promrmlja Štefina. **rajzer** 📖 (Tom 92: 24) K ne so dojadali si: bokci, frenteri i rajzeri.

Reißnagel / rajsnegl 📖 (Zub 98: 44) Stara Plemenčićka je jenput rekla: "Dok boš v riti, onda boš videl kak se moraš ponašati", dok je netko sjeo na rajsnegl ili pribadaču. **rajnedlin** 📖 (Tom 85: 57) Zato sem jim se smiloval i del na stolec rajsnedlina.

reitern / rajtati 📖 (Zub 98: 223) Znači, u svakoj familiji neko mora piti i rajtati da bi drugi morali delati i da bi se oni tako očuvali od kojekakvih napasti koje vode u neminovnu moralnu propast.

Reithose / rajtoze 📖 (Tom 85: 68) Čem sem se vrno doma, a došel sem prvi od si ukučanov, slečem rajtoze, odijem po škarje i flisk pod napuje.

Respekt / rešpekt 📖 (Tom 88: 38) Kak sem z Lovrencom bil od prije dobro poznat (prije neg se je priženil Grgesinem živel je f Ciganske vulvice, gde smo na travnike bili, malone, međaši) nesem imal nikakovoga rešpekta pred nim, pak sem, valdar, i zarad toga tak nepozvan upal.

Rest / resl 📖 (Tom 88: 58) A mi ostali, obični smrtniki čameli smo celo noć pred dućanom i bil si presrečen ako si uspel kupiti, ne dobiti, kakovoga resla, tigajno, rajnico, a o štofu, cipelam - i ne govoriti, jel te je to samo f prestupne zapalo. **restli** 📖 (Zub 98: 22) Oni sebi, odmah

na početku, otkroje čitavu balu, a tebi na kraju, ostave samo restle.

Revier / rever 📖 (PNP-72; Kukec, 114) V đurđevečkom reveru za jeno felo graja vele da je to - purančok ili purančec.

Ribisel / ribizel 📖 (Đ-Zb / Svag 96: 60) Ja sem inače bilnožder, znate, ja se ranim samo z ovem kaj imate z vrta, koprive jem, piriko jem, evo to je moje, čaje, trave... Od maslačka počam, pa posle jagode, ribizle, toga imate sega pri mene.

richten / riktati 📖 (Tom 79: 31) Sestra v hižice / Rikče ormara / Brat pod štrof / Čisti ambara **riktati se** 📖 (Tom 84: 30) Kam si gledel ti bedačic / Pak jel ne vidiš / Da se rikče i špancara / A ne dela ništ **nariktati** 📖 (Kov 95: 64) Joči mu zablešče kak baterija v kmici i narikče posebnoga bleska v njema, da bi v semu itak deluval z najboršem. **pririktati** 📖 (Čam 99: 24) Pririktali so mu i opravu za smrt. **zriktati** 📖 (Čam 99: 47) Se je to trebalo zriktati ako se je štelo do svatov dojt. **zriktati se** 📖 (Kov 95: 15) Tak so se zriktali kajda svetkuju najveškoga svetka v godini.

richtig / riftig 📖 (PNP-72; Berta-Lesić, 104) Riče jo pomalo z nogami i ona riftig skoči i njega prime za vrat i vudri plesati. **riftik** 📖 (Tom 85: 79) Riftik, neso se otrgnole, jel so bile zanetane, a da so bile samo prišite, otišle bi s torbe brez pardona.

Riesling / rizling 📖 (Tom 88: 63) Za se to vreme moj je pajdaš Joka uživao plodove svoje rabote na drugom kraju velikoga kujnskoga stola v društvu z nejinom mamom i papom pijuskajuč gemište prefajlenoga jim rizlinga.

Ring / ring 📖 (Tom 88: 33) Čem bi mi se pružila prva prilika otišel bi f parmič i - razgledaval "ratnoga plena", gustirajoč si, kak bom jenoga dneva osedlal i zajašil Liso (ždrebico) i prešpancerai se po velikom ringu đurđevečkom. **rinčejnak** 📖 (Mih 95: 11) I nebo me nišče spuknol / Niti silni vijer zgrutil / Ni rascepal rinčejnak / Ja sem rast živičnak.

Ringenspiel / ringešpil 📖 (Ivan 99: 220) I to je bilo kak na ringešpilu se voziti. **ringišpil** 📖 (Golub 95: 60) Pemo k Majkiboži. / Majka nam speču kokoš / i lecitarske kolače. / Tam bum

vidli / sakakvejev lazarov / i Mariju f crlenoj opravi / i ringišpila.

Ritschert / ričet 📖 (Zub 98: 348) Cure uče brzo, a njima je isto bio bolji grah od gustog ričeta koji je redovito prigorio u kotlu.

Röckel / reklec 📖 (Dol 96: 10) Najrejši bi svojem pesmam / z listinca od zlata rekleca oblekel, kraljuše z kokruza i koščic im del, / i dehnol im safte kej vu se sem zel, / i Dravo - kak cucka - za seбом bi vlekel.

Rohr / rol 📖 (Tom 94/95: 51) Kad najempot z jene visoke iže, z drugoga ili trejtega kata, jena gospa iče nam v rolu pečenoga krumpera. **rolj** 📖 (PNP-72; M. Žagi, 112) Ozebla je i stala si pred rolj kej bi se ogrela. I slučajno ji je vušlo pak je prdnola v rolj.

rücken / ruknoti 📖 (Tom 89: 12) Najprije so, nenadano, ruknoli Huni i Goti i zavladali v druge polovine petoga stotletja tu, v našem kraju.

Rucksack / ruksak 📖 (PNP-72; Šikulec, 143) Dok sem ruksaka raspri, da viš ti kak so se frajle okupile kak da sem imal meda v ruksaku. **rupsak** 📖 (Tom 94/95: 43) On moj rupsak, iliti točneše rečeno, maža na pleče (...) održal me je f kreposti, z dosta snage.

Runde / runda 📖 (Zub 98: 133) Tu se radilo o nebrojeno profinjenim fintama, recimo, kad se trebalo platiti svoju rundu, čak i pajdaši su lepo rekli: "Štef se ishlapil, opet nam je ostavil gadni ceh." **rundica** 📖 (Tom 84: 13) A sad dečki đurđevečki / Prvo rundico na zmejnečki / Gde vustano Đuroki tu potegno Picoki

Saal / sala, salica 📖 (Tom 92: 78) Mam, ne čekajoč ni da se si gosti, iliti publika, razije z sale pozovo ti organizatori nas pisce v jeno menšo salico (...)

Sack / sak 📖 (Đ-Nov: MK 11-22) I dok sem još ponarasel, tak sem si želel imati saka, čak sem ga i delal z nekakvi cundravi robač, ali to ne bilo ništ, saka je imal samo moj sused i još dva tri Peščana. **sačica** 📖 (Ivan 99: 217) Sačica je dobra za podiganje rib, da se ubijajo. I ako očeš izepirati ribu od mulja.

Saft / saft 📖 (Dol 96: 10) Najrejši bi svojem pesmam / z listinca od zlata reklega oblekel, kraljuše z kokruza i koščic im del, / i dehnol im safte kej vu se sem zel, / i Dravo - kak cucka - za se bom bi vlekel. **saftni** 📖 (Dol 96: 58) Kaj lišaji spite, steklenjaste joči - / piljafke mledne vu drezgi i šašu - / vise na klinčenici saftnoga tela.

scaph / škaf 📖 (PNP-72; Jakupec, 130) Kad su išli prešat, ostavili su v škafu mošta. (...) **škafica** 📖 (Golub 95: 64) Đurina, ču, cvanka! / Zvoni f stran zvone. / Nečije gori. / Zemi škaficu / i bež gasit.

scari / škarje 📖 (Kov 98: 27) Ak rak otpre privatnoga salona, ne ni čudo, jel od pravoga alata mam ima pri ruki bar škarje.

schalten / prešaltati 📖 (Zub 98: 53) Ostavite ga na miru, vidiš da se je već prešaltal na drugi svet. **prešaltavati** 📖 (Zub 98: 60) Do sada su muški vodili ženke za nos preko kojekakvih biblija i kurana koji su se ispucali i sad kad su muški shvatili da je bitka izgubljena, na brzinu se prešaltavaju u neku teoriju ženske premoći. **ušaltati** 📖 (Zub 98: 222) I ako nisi bio ušaltan u njihovo društvo pitao si se kud si upao i o čemu oni naklapaju?

Schank / šank, šankar 📖 (Tom 88: 45) Kak je sedel na okruglom stolčecu kraj šanka i v roke držal duplaka, a ne kupico (kak je to normalno za šankare), kaj je mogel krikne: "Ništa vam se lošega dogodilo ne bude (...)"

Schatz / šoc 📖 (Tom 89: 49) "Riftig, imaš prav, i on je zgubil šubaro", odpove ji zadovolen Nacina, tobože, da se opravda, kak jo neje samo on zgubil, neg i "tvoj šoc". **šoca** 📖 (Zub 99: 99) Vidiš, kak se je skurvala njegovja šoca, crnomanjasta vdovica iz predzadnje hiže na levo na kraju Goričke vultice (...)

schätzen / šacati 📖 (Dol 96: 42) Obitelj je drhtala, molila - gazda čez oblok zerkal, slušal daleke grome, oblake šacal i merkal. **prešacati** 📖 (Zub 98: 359) Najljepši par u selu, posao im je uspjevao prekrasno, bili su mladi i oholi i selski dušobrižnici su prešacali da bu to prije ili kasnije otišlo k vragu.

Schatzmann / šacman 📖 (PNP-72; Turčić, 139) A posle so onda šacmani odšacali pet forinti kej je ta bela kobila bez glave popasla pol detelje Martina Živkovoga.

Scheibe / šajba 1 'staklo na prozoru' 📖 (Tom 85: 10) Najviše so stradale šajbe na štalaj jel so se tam vrzarili vrapci, golubi, grlice, a i vrane. **šajba 2** 'komad' 📖 (Dol 96: 13) Kriva i prava - zemlja i Drava. (...) / Ti naš si smeh, pekel i greh, / pokora, skaznost, okrajec raja. / Zagvozda kruha i šajba slanin. / Coprija, vurok, pošljica, strihnin.

Scheitel / šatlin 📖 (Tom 79: 13) Na glave ji poculica / Vu šatline red špangica / Počesana i oprana / Cifrala se sneja Jana

schenzen / šenkati 📖 (Tom 88: 22) Kuliko se još v megle sečam nekaj so nam i šenkali.

schicken / šikati 📖 (Đ-Nov: MK 12-20) I tak je to gospodarstvo bilo bogato i v redu kak se šika. **pošikavati** 📖 (PNP-72; Šadek, 115) Počel je starcom biti se gorši i gorši, zanemarjivati, z njem se potačekati i pošikavati ga sim i tam i na kraju ga je počel z njegve rođene hiže steravati, a ni jesti mu neje baš dal saki den.

Schiene / šijna 📖 (Tom 85: 52) Metem, kak ja nesem prestal z urlajnem, začul me je štrekar koj je meril šijne na štreke i po glasu došel do mene.

Schießstand / šištat 📖 (Tom 88: 16) S temi so se kuglicami negda naši stari graničari vučili pucati na šištatu, strelišču (to sem ja čul od svojega japice, a moj japica od njihovoga japice i...).

Schiff / šif 📖 (Tom 92: 23) Jenoga prelepoga sončanoga dneva donese poštar Ciloke preporučeno pismo i čeka na petsto dolara i karte za šifa i vlaka se do Čikaga!

Schild / šilt 📖 (Tom 85: 40) Ta je kapa bila dačka, s šiltom, z dva vušitka kaj je značilo drugi razred. **šilt kapa** 📖 (Zub 98: 249) Isto mu je pomagala šilt kapa koju mu nije mogao odnesti vjetar kao škrlak koji on nosi danas dok ide u kazalište. **šiljtača** 📖 (Kov 95: 59) Zvlačil se je pak tak da mu se je prvo vidla glava z šiljtačom, ruke, telo i noge. **šilterica** 📖 (Tom 85: 40) Spod postelke zvlečem f pavočine prepletenu šilterico. **šilterica** 📖 (Tom 92: 71) Drugi pot je došel Nacek na

urlab za letnoga vremena, v letne mundurice, i to: v bele dolame, sivaj lačaj z crlenom širšom žnoricom po šafe šitom, v boksenaj plitkaj cipelaj i z kapom šiltaricom. **šiltast** (Zub 98: 195) Obično su to bile ogromne delije sa šiltastom kapom i na šrek kištrom obješenom ispred vrata.

Schiller / šiler (Tom 89: 66) Seбом bi ponesli barilec najbolšega šilera, beline ili crmine, čutorо bermeta ili krampapule i orevnačo pogačo. To jim je bila, kak so rekli - nužna okrepa!

Schinder / šintar (Tom 92: 9) Ako se slučajno, koj nesrečni cucek neje mogel otarasiti svojega lanca, te bi skamušćal kag da so ga si šintari ražali. **šintarnica** (Čam 96: 89) Eto, voze ga ... bez križa, bez popa, bez zvona. Voze ga kak cucka na šintarnico! **šintarski** (Tom 92: 9) I kaj mislite, presvetli so gospon biležnik, ipak, posle te "nezgode" pesino spakuvali f šintarsko gajbo (...)

Schlag / šlag (Tom 85: 33) A dok je opazila rupo f korpe, zamalo da jo ne šlag trefil. **šlog** (Tom 89: 84-85) Nijovo je bilo, iti z marvom i svijnami na pašo - dok se je god dalo i smelo (Imovina je branila iti v brajnevino i šlog) (...)

schlagen / šlogati (Tom 85: 5) Ipak, priznajte, istine za volo, najviše bi bilo oni koji bi posumlali (se dok ga ne bi prepoznali) da je cigančok s "Kalančiša", "Šarampova", "Ciganfisa" ili kolomparčok z šatre gde se šloga na karte. **šljogati** (Zub 99: 158) Valjda ste gore nastavili šljogati karte i cugati gemište? **šljogaroš** (Zub 98: 255) Tako, primjera radi, ne znam na koji način da Ti ispričam kako su nazvali sina Hapavleka kovača da je on visoko-cilindrični šljogaroš (...)

schlamp / šlampast (Tom 84: 44) Za naše se i naj, naj ženice ne bi moglo reći da so, kak i da neso, naivne svetice, ali ni da so grešnice koje, kak jim se pripisuje, zavađajo i navađajo muškarce v napast kad se pouzdano zna koj je šlampast da greši i brez ni, čem reši da mu ne trebajo koje piškrom vrdajo.

schlank / šlank (Zub 98: 108) A kako i ne bi nove generacije bile šlank, kad već od malenih nogu našu djecu učimo jesti na žličice (...) **šlang** (Tom 84: 44) Puneše, neg mi oprostite debleše, još se poradi te proklete sukaste šlang-linije tak nemilosrdno z minderi stiščo kaj jim se žvate, kak

gobe, na se strane hičo, ali ne uzmičo i dalje se još uporneše mičo, rikčo i, kagdar - slifčo.

Schlappen / šlapa 'komad mesa' (Tom 92: 37) Pričinilo ji se je premalo mesa brez one koščurine za se nas naraniti, pak mi je jošče odrezala i šlapo podbrajne s kojom, noje, prije neje ni računala. **šlapica** 'mala papuča' (Tom 85: 71) Bilo kak bilo, te sem žetve ostal brez lepi, sivi Batovi šlapic i fusetlov.

Schlauch / šlauf (Đ-Nov: VM 10-20) Nuz grunta i gorice mora znati metlo napraviti, toporišće zdelati, kojekaj nadozidati i zbetonerati, šlaufa zakrpati (...)

Schleier / šlajer (Čam 99: 39) Vidla je kak po selu lepo štrekajo, sebe v beline i šlajeru.

schleifen / šlajfič (Tom 85: 69) Posle sem bil oblečen kak šlajfič!

Schlepper / šleper (Kov 98: 35) Nekoji se čude kaj šleper z robom nestane kajda je prepal v zemlju, a kaj reći na to dok cug s tunelom na očigled zgine?

Schlichte / žlifta (Mih 95: 42) Poslusnena, plesniva / Žlifta lepliva

schlichten / šlihtati (Tom 86/87: 25) Tegobe šlihtali / Trude scedali **šliktati** (Tom 92: 39) Nikak stareše Marije (...) neso išle g duše one jošine poprst debele šnite šunke koje so z andarom šnitili i šliktali se jeno deblešo od druge (...) **našlihtati** (Zub 99: 102) Pohotnost je jača od ljubavi, a želja za neradom je otrov ljubavi, kako je to dobro našlihtano u Sedam Glavnih Grijeha učenih na katekizmu! **pošlihtati** (Zub 98: 59) Samo da bi moglo funkcionirati to ti je sve pošlihtano od gora do dola po dobro ustaljenom redu i božjem blagoslovu.

Schlif / šlif (Zub 98: 264) Jednom riječju, fali mi šlifa!

schlingen / šlingati (Đ-Zb / M-Fuč 96: 282) Šivale smo z rokami, dobivale smo robo f škole i ondar smo šlingali i našivavali, eklali, štrikali i sama sem si morala fortuna zešiti na rokaj. **šlinga** (Zub 98: 200) Za njih ne važi ni staro pravilo koje je bilo ispisano plavim šlingama na "kuharici" to jest na našivavanom platnu iznad stola u mojoj kuhinji. **šlinganje** (Zub 98: 303)

Samo dok su dobre zagrebačke partije nekad išle i pokraj škole, pokoja naša dekla ostala je u drugom stanju na tečaju šlinganja, pogotovo dok se učilo u večernjoj školi. **šljengati** (Ivan 99: 53) Em pak je zemeste, em ona je dobra, ona se zna. I šljengati i našivavati i tkati i presti. **našlingati** (Tom 79: 13) I košulo našlingano / Vu delino nafaldano / Z atlazencom na se dela / Više neje sestí smela **šlingeraj** (Luk 38: 173) Ne vdajo šlingeraji, neg rali i pol rali.

Schlittschuhe / šličuhe (Ivan 99: 228) Klizaljke (“šličuhe”) donio sam u Molve 1942. godine i tada smo se sklizali (...).

Schlitz / šlic (Kov 95: 47) Brzo je raskapčíl svega šlica na lačaj, zvidil pužurana i napišal se Prasici Drvenkarovomu v zube.

Schlosser / šljoser (Zub 98: 85) Navodno je on bio jedan od nezakonitih sinova još većeg specialiste u mehaničkim poslovima kojega su zvali hrvatski ŠLJOSAR SABOL, inače krivolovac i raubšicer, sa jednim staklenim okom, gebisom i punom kućom kojekakvih finih djevojaka i cijenjenih žena. **šlosara** (Čam 99: 62) Trokatni široki melin, visoki dimnak, šlosara, pekara, se je to davalo novo lice Đurđevca i Podravine.

Schluß / šlus (Tom 88: 46) Leta sem potrkal v nikaj, a život išče svoje - saki den se više i više i, nigdar mu dosta neje, jel zna, da je se - šlus.

schmecken / šmekati (Tom 90: 88) Znači, štandari neso “šmekali” Čepelovčane, pak je zarad toga i neso branili od napasnikov.

schmeicheln / šmajhlati (Dol 96: 40) Na sake te fele šmajhlal, z tebom se dičil i gečil. **prišmajhlati se** (Zub 99: 219) Idem dolje kod mene u Hrvatsku i da bi se malo prišmajhlal svojoj Francuskinji ostat ću po prvi puta kod kuće dva dana zaredom.

Schmiere / šmir (Tom 94/95: 38) Bilo ji je, kak bi ono naš svet rekel - kak šmira.

Schminke / šminka (Tom 89: 82) Mi se nemo smeje, ni ob den, a kamoli navečer, z dečki same spomijhati, špancerati, v bercauze iti, piti, pušiti ni šminke trošiti, kak vezdar naše mloke i pramloke.

schminken / šminkati se (Tom 84: 44) Za razliku od svoji se “lepši i mlajši” mamic i majkic-prefetic koje, ne samo da se kak i one šminkajo, nego se još i: v gamilicaj mivajo, z vugorki oblagajo, f pare dunstajo, obavezno maserajo, vrleše i vežbajo kaj stejnajo ali ni za dlako ne odustajajo, vreč naprotiv, kak so stareše se više i više zapijnajo.

schmirmeln / zešmirglati (Zub 98: 264) To je točno, dragi Gopčina, ali mene nisu dosta zrašpali, ni zešmirglali, unatoč tolikim školama i seminarima, ni doma ni u inozemstvu, tako sam Ti ja ostao još uvijek poluobrađen, vuglasti i hrapav.

schmuggeln / žmukleš (Tom 83: 41) I da imam ne bi štela / Za te iti zarad dela / Je l' si žmukleš, prepredejnak / Naprčeni galžejnak **žmukleški** (Tom 88: 5) Nelite, valdar so je za to (Anteta na žmukleški, a Štefoka na divjački način) i likviderali.

Schnalle / šnala (VP 14.2.86.) Dragi striko Đuka, najprije bi Vas prosil da mi oprostite na rukopisu - malo mi je žmekše pisati jerbo sem imal povredo na desne roke (vbol sem se na šnalo od oprtača) i sad mi je cela šaka zamotana v zavoj, ali srećom pisalo morem držati v roke.

Schnaps / šnaps (Čam 99: 27) Stari so kanasi, kak po običaju, vučili mlade kanase sakakove berečke mudralije i mirakule, kartati se na durak, na veliko, na šnaps, tarok, crleno, na sedmice, na ajnc. **šnapsati** (Zub 98: 83) Nije ni čudo jer se obično pije od rane zore do kasne večeri, od jutra do sutra, cijeli božji dan i cijelu noć, ponekad i tri dana i tri noći, pogotovo ako se u isto vrijeme ajnca, šnapsa ili igra preferans. **šnapsati se** (Čam 99: 21) Bomo se i šnapsali, kak smo negda znali. **šnapslanje** (Dol 96: 77) Mladež je gulila svoju kozu, a starije generacije ovih tu Štefov, Ivekov i Maric utaživale su svoje potrebe “šnapslanjem”, “čehalcima” i “prelcima”. **šnapsler** (Đ-Nov: MK 11-22) (...) i dok je došel, puno pot je zvlekel šnapslere-pajdaše (...) **odšnapsati** (Zub 98: 205) Basta dečki, dosta je tog neplodnog razglabanja o politici, tu mi tak i tak nemremo ništ pomoći, nego da odšnapsamo jednu na četvoro za dupljak (...)

Schneider / šnajdar 📖 (Tom 88: 18) Medtem mama predloži neg idem k Milanu Pintaru za šnajdara - najboljši je mešter vu svojem fahu, a i strog je! **šnajdarica** 📖 (Tom 85: 50) Mama je bila zvučena šnajdarica **šnajdarija** 📖 📖 (PNP-72; Sabolić, 70) Nakon pet let sem otišel v zanat v šnajdarijo na Trepče, na tri i pol leta. **šnajdarski** 📖 (Tom 85: 84) Sečam se da je mati kupila negove velike šnajdarske škarje.

Schneiderei / šnajderaj 📖 (VP 15.4.86.) To je jeno bilo Vaše, a jeno od Ksenije koja mi javla kaj je novoga na mojemu sadašnjemu i budućemu sveučilištu (glavno da je indeks vu vitrine f šnajderaju, a kaj je prazen, to neje tuliko bitno!).

schnell / šnel 📖 (Zub 98: 212) A doma da vidiš besprekorno drži hižo u najboljem redu i kuha na recepte sa prvoklasna jela: bocance i copance i sa fina jela na šnel. 📖 (Zub 98: 48) Pije se ponekad i povremeno, (...) na brzinu i šnel, obično se napije slučajno, (...)

Schnitte / šnita 📖 (Tom 92: 38) Japa pak, neso škrtarili, rezali bi nam one pozamašne šnite kuliko ji je god koj štel i mogel pojesti. **šnjita** 📖 (Zub 98: 342) I ja sam postao lud za grahom na šalati sa puno luka (...) i dobrim pisanim špekom ili pak suhom domaćom šunkom rezanom na tanke šnjite.

Schnitzel / šnicel 📖 (VP 17.9.85.) V nedelo so pri mene bili mama, sestra i mala Jasna Lackovičeva, čerka moje tete mlekariče Marice Šajtekove. Bilo nam je lepo, znajel sem se gorički bresek i grozdja, povani šniclov i onda so dekile odbežale na vlak već posle pol tri jer je drugi bil tek noćni, a mama je morala na posel i dekile f školo drugi den.

schnofeln / šnofati 📖 (Tom 88: 5) “Znaš ti dobro”, vele mi, “koj samo pošnofa beloga kruva, više mu kukuruzni ne paše”. **pošnofati** 📖 (Tom 90: 28) Stalno so potom (...) šnofali, kak bagoša, rakijino dujo. **šnojfati** 📖 (PNP-72; Sabolić, 134) Posle toga, nekon puno let, so sinu, dok je došel v bertijo, samo išli z nosom, zaprav so mu šnojfali i rekli: “Đegerice nikej ne diše!”

Schnur / žnora 📖 (Tom 79: 13) Pocuknenki našterkani / Z dola peden ocaklani / Opasala pet do šest / Vu opasju žnorum fest **žnorica** 📖 (Tom 85: 26) Oblekli so plave husarske lače žnoricami,

opletene povzdož. **žnjora** 📖 (Luk 38: 152) Dok tat doj(d)e k hiži, počeše se po vratu (kej vidi gore) i naramljuje žnjore na cipeliši (kej poglene dole). **žnjorica** 📖 (Luk 38: 179) Pazi da ti ne pukne žnjorica v riti. **žnjiranci** 📖 (Zub 98: 253) Ti mene možeš krojiti na žnjirance, ali svaki put dok buš pil i kartal, ja bum opet došla skidat se do gola pred svima.

Schnurrbartbinde / brkbinda 📖 (Tom 85: 26) Deli so si oni brkbindo kak i sako drugo noć, ali ona se je bila pomeknola i levo stran mustača skompesala f kontra strano.

schoppen / šopati 📖 (VP 19.10.85) Stalno se šoplem z antibiotiki i s tabletami protiv breja, saki čas sem pri doktoru - jel sem morti ja premleden ili je kriv moj sadašni položaj - ne znam.

Schöpfelöffel / šeflja 📖 (Ivan 99: 65) Dok se najedo, onda se jeden opravi kak Fašenjek, z rokom zeme lopato i ogreblico, a v drugo šefljo, s čem novce pobira. On z ogrebljicom suče po redu, a svati v šefljo hičo novce.

Schotter / šoder 📖 (Čam 99: 57) Rogoz i šaš obrasli so jarke, po šodru se vlovila travina. **šodrana** 📖 (Kov 95: 106) Morti bi bilo dobro ribnjaka na staroj šodrani napraviti, pak bi to moglo sema nama davati nekakvu korist. **šoderica** 📖 (Has 95: 107) Ze tem pemo mam na našo - novo šoderico, / tam pak bote vidli - prelepo vodico.

schräg / šrek 📖 (Tom 85: 52) Čem sem ga spazil onak opremlenoga s kapom fšrek, tak sem se prepal kaj sem tekarsad ono prav zavresnel da me je počula i mati, makar je bila još dajle vezda od mene.

Schrauben / šaraf 📖 (Mih 95: 26) Cvile šarafi.

schrauben / odšarafiti 📖 (PNP-72; Berta-Lesić, 103) A ja odšarafim glavo i bunem dva-tri pot v led i tak sem prebila i napila se vode. **prišarafiti** 📖 (Čam 96: 69) Onda je negde prije jeden rekel, da Peščani morajo prvi osnovati zadrugo i da bodo fest prišarafili nekoje kulake, kaj dado grunta vu zadrugo. **prišaraflijivati** 📖 (Kov 95: 107) Po noći je bilo tak, a po dnevnu so dele vračali i na traktor po celi den prišaraflijivali. **zašarafiti** 📖 (PNP-72; Berta-Lesić, 103) I ja jo primem, nazaj zašarafim i idem dalje i zgledam senico de mi se

špota, a ja manem z lopatom na njo i mam postane jeden jarek krvi, jeden perja, a jeden mesa.

schreiben / našrajbati (DT 21.8.85.) Nesem ti na brzopletost štel odgovoriti na tvoje pisance koje si na pol pospan našrajbal.

Schreibtafel / šrajtoflin (Đ-Nov: VM 6-8) Molil sem Boga samo da mi se nešče od stranske familije ne dotepe k stajnu jel bodo moja Marico noge ostavile f'kujne a mene šrajtoflin pri Starom Gradu. **šajtroflin** (Tom 85: 38) Dok so pak bili betežni, šajtroflina so pod glavo deli. **šetoflin** (Čam 99: 20) I gle, jeden vadi šetoflina. **šetoflin** (Zub 98: 55) Znači Vujec, ima Hrvata i Hrvata, ponekad čak prema debljini šetoflina.

Schrot / šrot (Đ-Zb / Mark 96: 280) Zamet je brašno kaj se melje za marvo, melja. Sad se veli šrot ili smesa.

schroten / šrotati (Dol 96: 64) Franca, se sečaš, navek so nas zezali / da bokci smo, da v želocu šrotamo zelje. **našrotati** (Mih 95: 68) Vreč je lagve pelina / Te kamen našrotal / I jakše bi kotača vrtele / Kad bi voda brže štela

Schub / šub (Has 94: 71) Otišla sem mam na postel, od šuba zaspala.

Schuft / šuft (Has 95: 114) Ti šuft jeden - kaj tu delaš / i kaj si tu stal, / i kaj si se vu to ženo / kak telec zablejal?

Schunken / šunka (Tom 85: 62) Mama je bila narezala šunke, naribala tormana, se skupa s krvom dela na stol i još je zapitala jel mortu koj oče i luka.

Schuppe / šupa (Tom 94/95: 31) Sečam se da smo v Rogacu prespali vu nekakove velike šupe, skladišču, gde je bilo na tisuče flajši od radenske vode.

schuppen / šupiti (Tom 79: 16) Na mužike da so bili / I pod štantom gverca pili / Čak i srce da ji je kupil / A zato ga je Jendraš šupil **šupka** (Tom 83: 53) Bilo mi te je žal / Ali šupko bi ti dal / Zakaj si poštejne / V brescejne prodal

Schüreisen / šarajzlin (Tom 85: 68) "Čuj ti, dečkešina", veli ona i vleče šarajzlinom vun one

obgorele ostatke ostatkov, "ako ti je do gizdavosti, ondar idi služiti i dok naslužiš, onda se nacifraj, a ne na tuđe grbače terati kera!"

Schurz / šulec (Čam 2000: 76) Šulec prjanče, skriva lače. **šulcar** (Zub 99: 335) Marijan nije živio sa šulcarima u stajama i svijet gledao samo iza plota svoje kuće.

Schuster / šostar (PNP-72; Sabolić, 70) Došel sem z jednem pajdašom šostarom. (PNP-72; Rumek, 86) A šostar se je od straha zanesnažil. **šoštar** (Luk 38: 189) Šoštar je do kolena v smetju, a trgovac do grla v dogu. **šoštarov** (Luk 38: 189) Šoštarova žena i kovačeva kobila so navek bose. **šustar** (Čam 99: 69) Bilo je pol noči dok je poznati durdevečki dučandija kože šustar, zvan Drago Vrhovski, još navek sedel za svojom poslovnem stolom, nagnot nad nekakvom knjigom. **šustarija** (Tom 88: 21) S tem je moja šustarija, ali i navuk, jempot zanavek potonol vu morju moje prevelike, ili pak premale oseke i plime prenavine mladosti. **šustarski** (Čam 99: 69) Neso to bili šustarski posli, neso to bile računске brojke, zasluge od šefta. **šuster** (Zub 98: 359) Inače, šusteri su poznati po pijanstvu, a kak i si ne bi malo pocugnuli? **šuštar** (Zub 98: 244) Šta češ, svaki norc ima svoje veselje, Francina bi sve dal samo da ga ljudi zovu majstor šuštar.

Schusterei / šusteraј (Đ-Zb / Has 96: 353) Vutomtoga - dok mi je čovek delal v šusteraјu, dok mi je sin Zdravko išel v školo, dok sem šivala, dok sem kuvala, dok sem bila na mekote, dok sem delala v goricaj, dok sem rodila drugo dete, Želkico, 1966. - još sem nuz to pisala pesme za drugo pločo.

Schuß / šus (Luk 38: 196) Z jenem šusom ne moči dva zajca streljiti.

Schwabe / švaba (Čam 2000: 96) Pitaš me Švaba, kak mi je, i jel bom / ostal zanavek pri vas? **švabe** (VP 8.4.86.) Bili so oni Švabe pri mojemi doma. Lepo so je počastili - ovi so čak tri pot bili pri nam, posebno se je one Švabice jako zdopalo pri nam, jer je mama (a i tajo) pripravila se najbolje - ovi so pak ostavili knjige za me (11 knjig) i još so obečali da bodo dve poiskali. **švabi** (Zub 98: 274) Švabi sa svojim vrlinama, marljivošću i nedokučivim smislom za čistoću

i ozbiljnu glazbu, uspjeli su napokon stvoriti najefikasnije koncentracione logore.

Schwärze / zažverčiti 📖 (Bel 82: 14) (...) za tenjama kaj su coclale čez zažverčene sinokoše (...) **nažverčiti se** 📖 (PNP-72; Jakupec, 129) Jeee, ali došli so do Novoga Grada, zavlekli se vu jedno bertijo, tu so se fest nakvasili, nažverčili i naželočili kej im je glava bila žmekša nego noge.

schwärzen / šverc 📖 (Čam 96: 69) Se so im druge pocrkale i poslone na prisilno klanje. I to zbog nerada, šverca i bedastoga nestručnoga poslovanja. **švercati** 📖 (PNP-72; Kukec, 140) Dok se, rečemo zestano dva Dalmatinca, pozdrave se i jeden drugoga pita: "Kako si?! Gdi zapovidaš?!" A dok se zestano dva Podravca, pozdrave se i jeden drugoga pita: "Kak si?! Gde švercaš?!" **prešvercati** 📖 (Tom 88: 63) Zdavna je to bilo, prešle so tri, bormeš i četiri lete (kak samo ta leta lete) dok sem od ni kupil dve čebrice masti, koje sem prešvercal v Zagreb, bila je još mala deključka, ni prav govoriti ne znala: "Otete mi kupiti spomenala v Zaglebu?"

Schwärzer / švercer 📖 (Tom 90: 44) Ni čez prste kojnskoga nofta ne vidiš, ako nečeš, kaj se neso ti šverceri delali. **švercerica** 📖 (VP 19.3.86.) Za stan so moji angažirali staro xxx (ženo yyy, majstora šnajdara) koja navodno ima vrpo poznanikov v Zagrebu, a k tomu je (...) i švercerica pak bi se tu moglo nekaj i postiči.

Schwefel / žvepel 📖 (Mih 98: 15) Jogen obžize i ščiple žvepel / Se pitamo - zakaj, zakaj baš nas / Za naša živlejna on je trpel / Za krenoti naprv zađni je čas **žvepelj** 📖 (Dol 96: 12) Što te je tu donesel, namlađil, namuljil, / što sukno ti zetkal i lajbeca našil, / što z peklom te, žvepljom, streljami prestrašil, / pošljice vu te posejal, z žulji te našuljil, / što te je leta i leta gnjel, plindral i guljil?! **žvepljeni** 📖 (Dol 96: 42) Sim žota kača žvepljena, tam lanec goruči blesne. / - Dej pušlja, tanjera, žerjavko! Da v stanje nam strelja ne tresne! **žvepljiti** 📖 (Dol 96: 82) (...) treći su sjekli "fažinu", ljeskovu i vrbovu žibu pa je prodavali u jesen za vezanje kukuruzovine, ili su pak preko zime od nje pleli košare za kukuruz, "basače", oplitali "demižone" i opletanke za rakiju, sjedalice za kola ili "šarajgle", "žvepljili bele kumine korpe", (...) **žvepeljenka** 📖 (Zub 98: 195) U toj kištri bilo je svega i svačega, od

kamenčića za upaljače, špangi za ženske kose, kao i žnjore i remenci za cipele, igle i kojekakvi konci i šlinge za našivavanje, ziherice i broševi, šibice "žvepljenke", špekule za štrcanje i mnogo štošta drugo! **žeplenka** 📖 (Golub 95: 50) Je l' si ti ponorela? / Gazda - pak bum kupuval / jenu žeplenku šibic! **žveplenkar** 📖 (Golub 95: 25) **Žveplenkar** Zvonarov

Schwegel / žvegla 📖 (Dol 96: 44) Ov vu diple struže, on vu žveglo, gajde (...) **nažveglati se** 📖 (Zub 98: 339) Pogledaj si jednog Tina Ujevića, kako se on znao nažveglati i molim te lijepo tko ne obožava njegovu poeziju?

schweißen / švasati 📖 (Zub 98: 318) Švasao je što je htio i koliko je htio, a gledao te je s takvim prezačudenim očima dajući dojam da on ima samo bjeloočnice. **švajser** 📖 (Zub 98: 318) Imao sam Ti jednog švajsera koji se pravio gluhonijem.

schwindeln / švindlati 📖 (Zub 98: 371) I ti stalno švindlaš! Sve je bilo dobro dok si nam mogel prodavati vodu pod vino, a sad kad ti je sfalelo vode, sad nas teraš van.

Schwindler / švindler 📖 (Tom 92: 7) Isto tak na glasu so bili (zatajil bodem na kakovom): šlajfiči, bojtari, cenkaroshi, kartaroshi, (...) švindleri, (...)

schwitzen / švic 📖 (Čam 99: 37) Gležen je otečen pocrlenel, švic ga je od boli prebijal. **švicati se** 📖 (Čam 99: 44) Škrilake na glave pridigali, tulili se spod niskoga hižnog trama, švicati se kaj so nam bile robače mokre. **ošvicati se** 📖 (Golub 95: 76) Dosegni mi obrisača z druga, / preko sem se ošvicala! **ošvican** 📖 (Čam 99: 7) Okapali so plode, kosili žita i trave. I imali so roke žulnate, ošvicano čelo, vu srcu ljubav!

scoub / škof 📖 (Tom 79: 35) Protje deščice / Zmenjam zabijam / I z gožvami na vreme / Škofa povijam **škofar** 📖 (Čam 99: 42-43) Moj je japa bil zvučeni škofar. On je svetu slamnate kleti i hiže krpal i prekrival. **škofnara** 📖 (Tom 84: 66) ŠKOFNARA **šop** 📖 (Zub 99: 178) Hrzeno žito nastavilo se je mlatiti ručno, mahanjem snopa, da bi se dobila ravna slama "šop" za pokrivanje slamnatih krovova na preostalim slamnatim štalama, štagljevima i rijetkim kućama slamnjarama, ali najviše za kljijeti brvnjare pokrivene slamom.

scrini / škrijna 📖 (Tom 85: 75) Prekriži škrijno, otpre lokota, zeme ga i digne vrata od škrijne.

Seitel / sajtlek 📖 (Luk 38: 156) Holba - noga, sajtlek - cipeli(š).

Semmel / žemla 📖 (Tom 85: 82) Zel sem si žemlo i pereca i potrošil dinara za kojega sem posle tvrdil da sem ga zgubil. **žemlja** 📖 (PNP-72; V. Kopas, 134) Herr gospon Barec, prosim cvaj dve žemlje. 📖 (Luk 38: 149) Dok bogec nema kruha, žemlje je. **žemljica** 📖 (Ivan 99: 19) S kravskem mlekom pak lepo krompera je, žemljico z mlekom, gresa. **žemlarina** 📖 (Golub 95: 25) Žemlarina Mikličeva

setzen / secati 📖 (Tom 85: 40) Ne bom ti dala da se secaš i trošiš za kaj ne treba. **secajne** 📖 (Tom 85: 38) Brener je jedini v Đurdevcu imal "tablo za secajne".

sicher / ziher 📖 (Tom 89: 66) Tekar dok je se to bilo zgotovleno, jel, ziher je ziher (tak bi jim stareši rekli prije neg bi krenoli), dali so ono čuturo bermeta i pogačo orevnačo deklam za trud, kakti plačo, potom so se oni prvi napili z barilca, a tek ondar ponodili i ostalem domačinom. **ziheraški** 📖 (Tom 90: 118) Išel sem ziheraški f te posel. I, splatilo mi se je.

Sicherheitsnadel / zijerica 📖 (Tom 92: 52) Od prstencov, krajlušov, mindušov, narokvic, po lase kojekakovi špangic i iglic, brošov, zijeric i z ružicami kapčic, i to - (ne) bilo kakovi! **ziherica** 📖 (Zub 99: 82) Žene su nosile košarice i cekere s hranom i sliku Marije Djevice prikopčanu sa zihericom na grudima.

Singer / singerica 📖 (Tom 84: 26) Kak ne svačaš smicalico / Japa očo i telico / A mamica "singerico"

Sitz / sic 📖 (Tom 92: 65) Ne samo kaj mi neje vrata od auta otrpl, nego mi neje ni reč pregovoril dok sem si kraj nega v auto na sic sel. **paketsic** 📖 (Kov 95: 104) Da bi nekak prvi kraj bil v ravnoteži z zadnjem krajem japek se dosetil i brenčicu del na zadnji paketsic i dobro zešemperil z vužencom.

Socket / coklin 📖 (Tom 94/95: 72) Z belem je vapnom bila povapnena i s čađom, ili crnom farbom, coklina je imala pofarbanoga.

Socken / zoknica 📖 (Has 94: 25) Obula si firtle i zoknice bele / bluzo je imala, ruže na se fele.

Soldat / soldat 📖 (Čam 99: 70) Bilo mi je 38 mladi let dok sem se našel 1942. leta, kak ti hrvacki soldat, pod švapskom komandom vu austrijskom Štokerau. **soldačija** 📖 (PNP-72; V. Kopas, 135) Tak se je i naš dečko Filiparec vrnol z soldačije i štel se držati i govoriti onak kak je bilo v Beču. **soldački** 📖 (Tom 92: 23) Naš vam mladožejna ne bil Belovarčan, nigovora, on je samo tam zvučil zanata i delal pri belovarske soldačke regimente.

Spagat / špaga 📖 (Tom 84: 15) Jer samo je koža / Bila podmeknena / I špagom prek plota / Gda-gda pocuknena

Spalier / špalir 📖 (PNP-72; Sabolić, 132) Učitelj je dečico postrojil v špalir.

Spange / španga 📖 (Zub 98: 195) U toj kištri bilo je svega i svačega, od kamenčića za upaljače, špangi za ženske kose, kao i žnjore i remenci za cipele, igle i kojekakvi konci i šlinge za našivavanje, ziherice i broševi, šibice "žvepljenke", špekule za štrcanje i mnogo štošta drugo! **špangica** 📖 (Tom 79: 13) Na glave ji poculica / Vu šatline red špangica / Počesana i oprana / Cifrala se sneja Jana

spannen / prišpanati 📖 (Zub 99: 263) Ja sam kuhao u kotlu jasenove shobljane daske i zavijao ih pod šupom, ali ni iz toga nisu se rodile prave skije, jer nisam imao potreban hoblbank za dobro prišpanati daske.

sparen / šparati 📖 (Čam 99: 22) Ali ipak, on sakojeja groša špara. **šparjati** 📖 (PNP-72; Šimunić, 135) Je li vezda vidiš, brat, ti si šparjal onoliko novac kuliko sem ja spušil! 📖 (Dol 96: 50) *Gruntaš* : On skuplja, on zgrinja, on šparja, škrži. **šparajne** 📖 (Tom 89: 85) Ona silna marlivost, koju so nasledili od svoji jocov i japic, a morti, još više šparajne, ne škrtost, kak i dobra zemla i blizina, kaj paše i šume, tak i grunta, pomogla jim je da so to se i postigli. **šparjanje** 📖 (Dol 96: 100) Gospon kelner, dejte nam celo flašo pive! Dosti je bilo skrzanja i šparjanja! Od denes, više ne bomo nikej šparjali i nas dvojica bomo celo pivo zrustali, makar baš išli doma na četvoriški!

Spargel / šparglin 📖 (Zub 98: 51) A što je grah-šparglin odletio u zrak, Vunjica je rekla: "Mesto šparglina buš obesil zobe na klin."

Sparherd / šparet 📖 (PNP-72; Petričec, 137) Stari je nekej oko špareta bavit, a tiganja vreloče kokružnjače se je ladela na stolu. **šparhet** 📖 (Zub 98: 65) Ne zna ni mleko skuhati, odma mu skipi i onda zagadi sav šparhet i posle toga, veli ona, imam pol dana kaj ribati.

Spaziergang / špancer 📖 (PNP-72; Dolenc, 111) Onda ga je pod roko prijela i vodila ga je do Drave, da ido malo na špancer.

spazieren / špancerati se 📖 (PNP-72; Petričec, 138) Dok so bez duha došli na žandarmerijo, prebudili so pajdaše koji so spali i mam im povedali da so na licu mesta vidli duhe koji se okre groblja špancerajo. **odšpancerati se** 📖 (Tom 88: 71) K vrapcu, pak sem se odšpanceral gde me nišče, niti zove, niti čeka. **prešpancerati se** 📖 (Tom 85: 37) Makar me je fest bolelo, vekša bol je bila kaj se nesem kakti general po Đurdevcu prešpanceral. **špancerung** 📖 (Tom 86/87: 19) Ali gde gda kak s kem ili ščem / "Vgoditi" prefeticam tem / Kojem so špancerung dnevnicne / Bar dva do tri pot i više / Vekše neg se moje a i tvoje / V znoju odhrmbane žulnate nadnice **špancerajne** 📖 (Tom 94/95: 78) To je bilo, naspram oni moji dovezdašni lujnajni kolonom, promenadno špancerajne, ili - kak bi rekli gospončeki - ekstra fer špancerung. **španceranje** 📖 (Čam 99: 62) Za selom je zeleni jelik, steze nijovoga španceranja.

Speck / špek 📖 (Zub 98: 237) A Miškini su bile strašno dobre paprene suhe prge sa pisanim špekom i kukuruznim friško pečenim kruhom (...)

Speise / špajza 📖 (Golub 95: 146) Japo, a kaj delate cel den? / Zaran gledim f špajzi, / da se rakija neje splesnivela, / dopoldan meso po tavanu premečem, / po obedu pilke v podrumu potucam.

Spengler / špengler 📖 (Tom 88: 18) Zafajlujoč tomu zdenol je i moj prvi šeft, Špenglera Milana, mojega poslovnoga partnera (kak bi se to denes reklo) pomel je rat - zanavek - potomstva ne imal.

Spengleri / špengleraj 📖 (Zub 99: 66) Malo je dalje prosperirao Milekov "Špengleraj" iliti

limarnica, vrlo dobro opremljena radionica s modernim strojevima.

Spennadel / špinadlin 📖 (Tom 85: 12) Prijdem ja k nemu i opičim ga špinadlinom v guz. **špenadlin** 📖 (Dol 96: 41) K čemu bi rošave norce, keljave vušljivce prisličil?! / Kak da nešče je kukce špenadlom na desko zapičil?

Spezerei / špeceraj 📖 (Tom 92: 21) I, kak pri nam do ondar neje bil običaj, nakupuval je još kojekakovi frčkulij za kičejne i za zabavljajne, kak i sega potrebitoga špeceraja

Spiegel / špigel 📖 (Zub 98: 309) Ako hoćeš vidjeti kak zgloda jedan pravi jopec onda se pogleč v špigel!

spielen / špilati 📖 (VP 19.2.85.) Moji so pripravni platiti toga stana tj. sobico kuliko se i inače plača, jer i nim odgovara ovo se kaj sem nabrojil, a jasno je da ne bi otišev u Zagreb špilat študenta, nego da se zaizbile maksimalno kanim baviti študijem i sem kaj ima veze z onem kaj me zanima. **špiljati** 📖 (Kov 98: 52) Špiljal je gospočiju, a okre stanja ne videl kak mu raste silen drač.

Spital / špital 📖 (Čam 99: 38) Boltino još denes otpelajte vu špital Koprivnico. **špitalj** 📖 (Kov-95a: 59) V špitalju so mu vekteri odrezali nogu i prestal je misliti na nožne prste. 📖 (Dol 96: 17) - Čovek moj, čovečec, vata me slablina. / Megli mi se v glavi, zimica me tere! / - Čkomi ženička, zduraj još maljučko! / Bom te v špitalj peljal dok se se pobere.

Spitzblech / špicplej 📖 (Tom 88: 20) Ni špicpleji me ne bi spasili, koje sem zabil pribiti, samo poradi majstorovoga zafrkavajna i mojega nebrigajna. **špicpleh** 📖 (Zub 99: 143) Zato je Ivina otišev u nauk za šušarskoga šegrtu, da bi znal dobro pribijati potkove na pete i špicplehe na špince cipela.

Spitze / špica 1 'čipka' 📖 (Ivan 99: 48) Ako je moško i Bože pomozi, ali ako je žensko, onda nemreš nazmagati za dučan. Sad špice, sad opleček, onda so došli nekakvi kombinezi, lakasti cipeliši, svilne bluze i frtuni i pomade i parfemi. **špica 2** 'žbica' 📖 (Kov 95: 70) Dok je delal prvoga kotača za kola preračunal se je v

svoji matematiki i napravil je jenu špicu zviška. **špica 3** ‘komadić’ (Zub 98: 94) Ah, malo mi fali brašna, nisam dosta posolila, zaboravila sam metnuti špicu cimeta, nisam podmazala tiganj... **špičast** (Zub 98: 357) Ti Boga gospodskoga, s kakve si ti pak riti žišla, a onda je služavka odmah zatvarala sve prozore i navlačila bijele trifrtaljne špičaste zastore. **špinec** (Ivan 99: 50) Ako ženi dohada težina i nestane pranja, ako je jaka i ima čerevo vu špinec, misli se da nosi moško dete. **špinčast** (Kov 95: 38) Glavu je imal špinčastu kak lat osrednjega žločka. **špinčiti se** (Dol 96: 34)... špinčila se ne bi, nosa k nebu digla, kakti da vu sebi baš ničesa nema, kak da mesto srca ima komad cigla. **zašpinčiti se** (Kov 98: 66) Tuliko se v životu zašpinčil, da bi ga mogli zeti za šivaču iglu. **našpinčiti** (Zub 98: 145) Reklama, to ti je kad lepa Mara iz Šargičinoga klanca nosi jedan broj manje, jeko zategnute ceckaše, onda se veli kak se ona štima s našpinčenim ceckima.

Spitzname / špicnamen (Zub 98: 163) (...) svaka familija imala je svoje posebne oznake i svoj nadimak ili špicnamen, a neke osobe po svojim osebnim kvalitetama postale su mjerila kao muštre od štofa na katalogima trgovaca tekstilom. **špicnadem** (Tom 88: 38) Pokucam na vrata i brez da čekam, da mi reče “slobodno” vleznem v nuter, kak da sem z neba copil, i najem se med gospodom od koji sem samo Pavišo prepoznal (to je špicnadem za Ferenčiče). **špicnadimek** (Tom 90: 107) Neje nemu špicnadimek dat po negove kletve, vreč kaj je išel dogo z izraelskom štalicom čestitat po izaj. **špicnadevek** (Tom 92: 60) Ne znam, jel vam je poznato da na otoke, a pogotovo v Blatu, ima tuliko špicnadevokov, ne samo za pojedina prezimena i imena, vreč i za - pojedince. **špic-imejnak** (Tom 89: 6) Još ima barem dva pot tuliko pogrđni nadinkov koje sem namerno preskočil, da ne bi “dobil” prevelikoga šapa, s kamati, od bahateši nasrtlivcov iliti od obdareni špic-imejnakov.

Spott / špot (Čam 99: 28) Dok krave i svinje pašari, zgubi, štrofa plača šacmanom i špote dobiva. (Golub 95: 120) Kam se žuriš? / Na špota navek doma dospeš! / Navek delaš i samo skrbiš. / Kam se žuriš? **špotati** (Čam 99: 19) Majkica so počkoma špotali deco nek bodo dobri. **našpotati** (Đ-Nov: VM 8-20) Čem sem to zrekel mam me je našpotal da kak sem ja bedast kaj idem Novoselčanom za kombajna.

špotajne (Tom 92: 71) Potpisali so mu jo z malem odvrčajnem, al ne i špotajnem. **špotati se** (Luk 38: 189) Špota se soha (= sova) senici (a obedve imo veliko glavo). **pošpotano** (Luk 38: 172) Ne bilo ti pošpotano. (Oprostí, nej mi zameriti.) **pošpotavati se** (Luk 38: 173) Ne se dobro ni grbavomu drevu pošpotavati. **pošpotavanje** (VP 15.11.85.) Jasno je da imam ferdinancki utjecajov, no mene zgleda da se toga žmeko bom rešil, pak mi se je malo pričiniło i kak pošpotavanje, a i najmenši trag toga osečaja je jako neugoden za bilo koga.

spreizen / potšprajcati (Zub 99: 299) Jožina Petkov vele da je pokleknuo pod svojom vlastitom težinom, rekli su i to da mu se je potšprajcana noga zmeknula (...)

Spritze / šprica (Tom 90: 51-52) Takaj Livadarska je zadruga imala i lagve za pišačo, s koli i brez kol. Jošče je imala livadne brane, valke, sejalice, vetrenice, trijere i vočne šprice.

spritzen / špricati (ĐT 9.8.85.) F petek sem šprical do 2 vure. **špricajne** (Tom 88: 49) Dosadno nam, zbijla, ne moglo biti. Još se k tomu semu mora pribrojiti i produljeni rad: v žetve, v brajnu - kukuruza i grozdja, f košne i f špricajnu goric, dok se je delalo i po šesnajst vur dnevno! **špricanje** (Zub 98: 141) U to doba govoriło se navodno da su Međimurci nosili u drugoj čarapi prisloženu amper juhu za tjedan dana i svaki dan samo su namočili štomfu u kipuću vodu, slično kad topiš galicu za špricanje trsja. **špricač** (Tom 92: 64) Težaka ni za lek dobiti, a pogotovo ne i špricača. **pošpricati** (Zub 98: 118) Tu mora biti neki trik iz praktične strane, to je vjerojatno radi toga da si ne pošpricaju zadnjice.

Spritzer / špricer (Tom 90: 93) Š nim je bil i naš Belas koj mu je (po zadatku) plačal z našemi penezi špricere.

sprühen / šprinoti (Tom 88: 20) A ono, ko za inat, te den neje ni dežd, barem malko, šprinol. **zašprij** (Đ-Nov: MK 10-17) (...) a negda je pak vudril zašprij i krov premakal. (Tom 79: 31) Po steklu od obločeca / Zašprij vudara / Maček v zapečku / Prede tumara

Spule / špula (Đ-Zb / Fuč 96: 50) Preda z špule namatala na rašek i z vitla na klopka.

Stadel / štagel (Đ-Zb / Mark 96: 280) Dok e moa Kata išla v zamoš, bilo nas e stodva, stopet zaprav i z mužikaši, i ondar smo se znosili na tavan, f štagel, sakam, f komoro. **štagelj** (PNP-72; Kunić, 125) Tam je živel škofar koj pokriva kleti i štaglje po imenu Palošika.

Staffel / štaflin (Kov 95: 11) Zastali smo kak dreveni štaflini poslagani v menši pušlin.

Stall / štala (Tom 85: 74) Tak sem saki den rano moral iti z bratom f kravsko štalo ranit marvo. **štalski** (Đ-Nov: VM 11-21) Do vezda je sedel na štalskom poceku jel ga je sračka fort žeklala.

Stamperl / štamprlj (Zub 98: 158) Jedan štamprlj konjaka na prazan želudac, to je jako dobro za cirkulaciju. **štamprljčić** (Zub 98: 159) (...) rajnglice-rajngletine, itd. pa da završimo recimo sa jednom malom čašicom gewurtztraminera ili sa malim štamprljčićem prežgane šljivovice, stare pet let, požutjele ko zlato od namakane šljivine kore.

Stand / štant (Tom 85: 24) Bilo je i oni koji so celo vreme pod mešom bili pri kotlu, štantu, šatre ili so se spominjali.

Stange / štanga (Ivan 99: 46) Dohadajo napasti, železne štange, zverad kojoj pozna, a se s pomočom đavla. **štangica** (Tom 85: 17) Jedino kaj se od sega najviše sečam i kaj ne bom nigdar zabil je da sem kakti betežnik dobil od matere štangico čokolade.

Stanizel / škrneclin (Dol 96: 85) Gore ide podsuknja (“pocuknjenka”), a od papiranatoga “škrneclina” načini se biskupska kapa s križem. **škrnicel** (Zub 99: 29) Između ručica imao je škrinjicu gdje je čuval škrnicle za sladoled (...)

stanzen / štancati (Kov 95: 77) Tržil je z robom od igle do lokomotive, štancal nofce, pribavljal i tržil sakakvo oružje i streljivo, otpiral i zapiral trgovine zmešane robe (...). **naštancati** (Dol 96: 41) Leno i tromo se Sonce na bajte, mrtvice zleva. / Bogec bogico ponuca - z njom vrpo bokcov naštanca.

stärken / našterkati (Tom 79: 13) Pocuknenki našterkani / Z dola peden ocaklani / Opasala pet

do šest / Vu opasju žnorum fest **pošterkati** (Has 94: 23) Delina je ne crlena, / nafaldana bila, / pocuknenka pošterkana, / samo se širila.

Station / štacija (Tom 88: 41) Čem sem prešel đurđevečko malo štaciju odlenolo mi je.

Statur / štatura (Tom 84: 54) Štatura klinčasta / Narav naprasita / Lakomosti nigdar sita

stechen / štijati (ĐT 10.5.86.) Ja sem ovaj (prošli) tjedan bil v gorica: štijal, gnojil, pler i zobatal.

Štefan / Štefan (Tom 89: 29) Štefan Pavin stožerni narednik **Štefanov** (Tom 89: 23) 7. Iza tornja zapuštene crkve sv. Juraja nalazi se jedna ral zvano Kosmaševa zemlja kraj zemlje Gjure Štefanova. **Štefina** (Tom 88: 5) Saka čast Jantonu, a i Štefine, nema kaj, bili so ludine, i to - veliki! **Štefinov** (Čam 99: 52) Štefinove roke već so bile svezane z drotom. **Štefok** (Tom 92: 55) Zbila, Štefok nam neje nigdar zlagal ni zatajil, vreč bi se moglo reči - bil je preiskren! **Štefoček** (Kov 95: 66) Štefoček, potri te, potri te se i sakaj!

Stein / štajn (Tom 85: 77) Retko mi je uspevalo dojt f školo s celem štajnom, a da ne spomenem vračajne škole dok ni tabla ne mogla preživeti. **štanj** (Kov 98: 9) Mesto štajnom po pločici pisal je z botom po naše pleče.

Stempel / štemplin (Dol 96: 41) Vreloče štempline i dange po pleči poštembiljal, / štrifom glaurde našverčil i duše z dimom našiljal.

steppen / štepati (Mih 95: 22) Tu polka se pleše / Sukna se steple / Gizdava zaročnica / Na drobno ga šteple

Steppseide / štipsajda (Tom 89: 52) Posle je pristigel pamuk, končec, pismo (zbojani končec, crleni, plavi) za osnovu i votek finoga beloga i šaranoga platna, merke, mulineji, štipsajde i kojekakove frčkulije (...)

Stern / šterna (Tom 89: 77) Kak se je negda služilo soldačijo i po dve i više let, znalo se je pripetiti da, ako neje prišil šterno, ne došel za celo to vreme ni na urlab od srama. A bilo je i takovi koji so si sami prišili po kojoj zvezdico dok bi došli na urlab.

Stich / štih (Zub 98: 184) Da, ali tebi je doktor prepisao da moraš paziti na vagu, jer svake četiri skinute kile smanjuju ti tlak za jedan štih.

Stiege / štenge (Tom 85: 11) Nesem fulal v gađanju, vreč vu broju štengi, dok sem se spuščal s tavana, pak so me na licu mesta vlovili i zrvnali se kotrige i meso.

still / štil (Tom 90: 22) Jezik za zobe i - štil!

Stimme / štima (Tom 90: 88) Obedva so imali isto naprasito štimo i preveč so do sebe držali.

stimmen / štimiti 'biti u redu' (Tom 79: 10) Vreč komaj klima / Misli da štima / Kaj mu je tak / Ali ipak **štimiti (nekoga / nekaj)** 'držati do nekoga / nečega' (Tom 90: 17) Vi dobro znate da so Stipica i Ante Radič bili jako oblubljeni med gruntaškim pukom, ne samo vu svoje nacije, vreč v čitave kraljevine, ali, stari svet je puno više štimal i držal do Jelačića. **štimiti (glazbalo)** (Dol 96: 12) Kobilice v travi hegede štima, / a vrapci i škvorci banketa imaju. **štimiti (nekomu)** 'odgovarati' (PNP-72; Sabolič, 129) Vu ono vreme starinsko (...) so stari Virovci (...) se dogovarjali da im ne štima da cirkva baš ne bi bila tu na istem mestu, nego bi jo porinoli malo dalje, makar za par colov, samo kej ne bi baš tu bila kak so jo Turčini negdar pririkali i da so na ontaru svetoga Martina kojnem davali zobati i napajali je. **štimiti se** (Tom 79: 20) Nesem smel // Po nosu kopati / Prsta muzati / Šmrkle lizati / S frizurum se štimiti **poštimiti se** (Tom 88: 65) Štel sem se pred Kantocijom poštimiti kak imam srečo kaj sem zlekel baš Jankoviča, ali mojega Kantocija nema više k mene, više mu ja ne trebam. **naštimiti** (Tom 88: 34) Naštimana je bila na šesnajst, a ne osem snimki. **raštimati** (Čam 2000: 23) Tak je brzo došla i polnočna vura / raštimala se je, moja tambura. **preštiman** (Bel 80: 37) Tvoj preštimani korak / i mirnoča lica / ostali su v meni / kak i prva lastavica.

Stockerl / štokrl (Has 95: 58) Na štokrlu v kujne/struganja stoji. / Za tramom je šiba, / maček se boji. **štokerlin** (Zub 98: 377) I postavi on Konađara na štokerlin, donese iz susjedne sobe par naočala (...)

Stockhaus / štukauz (Đ-Nov: MK 10-17) (...) v parme je negda bilo vroče kak v peklju, negda zdeno kak v štukauzu (...)

Stoff / štof (Tom 88: 69) Idem vam ja po Prizrenu i zagledam v jenom izlogu prelepe ženske cipele, v drugom izlogu štofa za debele kapute. **štofeni** (Tom 94/95: 66) Jošče nesmo ni do te iže došli, a vreč ti ja spazim na travniku sneško vu crne štofene z ružami nabobane šamije.

Stoppel / štopl (Ivan 99: 227) Onda se dene drugi štopl vnoter. (...) Štopl se dene ozdola.

Stoß / štos (Has 95: 69) Hitre noge, navek bos. / Crna glava, dogi nos. / Vu tom valda i je štos / kaj se zove crni kos.

stoßen / zeštosati (Zub 98: 313) Čak su rekli: Oni drukaju skupa, a obični pijanci su upotrebljavali slikoviti rječnik, kao na primjer: Dobro ju je zeštosal (...)

Strafe / štrof (Tom 79: 31) Sestra v hižice / Rikče ormara / Brat pod štrof / Čisti ambara **štrofati** (Čam 2000: 79) Žena me špotala, a mama štrofala, / sad sem obetežal rekel bi im, fala!

stramm / štram (Tom 89: 62) "Služiti caru kak Đurok, ne moglo sakomu biti. To je munduro samo štram soldat znal nositi!"

Strang / štranga (Luk 38: 192) To ne pevec, koj se ne ufa sosedovoga plota preskočiti, niti je ono žena, koja ne prekorači štrango.

Strapaze / štrapac (Tom 92: 40) A kak so ti cipeliši bili namejnjeni za štrapac, iliti za sakiden, tomu je bil i jeden razlog više da si je i obuje.

strapazieren / štrapacerati (Tom 86/87: 29) Štrapaceral si bos / F cunke i prnke

Straße / štrasa (Čam 2000: 82) Vrtel se je, motal, po doge štrase / kak peždec v turu.

streben / štrebati 1 'vrebati' (Tom 97: 12) Veter v zapečku drema i štreba / se dok se pred ranje ne zbudi, / a ondar, samo kaj ne poludi **štrebati 2** 'puno učiti' (VP 26.4.86.) Sad štrebam engleske reči, vrpja ji je, pa treba dosta napora da je se popamtim.

Streber / štreber (Tom 97: 53) Tukar nesmem biti / jel me mrze oni / štreberi doščerajni!

Strecke / štreka 📖 (Čam 99: 16) Mekota je krej štreke brez prigovora. **štrekar** 📖 (Tom 85: 52) Metem, kak ja nesem prestal z urlajnem, začul me je štrekar koj je meril šijne na štreke i po glasu došel do mene. **strecken / štrekati** 📖 (Čam 99: 39) Vidla je kak po selu lepo štrekajo, sebe v beline i šlajeru. **odštrekati** 📖 (Tom 79: 13) Pred zrcalom to se zna / Svilnaša je vezala / Po tem v cirko odštrekala / Da se neje ogledala

Streifen / štrafa 📖 (Zub 98: 231) Vozio sam od Zagreba poštivajući strogo belu štrafu i samo jemput sam s levim kotačem prešel poprek i istog momenta me je zdrpila policija.

Streik / štrajk 📖 (Đ-Nov: VM 2-20) Mam mu se veđa delati, pak zmišla kojekakve bune i štrajke. / Nek oni dojdó k mene na grunt kukruza kopat, a ja nafal bom zabil zeti vodo i jelo, pak bodo vidli jel im bude štrajk na pamete.

streiken / štrajkati 📖 (Đ-Nov: VM 2-20) Kak je neje sram štrajkati, pak jel ne vide da to ide samo dijakom na šteto. 📖 (Đ-Nov: VM 12-21) A kaj bi bilo da mi gruntaši štrajkamo. **štrajkaš** 📖 (Đ-Nov: VM 12-21) Gledim tak ove štrajkaše i mislim si kak so bedasti.

Strick / štrik 📖 (PNP-72; Kunić, 125) On je otišél gore, privezal štrika gore da bude kobila Belka povlekla bukvu na breg. 📖 (Kov-95a: 51) Dok se netko ftaplja najsigurneše ga je vleči štrikom za vrat.

stricken / štrikati 📖 (Đ-Zb / M-Fuč 96: 282) Šivale smo z rokami, dobivale smo robo f škole i ondar smo šlingali i našivavali, eklali, štrikali i sama sem si morala fortuna zešiti na rokaj. **štrikajne** 📖 (Tom 89: 69) Pored vreč spomejnjeni lični, životni šeg tu je još bilo oni delatni, poslovni šeg: pri sejajnu, sadejnu, kopajnu, brajnu, mlačejnu, čejajnu, luščejnu, našivavajnu, jeklajnu, štrikajnu, prajnu, šivajnu, pa pak i krpajnu i koj bi se sega toga i setil, jel je, zbila, pri sakojem zajedničkom poslu bilo i vesejla, onoga vesejla s kojem je pod roko išla i vola. **naštrikati** 📖 (Tom 90: 26) Fusekline mu je morala naštrikati negova mama z birkeče vune jel ji v dučanu ne bilo za kupiti. **zeštrikati** 📖 (Tom 89: 52) Sprva, sa je rubenina bila z domačega platna kodlice i konoplice i birkeče vune, doma na rokaj zešita, zeštrikana i obriktana, kagdar, i zetskana.

Strickerei / štrikeraj 📖 (Zub 99: 245) (...) tekstilni tehničar mi je tvrdio da se je točno takvog nešto dogodilo u štrikeraju iza željezničke pruge, odmah iza Peršičevog paromlina.

Strudel / štrukel 📖 (ĐT 12.11.85.) V nedelo sem bil na Virju pri sestri na obedu. Poželil sem si štrukle i domačo juvo. **štrukelj** 📖 (Luk 38: 142) Ciganica je štruklje (= savijača od sira) kušnola. (Prismudilo se.) 📖 (Luk 38: 189) Što je pojel štruklje, nek je i zelje. **štrudla** 📖 (Zub 98: 114) A to je točno da je moja stara znala napraviti takvu štrudlu od jabuka kao i štruklje sa sirom da si morao dobro paziti da si i prste ne pojedješ.

Strumpfbandel / štripanklin 📖 (Tom 79: 13) Bele štonfe nateknola / Štripanklini prižmeknola / Komučuje kaj škripe / Obula je z dost muke

studieren / študerati 1 'razmišljati' 📖 (Čam 2000: 25) Kak bomo kosili, študeram ja, / v kmico je skrta sinokoša sa. **študerati si** 📖 (Đ-Zb / Stan 96: 75) Sedim v stare fotelje i igram se škole z malem Matthewom, po naše nekak valda Matijom ili Maturom, pak si študeram kak ovo naše patalerajne po zemlice i neje baš vutaman. **študirati** 📖 (Ivan 99: 187) Joško onda jen čas študira i pove ovak: Najreši bi, to mi je želja, da me vi si v rit kušnete, a Pepica Pankaričeva (općinski funkcioner o.I.I.) da bi mi rit oblazila. **štunderati** 📖 (Kov 95: 70) I kagda, senastrani majštor, pričel je štunderati celu pušku. **štunderacija** 📖 (Kov 98: 70) Strašno je štunderal dok smo mi bili v pitanju, a gda je bil on, neje bilo nikakvi štunderacij. **naštuderati** 📖 (Tom 92: 31) Dogo si je študeral i naštuderal naš vreč jadni dobrijan kaj bo napravil z gruntom (...) **preštuderati si** 📖 (Tom 84: 21) slabo si to preštuderal - a zakaj te je onda Poštejnakovič steral 📖 (Tom 85: 82) Preštuderam si ja v lude glavice - ne se z japom igrati takve šale. **zaštuderati se** 📖 (Tom 85: 31) Sad se ja zaštuderam. **študerati 2** 'studirati' 📖 (VP 26.4.86.) Bil je jedan pajdaš z Zagreba pak mi je od svoje pajdašice koja sad študera 1. leto njemačkoga donesél popisa predmetov za njemački. **študeranje** 📖 (VP 8.3.86.) Fala Bogu, sad sem rešil jenoga velikoga problema kaj se tiče faksa jer sem v razgovoru s študenti baš čul da je i nabavka udbenikov značajen del samoga študeranja. **zeštuderati** 📖 (Tom 88: 18) Pri jnem se je vučil i naš kumič Francina Horvatov (doduše neje se i zvučil, jel je otišél dalje i škole

i zeštuderal je za živinara), ali ga je navek falil da je dober i pošten čovek.

Stumpf / štomfa (Tom 85: 81) Zbroj si novac se je kretal oko dvajstjedan dinar ako si dužniki na vreme splate, a f štomfe imajo majkica još sedem, to je ukupno dvajstosem, ostalo dobi za dva, tri dneva najdože. **štomf** (Kov 95: 81) I z štomfa je Naivek zvadil marčice sakakvi nemački kosmati bradanov, kaj bi ga povuzdani kumok nasuvo za se obril i ofuril. **štonfa** (Tom 89: 51) F čižme i v muške opanke so se obuvali obojki, a v ženske opanke štonfe.

Stütze / šticiin (Zub 98: 341) Sve je još bilo dobro dok ti nije ispala šinja na kotaču ili se nije zaribala puška, jer se je izgubio šticiin i lunjak na osovini, a sve to pod pljuskom hladne kiše i smrznutog vjetra.

Suppe / zupa (Tom 89: 77) Ne bil redek slučaj da je, baš koj od ti, zarad toga, ostal i na zupe. **zupar** (Tom 90: 32) Si oni muškarci koji so otišli v gospočijo i v zupare, kak i vdate čerke, iliti sestre, pravo na dela, posle jočine smrti, imali - neso. **žufa** (PNP-72; Sabolić, 134) Ondar, vu staro vreme se je klalo čem rane, okre pet vur kej so za froštukelj bile degerice i zelje, jerbo se dvatri dana prije toga neje tak redno jelo, a kaj se je jelo - to je bilo suhoparno: žufa z joljem i tak.

Tanz / tanec (Čam 99: 50) A ondar pred našom hižom na vulice, kak nori, plesali so tanca "kazačoka". (...) Bil je to pravi brzi ruski tanec kojega so samo oni mogli odtancati.

tanzen / tancati (Tom 79: 17) Tanca Đurok vu gačaj / Neje nega dekel sram / Kaj so z dola ofucane / I na turu zakrpane **tancajne** (Tom 92: 70) Brzo se je i mrak dosmical prvoga dneva svatov, i - kak je to bil - zaondar - pri nam običaj počeše so kapat, jena po jena, dekla z svojemi "andeli čuvari" iliti mamicami i majkicami na tancajne, a za jnimi i, to se zna, dečki, tancari. **natancati se** (Zub 98: 165) Ali svejedno, unatoč tome siromaštvu s takvim finim deklama i s tak pametnim dečkima moglo se nadipati, natancati, naskakati i naplesati do beskrajja. **odtancati** (VP 8.3.86.) Nastupali smo f četrtak v domu JNA, f petek smo imali "drugarsko večer" v dačkom domu - bilo je i mužike i deklički, a bilo je taktak, malo smo si odtancali i ajd nazaj vu vojarno.

Tänzer / tancar (Luk 38: 174) Nema ftiča nad slaviča, ni tancara (= plesača) nad Mađara. **tancarica** (Tom 92: 71) Tak so se dokuturale i male vurice dok so morale doma stranske tancarice i nijove mamice i majkice čuvarice svate napustiti i - doma otiti. **tancaroš** (Zub 99: 225) Sitni pijanec, kakva lajava jezličina, sitna kurva i kakov tancaroš!

tasca / taška (Tom 85: 35) Mene se je preveče štelo imati taške, a moji ni čuti da mi jo kupe, pak sem si ja spregruntal da bi najpametneše bilo z mamini sari napraviti taško. **taškica** (Tom 88: 32) Mene politika nigdar ne zanimala, barem sem tak mislil, zato sem se grdno iznenadil dok sem videl Židove kak s taškicama beže pred Hitlerom.

Teppich / tepij (VP 29.9.85.) Fino je zetkan tekst, se so rečenice povezane i dok se pogovor čita prelaz z jedne rečenice v drugo je kagda se napravi korak za korakom po mekomu tepiju.

Tintenstift / tintoštif (Tom 94/95: 25) Vi jošče dobro razmislite do zutra, dok ja ne dojdem s paperi, prerisačem i tintoštifom!

Tischler / tišlar (Tom 90: 114) Kak je od Novoselčanov na poprišču ostal jošče samo Petrina Čirklov i Štefok Piškorcev, tišlar, Peščani so je naterali mam tam po pod samo grobje, čak i v grobje. **tišlarski** (Tom 88: 42) Pa to neje verštat tišlarski, mislim si ja, kaj iščo postel? **tišljar** (Luk 38: 152) Drevo je najvekši neprijatelj tišljaru (ače i dobro sirovoga napravi, brzo se rasuši).

Totenkammer / totinkomora (PNP-72; Rumeck, 85) Imali so mesa sehom, pekli (oni) meso a ovomu (mrtvecu kej je ležal v totinkomori vele) dok se je meso speklo: "Hajde i ti z nami! Boš i ti z nami jel!"

Tottl / tutlek (Tom 88: 59) "Tutlek, lenguzbota, rastrajanec i se do primedbe - š nega nigdar ne bo pravi gazda!" **tutlast** (Tom 92: 22) Eee, da se je moja Baroka vu me vrgla, a ne f tutlastoga si joca, verzdar bi sigurno bil nejn?!

trab / trop (Tom 88: 34) I tak, zmed ostaloga, zapane me - z jocom - iti v gorice po tropa. **tropica** (Tom 86/87: 39) Na to se je sončeece / Tak slatko nasmejalo / Kaj so iskrice frčale / Z razblaženom tropicom / Po nataloženemi žuli

Trachter / trakter 📖 (Zub 99: 308) I onda možeš nastaviti šopati gusku kukuruzom na zrnju prek lijevka ili kako su rekli prek traktera ili špajzlina.

Träger / treglin 📖 (Tom 85: 83-84) Z prnkovja mi je napravil bogovske lačice srcem na tregline naprv.

Tram / tram 📖 (Čam 99: 42) Debeli hižni rastov tram, najstareši gospodar, drži drevene prsnice. Na tramu je vudrena negova dob - 1779. leto.

Tratsch / trač 📖 (Dol 96: 27) Lepa ti je Podravina / Vu nji sega vraga ima. / Rasto dekle, raste drač, / cvete jal i cvete - trač. **tračarski** 📖 (Čam 96: 70) Veruj mi, znaš, kaj od tebe čujem, to pri nas zgori! Mi nesmo tračarska iža. **trač baba** 📖 (DT 12.11.85.) Trač baba nesem niti oču biti.

Treff / tref 📖 (Tom 85: 11) Vreč sem f tomu poslu bil takov specijalist kaj nesem bil zadovoljen samo s trefom, nego je moral i Pevec opasti.

treffen / trefiti 📖 (PNP-72; Hatadi, 91) Trefila je biti baš prava letina, bilo je močvarno, pak je na peščuru vrodilo kak nigdar. **trefiti se** 📖 (D-Nov: VM 1-10) Trefilo se je da smo puno pot znali iti z istem vlakom. **potrefiti** 📖 (Kov 95: 83) Strelja božja z vedroga neba zaškrobantala i potrefila tam kam treba! **potrefiti se** 📖 (VP 19.3.86.) A kad se je potrefilo da Vam još stignem napisati koje slovo, eto koristim prigodo i javlam Vam se jer što zna gda se bomo vrnoli z rata (navodno bomo tam 13 dana!) i gda Vam se pak bodem javil - ov mesec najvjerojatneše nebo prilike. **strefiti** 📖 (Mih 95: 39) Jeldar, kaj je z našom kuglom / Morti se naopak obrača / Jel jo je strefil grom / Il vgrizla besna kača **trefung** 📖 (Čam 99: 70) Saki prvi petek, vu mesecu, kesno na večer, durdevečki komunisti imali so trefunga pri Vrhovskom.

treiben / trajbati 📖 (Dol 96: 52) Naši so gosti odnegdar bili / nakot gladušov, vušljiva fajta. / Oni so sebam navučke donesli / kak se rasteplje, trajba i rajta. **trajbanje** 📖 (Zub 98: 313) U Koprivnici su često upotrebljavali izraz trajbati, tako dok je dekla došla drugi dan s poštenog šetanja, reklo se: Opet je bila malo na trajbanju!

Trinkgeld / tringelt 📖 (Tom 88: 25) Gospon mi za tringelt još dado nekakovoga plejnatoga gomba koj, dok se dene v zobe, ako se vu jnega pune, zapišči.

Trompete / trumbeta 📖 (Tom 89: 30) Koje je trumbeta zatekla zvun doma, da ne bi bili brez oružja, žene, ili ukučani so jim donesli na određeno mesto. Osim trumbete, kakti signala, još so se koristili z stopiči koje bi premazali smolom i zakopali na određene razmake i v danom času je vužigali. **trumbetica** 📖 (Dol 96: 81) Najčešće bi podivljala potkraj lipnja ili oko početka srpnja, kad bi pšenice ocvale i počele zlatati, a kukuruz se stao uvijati i motati u "trumbetice", kad bi ga težaci - nježnošću kakva je svojstvena samo majkama - okopali i ogrnuli.

trompeten / trunbetajne 📖 (Tom 88: 64) Znali smo se i vuro prije trunbetajna stati, po šekrete se motati (jel v ganku se nišče ne smel ni naslikati) samo kaj bi, ako ništ drugo, došel na vreme do čičmi i obojkov. **trumbetaš** 📖 (Kov 95: 50) Se je v vatrogasnem spremišču osvetljeno. Kak i ne bi bilo, jel vežbajo trumbetaši.

Trotz / truc 📖 (Tom 90: 74) Z gazdom se ne smelo na negov račun ni šaliti, a kamoli jim truca delati. **trucati** 📖 (Tom 85: 76) Moji me pajdaši škole neso zabili trucati i delati norca z mene. **trucajne** 📖 (Tom 88: 6) I se bi to bilo prelepo prešlo da se nesem s "Popičom" - Božinom Višoševičevim (tak smo mu zdevali jel mu je joča bil unijacki pop) potrikmal zarad popovskoga pitajna, bolše povedano, trucajna i prerel da nigdar z mene ne bo pop, i da sem to samo obečal roditelom kaj so me pustili dajle f školo. **trucer** 📖 (Tom 88: 67) Te, a ne samo te pot, Faust "Popa" je nadmudril i zamenika komandira divizijona, a i nas inatlivce, trucere, koji smo mislili da je lekše z glavom v blato lupati negoli v zid. **truclin** 📖 (Tom 84: 57) Zabegla bo prekšija sem takovom truclinom raskalašenem! **trucliv** 📖 (VP 16.2.86.) Je, štel bi Vam se ispričati ako sem Vas uvredil s kojom truclivom rečjom, neču se sad opravdavati, nego je vjerojatno štos f tomu kaj sem sim, vu vojske, postal još osetiveši i čem osetim da nekaj neje po mojem, mam ježasto pokažem bodlje.

Tuchel / tušlin 📖 (Tom 85: 36) Z majkičine ladice zvadim tušlina koj je bil obložen z duvanovom listjem poradi molcov. **tušlinec** 📖 (Tom 89: 51) Ondar so bili komotici, to je isto bila vrsta kaputa za prolet i jesen, tibetici vu više boj, z ružami i z frandami, a nosili so se samo svetkom, kak i ružičnaki, tušlinci (životnaki), prije ni surke, vojnenaki i to vu više boj i baveli

f tri farbe - crne, smeđe i zelene. **tušlinka** (Dol 96: 12) Ravnica žitna - o, rajski moj vrt! / Ti naš memento, kapric i Eldorado! / Težačka robača, matvonka za polje, / plišena tušlinka za bal i parado.

tump / tumplast (Čam 99: 42) Vu te široke "kasarne", koje greje tumplasta peč s temenom, suše se valankine košćice, slive, ruške i oreji. **tumplek** (Tom 84: 16) Ta o poštejnu ni ne sejna / Kak na plesu dečke mejna / Kaj si tumplek zamišlava / Da ga bode neguvala / Neje ona takvog soja / Prav si rekla / To je drojla **tumpljek** (Zub 99: 193) Bedak je otišiel v školu, a zišel tumpljek. **tumpleš tumplasti** (Tom 85: 31) (Tom 92/93: 45) Tumpleshi tumplasti / igrali ste se vlasti / a jošćer si neznate - prav - / ni šmrklina spod nosa obrisati, / a kamoli ČOVEKU v jošć pogledati!

Turn / turen (Mih 95: 36) Preprjava / S turna je klopila šesta (Golub 95: 96) Turen s kosti elefantove, / moli za nas!

Türstock / štok (Tom 88: 15) Podenem se, f prvom mraku, na štoku od kujinski vrat kak sablast (bar so mi tak japica rekli) da nesem znal ni koraka dajle napraviti, a kamoli jezika za zobov zvaditi. **tirštuk** (Kov 95: 17) Pisar Feflješ naprvo pomolji deščastu glavu nuz vrateni tirštuk s tak belem obrazom kajda ga je malko prije zvadil z nečijega belitnjaka.

Uhr / vura (Luk 38: 199) Jaj (ili teško) si ga onomu, koj nigdar ne zgleda na sonce ili vuro. (Luk 38: 158) Ženo, vuro i koso ne posoduju.

Umschlag / unšlag (Tom 98: 94) Nu, prejdimo i - preko toga - "razloga" - / da jošćer ne "zaslužimo" unšlaga zdenoga!? **vušlag** (Čam 99: 24) Ni luft z rasprtoga obloka, ni japateka, ni ženini octeni vušlagi više koristili neso.

Urlaub / urlab (Đ-Nov: VM 1-10) Za par meseci je došel na urlab a vreč pripoveda na "bre".

Verband / frbant (Tom 85: 76) Doktor mi je palca zamotal s frbantom kaj nesem opazil da sem brez nofta se do prvoga previjajna.

Verschluss / fršljus (Kov 95: 70) Zadnji je na red došel fršljus. (Kov 95: 71) Vreč dok

je Jendrina prvi put štrocnol s fršljusom Đuroček Slivkovičev zacviljel je od sega srca i glasa.

verstopfen / zaštopati se (Zub 98: 285) A ta moja pjesma mora da je krasno zvučila, jer moja zadnja četverogodišnja balavica zaštopala si je oba uha sa dva kažiprsta.

Viertel / firtal (Čam 99: 16) Eto, Ivina Flanjek prodaje na Starom drumu firtal rali mekote. **firtalic** (VP 24.8.85.) No, v najgoršem slučaju, ako se ne bi našla ni pri mene, ni pri Vam, Vi lepo napišite drugo, još bolšo od prve. Eto, moram se malo i pošaliti, ali mislim i firtalic ozbilno. **firtalj** (Ivan 99: 26) Počel se je frkati i za firtalj vure bil je gotov. **firtaljec** (Kov 95: 57) Takve bi obitelji na firtaljecu živele pošteno od svega dela i čistoga obraza. **firtaljiti** (Kov 95: 73) Kum je polako i počkoma kumu firtaljil i neje se nikaj zgledal. **trifirtalni** (Đ-Nov: MK 5-23) (...) sin organista, kojega se, to jest njegova zanimanja, ne sjećam ali sam dobro upamtio njegov "smoleni" trifirtalni kaput i minijaturne brčiće. **trifirtalec** (Tom 92: 79) Preko leve roke je imal proletnoga, zna se, crnoga trifirtalca kaputeka obešenoga i z desnoga žepa od kaputa nalukavala se je francuska kapa. **trifirtalj** (Ivan 99: 61) Imala je rokave na trifirtalj i bila je malo dožeša od pasa. **trifirtaljni** (Kov 95: 73) Dok je to Valjent počul, malko je nadigel trifirtaljne debeljašne lače i z lačnjakom se dobro prižmeknol i mam dipil na brenčeći traktor.

Viertelschuh / firtli (Has 94: 25) Obula si firtle i zoknice bele / bluzo je imala, ruže na se fele. **firkleci** (Zub 98: 197) (...) a za njegov način hodanja rekli su da NAPIKAVA, kao jedna ženska dok nosi firklece sa pretjerano visokim petama.

vierzig / fircig (Zub 98: 366) Zatvaraj partiju, fircig, imam dosta, ravno 66!

vordrucken / fordrukati (Čam 99: 35) Luščil je i pekel vu žaru kovanja. Jevica je z merkom našivavala stolnaka, fordrukanaoga sakakovemi ružicama.

Vorhang / feringa (Has 95: 71) Na obloku cvetnak / i feringa mala. / Za feringom crna / mačkica je stala.

Vortuch / fortun 📖 (Čam 99: 34) Samo se je Kata potulila i splašila kaj ji bode mama rekla jer si je z gvercom omosala atlasenoga fortuna. **fertun** 📖 (Ivan 99: 209) Najčešće ribari imaju na sebi samo pregaču, *fertun*. **frtun** 📖 (PNP-72; M. Žagi, 113) Se si je sebe slekla i oblekla si je samo novoga frtuna i počela je dekla zmetati.

Wachs / boks 📖 (PNP-72; Smesnik, 142) I tak sem ja nazaj zaspal, a crnec me je razmel kaj sem ja pripovedal v noči i zel je boksa pak me je sega s crnem boksom omazal po obrazu. **naboksati** 📖 (Zub 98: 146) Meni se je tako ubrazdila u duboko sjećanje jedna Badnja večer kad je trebalo naboksati cipele prije kićenja bora.

Wächter / bokter 📖 (Tom 88: 42) Zamalo nam bokter neje pred nosom vrata zaprl. **vekter** 📖 (Kov 95: 7) Francini Lapapajcu odrezali so vekteri levu nogu. Kuda sreća da so mu i drugu odrezali.

wandern / vandrati 📖 (VP 24.8.85.) Leko je Vam reči da bi ja samo vandral po selu i da je žmeko nogam pod ludom glavom, al mi je zbijla sega bilo preveč i onakov mi je odmorič bil na jeno stran potreben. **vandrajne** 📖 (DT 21.8.85.) Zdravje je važneše od vandrajna. **vandravec** 📖 (Tom 88: 33) To da si mam odnesel onem vandravcom! **landrati** 📖 (Tom 79: 20) Nesem smel (...) / Vulicom landrati / Mačke zgađati / Krpenjačo nabijati / Šajbe razbijati **landrajne** 📖 (Tom 88: 32) Više ne bilo ni landrajna ni brnčajna, a bormeš ni spajna dok nesem i zadne slovo prečital i sličico pogledal. **landranje** 📖 (Zub 99: 83) Nemoj misliti samo na landranje, daj se malo smiri. **landravec** 📖 (Zub 98: 133) Što se može i očekivati nešto boljeg, jer to su sve vinska braća, cugoši, (...) frenteri, landravci, luftbremzeri i zrakomlati, (...)

Wäsche / veš 📖 (PNP-72; Sabolić, 70) Još je joča plačal okružno blagajno, pranje veša, na čem sem spal i kruha kaj sem jel i dvesto kil šenice na leto - to je bilo za kruh.

Waschmaschine / vešmašina 📖 (Bel 80: 40) Da si znal, / mogel si pričakati / koje leto, dve / i onda bi prosec / morti bolši bil: / za ižu, / televizora, / veš-mašinu (...)

Wechsel / vekslin 📖 (Ivan 99: 85) Parovi stoje u kргу i kad samac u sredini vikne: “Vekslin” onda

svatko mora promijeniti suplesačicu i poljubiti se s njome prije nego što ga plesač koji je u sredini udario ručnikom što ga drži u ruci.

weg / veg 📖 (Tom 88: 33) Samo so kričali: “Veg, marš, bež...!”

Weiher / bajer 📖 (Tom 85: 70) Pak sem odlesketal kak vol v zejle, mesto da vas upoznam kak sem prešel posle kopajna f kalnovječkom bajeru.

werben / verbuvati 📖 (Tom 90: 45) Vidite i sami, ne moram vas posebno vu oto ili za oto uveravati, a jošče mejne nagovarati, iliti, kak se to vezdar po domače veli: verbuvati (...)

Werkel / verglec 📖 (Tom 92: 61) Još da polako govore, nego, kak verglec dok ga najakše vrtiš. **verglati** 📖 (Tom 94/95: 16) Verglajoč, kak verglec, se jeno tejeno svetomu nigdarjebu na slavo.

Werkstatt / verštat 📖 (Tom 85: 69) Šegrt je stopram redil verštata. **verkštat** 📖 (Zub 98: 360) (...) a jer su se te česte probe obavljale u sobi kraj verkštata, onda su šegrti ogovali gazdu.

Wirt / bertaš 📖 (Luk 38: 159) Jeni misli pijanec, a drugo bertaš. **bertaški** 📖 (Tom 92: 52) Julka je bila rođena za onoga posla kojega je obavljala zdušno na zadovolstvo - si - v bertije prisutni, a ponajviše bertaša Jagmaša kojemu je ona bila najrentabilneši predmet (najte ni poslušlami da sem se zabunil kaj sem rekel predmet) med inventarom bertaškem (...) **bertija** 📖 (Čam 2000: 79) Puno pot je stoga, grej pri stanju zišel, / puno pot sem, za truc - v bertijo otišel! **bertijica** 📖 (Tom 92: 51) Ta je bertijica bila osredne veličine, jako zagušena i zapušena, f prizemjlu, z zero svetla, kak i placa. **birtija** 📖 (Zub 98: 131) Ipak za nekog kvalitetnog pijanca bila je najveća pohvala kad se reklo da se je on preselio sa stalnim boravkom u bircuzu ili još ljepše da je pustio korenje u birtiji. **birtašica** 📖 (PNP-72; Šikulec, 143) I tak on meni zove decij konjaka i nato dojde još drugi gitarista, nato dojde još treći gitarista sa violinom i tak je mene birtašica zamolila da odsviram pjesmu “Ko lijepi san” jer je ona bila Legradanka.

Wirtshaus / bercauz 📖 (Luk 38: 136) Ače gospon v bercauzu prosi repeto, dobi pečenko

šalatom; aće bogec, dobi graha zeljem. **bircuz** (Zub 98: 304) Doktoriral je v bircuzu.

Witz / vic (Tom 84: 13) Mi smo dečki đurdevečki / Dejte nam litro vina / Najmenšega sifona sode / Četiri duplaka vode / I dvanajst kupic / Ne smejte se, ne to vic

Würstel / viršljín (Kov 95: 92) Tak oni, kakti prvi, glašuvati moro dva glasa i imajo na sam den izborov prav pojesti dva para viršljínov. **viršla** (Zub 99: 249) (...) naručio sam još jednu rundu gemišta i naredio Pepini gostioničaru nek svakom skuha par viršla sa senfom.

Zacke / caklin (Dol 96: 94) “Razdrto sito ili rešeto” uredilo se i olijepilo šarenim papirima (“rugani krep-paper”), načinili su se papirnati “caklini” (resice, zupčići, od njem. der Zacken = zubac, šiljak) i na sve to nalijepio se “Betlehem” (Isus, Bogorodica, sv. Josip, pastiri, “štalica”). **caklinec** (Dol 96: 35) Mledno sonce se shincava - veđa mu se zajti. / Morti čez caklinec megle / pota nemre najti.

zaubern / coprati (Tom 89: 56-57) Vrača i vračara ima koliko mu drago. One su pravi vrači, jer riedko kada davaju kakvu medicinu, zato više “drepaju, hare, taru i copraju”. **zacoprati** (Čam 2000: 89) Zacoprala si me ti judina kesa / s teбом sem zablodel kak meglja v nebesa. **coprija** (Tom 88: 49) V zalud je je traktorist uveraval da tu nema nikakovi crncov i coprij, vreč samo tehnička dostignuća, oni bi mu: “Znamo mi da ste je vi dobro skrili!” **coprna** (Ivan 99: 86) Nekad su je /mladenku/ pokrivali bijelom plahtom preko vijenca, a danas se nad njom otvori kišobran, makar i mjesečina sijala, “da ne bi nadišla na coprno. Sad je ambrela mesto vilana”. **coprnica** (Ivan 99: 31) Coprnice čoveka sakam nose, a on doma leži kak drevn. **coprnjača** (Čam 2000: 71) Zdevali so ženam - coprnjače! / Da za nje treba želodec jak! **coprnjak** (Đ-Zb / Dyg-Lov 96: 373) Huk-Puk se je jako začudil nad takvem prorokovanjem i štel je da mu te coprnjak pove kakov je to vladar koj nigdar ne videl čoveka, cucka, konja ni železo.

Zeche / cej 1 ‘račun u gostionici’ (Tom 88: 13) Japica so, kagdar, bili f centru pažne. Vuostalom, oni i plačajo ceja. **cej 2** ‘obrtnička udruga’ (Tom 89: 86) Na početku devetnajstoga stolecja

spomijno se tri meštrijska ceja, a prvoga ceja bil je cehmešter (poglarar) Matija Leščan, vrlo ugledna osoba. **cej 3** ‘glazbeni sastav’ (Tom 85: 57) Posle sem i f ceju igral. **ceh 1** (Zub 98: 180) Ljudi, nemojmo upasti u gabulu, jer taj kljakavi maher sve će nam popiti i još će nam ostaviti ceh.

Zecker / ceker (Čam 96: 18) Eto, dej cekera! Ribice so pečene.

Zeiger / cajgar (Dol 96: 38) Samo za tebe kuražo bi zmogel, (...) / vreme zastavil i cajgare vrnol.

Zeit / cajti (Čam 99: 5) Nikakovi cajti ni događaji nemro zbrisati ono čega se sečamo - čemernoga ili lepoga, veseloga ili hudoga.

Zeitung / cajtung (Čam 96: 37) Negda sem i ja čital Radičeve cajtunge. Zvali so se: “Seljačka sloga”!

Zeug / cajgeni (Čam 2000: 25) Nuz nos mi komarec stalno brjanče / podižem cundrave cajgene lače.

Zeugnis / cajgnis (Tom 90: 69) Japa moj, nesem ja takov pustajija kaj bi na vas roko del. Znal sem ja da se to ne sme, vreč i zaradi cajgnisa, pak sem vas za to z “adidaskom” (športskom šlapom) karatejski vlejal.

Ziegel / cigel (PNP-72; Rumek, 97) Dok je mater prosil kruha, ona mu je cigla dala, a kad je japu prosil (kruha) - i on mu je cigla dal mesto kruha. **cigliček** (Tom 85: 76) Za tjeden dana vreč sem š nim nabijal po krpenjače i kak narod lepo veli da zlo nigdar ne doje samo, mesto lopte vudrim firtal ciglička. **ciglina** (Tom 92: 71) Rodil se je 1914. v Gjurjevcu, na Male Ciglene v gruntaške iže. **cigleni** (Kov 95: 47) Njein Mikula sedel je na cigelene štengaj i tam polako cmrkal rakiju z dečne flašičke. **ciglovje** (Tom 89: 44) Još se i vezda dobro sečajo stareši Gjurjevčani kak se je po Kandalovcu, ne samo drocalo od silnoga kamejna i ciglovja kaj se je f pot nasulo, da bi se moglo - kak-tak - prejeti za deždavnoga vremena, vreč, još i više kak so gazili, negda i do listankov, balavo i smrdljivo blato, f koje se ni marva, osim sviijn, ne dala naterati. **ciglovje** (Kov 95: 106) Vređivali

so tak šodranu da so v nju navažali stare lonce, vedrice, peči, granje, ciglovlje, itali crknjene mačke, cucke i teliče.

Ziegler / ciglar 📖 (Tom 89: 36) Težakov je pak bilo, kuliko si štel, v okolnemi sele, dok so ciglare (meštre) pozvali s Talije (...)

Ziel / cijl 📖 (Tom 83: 58) Negva je podla / Namera i bila / Na tuđe grbače / Dojti do cijla

zielen / cilati 📖 (Čam 96: 11) Sad ja znam kam vi cilate. Očete kaj moja žena i deca bodo kruva želni? **cijlati** 📖 (Tom 85: 11) I dok ga je on vodil na špancer na prelepomu remenu, ja sem cijlal ili z reška na lese ili pak iza nečijega stopa, tak da mi cucka opče ne bilo žmeko pogoditi, a osim toga je, kak sem vreč rekel, bil pozamašen cijl. **ciljati** 📖 (Kov-95a: 50) Dok je pripovedal, znamo na kaj je ciljal. **naciljati** 📖 (Kov 95: 59) Potijo je podigel jenu od ruk pokritu z velikem rukavom i naciljal nekam daleko i čez isti gledel kak na durbin.

Zigarette / cigaretlin 📖 (Čam 99: 19) Vužgal si je s peči cigaretlina na žar. **cigaretljin** 📖 (Kov 95: 46) Francina Kožarov, inače jako kratkoviden, od zadovoljstva, sedeči na trčku, fikal je debeloga cigaretljina i v paper od novini nametal duvana stabaka.

zimier / cimer 📖 (Luk 38: 164) Koj se sam fali, tomu je drek cimer. **cimerača** 📖 (Dol 96: 87) (...) "prasica Cimerača bo se prasila k Mali meši" (...)

Zimmermann / cimerman 📖 (Luk 38: 189) Šoštar ima razdrte cipeliše, šnajdar opravo, a cimerman porušeno hižo. **cimermanija** 📖 (Čam 99: 22) Celo prolet i leto Martin je delal na cimermanije i odužal svatovske duge.

Zimmt / cimet 📖 (Zub 98: 94) Ah, malo mi fali brašna, nisam dosta posolila, zaboravila sam metnuti špicu cimeta, nisam podmazala tiganj...

Zippverschluss / ciferšljus 📖 (Zub 98: 207) Upotrebjavat će samo ciferšljuseve i onda će slifkati dok si priškrnu pimpeka.

Zoll / col 📖 (Dol 96: 37) Čovek je sega pomalo, ničesa preveč. / Čovek je malo melje, malo solji, / col smeha, tri rali greha.

Zollstock / colštuk 📖 (Tom 92: 36) (...) došli (so) dreveni meštri svojemi alati: poprečnom pilom, z sekirami i švarbami, z vrpcami (...) i z colštuki (...)

zucken / cukati 📖 (Kov 95: 47) Saki je cukal na svoju stran. **scukavati** 📖 (Đ-Nov: VM 11-21) Eto, vidiš kak te čovek Papo pametno vozi, nikaj ne scukava z autom, a ne kak ti dok primeš traktora f šake.

Zucker / cukor 📖 (Čam 2000: 26) Kaj mrndaš, čemu, mam se povdaš, / nesi s cukora, ni z Beča baš! **cukerlin** 📖 (Tom 92: 15) (...) Jalža je švercala s cukerlinom i kreneni za farcajg (...) **cukorepa** 📖 (Kov 95: 31) Neje se više sadila, okopavala, vadila cukorepa (...) **cukorlin** 📖 (Dol 96: 19) To so bila vračtva vu staro vremenje. / Češnjake smo jeli, petrijola pili, / čaja z cukorlinom, vračtva meducine, / tvaroge od mulja, kafro, santonine.

zuckern / cukoriti 📖 (Kov 95: 31) S cukorom so se cukorile kvake, novci, cipeli, potplati (...) **cukoreni** 📖 (Čam 96: 51) Onda, lipovoga čaja, gamiličinoga, bezgovoga, i to malo cukorenoga bez rakije i ruma! **cukorjeni** 📖 (Kov 98: 36) Čuvajte se cukorjenoga cucka, jel vas bu na slatko vgrizel **precukoriti** 📖 (Kov 95: 31) Cukor je se to scukoril i precukoril. **scukoriti** 📖 (Kov 95: 31) Cukor je se to scukoril i precukoril. **zacukoriti** 📖 (Kov 95: 83) Da nebi sused svoju naftu trošil na parceli, mi smo deli svoju zacukorenu, kakti najborši mešung za motorljina.

Zug / cug 1 'vlak' 📖 (Tom 92: 47) Čem bi vlezal vu cug, otišiel bi se f šekret presleči v gospona, a f kufer spakuval sejlaka i po žene (koja ga je pričekala na male štacije - Gjurjgjevec-Mlin) poslal bi sejlakčo rujo doma (...) **cipelcug** 📖 (Tom 90: 111) (...) fanteristi i domobranci (dvajstpetna domobranska regimenta, kak so jim govorili) maršerali bi s cipelcugom i na raskrižju muštrali (...) **cug 2** 'srk' **cugati** 📖 (Zub 98: 38) A on stoički čvali, meša keca i cuga gemište. **cuganje** 📖 (Zub 98: 49) Dečko, kam si zglajzal, o čemu si počel klafuriti, ni slano - ni masno, kakve to veze ima sa cuganjem? **cugnut** 📖 (PNP-72; Jakupec, 130) Oni, kak su bili cugnuti, si pogledavali, a mošta nema. **pocugnuti** 📖 (PNP-72; Jakupec, 130) Na jednom bregu nisu baš najbolje obdelavali gorice, a šteli su fest pocugnuti vinčeka. **cugoš** 📖 (Zub 98: 133) Što se može i očekivati nešto boljeg, jer

to su sve vinska braća, cugoši, (...) **cugaroš** (Zub 98: 200) Makar se od svih životinja pijanci najlakše prilagodavaju svim okolnostima, ipak, među našim cugarošima nađe se pokoji, tu i tam, kojemu higijenska savjest nije čista (...)

Zügel / cugli (Tom 88: 34) Ne mi trebalo ni kobele ofliknoti. Išle so kak strele. Komaj sem je na cugle držal. **pricuglati** (Tom 88: 34) Kagdar, ona nosi srečo, moram jo zdiči. Stavim kobile, vuzde denem na vuporo (brez da sem je pricuglal) i skočim s kol po potkovo.

Zugsführer / cuksvirer (Tom 89: 77) Ne bi smel prečkometi, bilo ji je koji so doterali i do cezarskoga trumbetaša, trontolaša, cuksvirera i frajta ajbajtera.

zurück / curuk (Đ-Zb / Mark 96: 277) Kojnom se veli ac i tile, no da, kreni, beelj - to se veli stoj, curuk ak se kola obračajo. **curik** (Čam 99: 71) A onda, ne znam zakaj komanda curik-nazaj. **cruknoti** (Zub 98: 41) Potom smo se božanski okrepili i na odlasku nije mi savjetovao kao obično: crukni nazaj, vozi natraške, vozi na rikverc, vozi unazad, vozi u povrat, vozi natrag, vozi u obrnutom smjeru već mi je viknuo "vozi nazrit" (...)

Zuspeise / čušpajz (Zub 98: 343) Moj Bucu je po koji put donosio ranjglicu čušpajz-graha sa kranjskim kobasicama koje su plivale na masnom grahu, ali mi nije nikad ponudio ni jednu jedinu žlicu, dok smo dijelili moju suhu šunku, špek i sir iz Virja.

zwanzig / cvancig '20 bodova u kartanju' (Zub 98: 289) Taj Markina imao je malo poveći trbuh koji je skrivao iza plavog šulca od domaćeg platna i dok su se posvadili radi cvanciga u zelju, neki Ivina iz Gaja pograbio nož za svinje klati i rasporio Markini trbuh da su mu droba izašla van. **cvanciga** 'vrsta novca' (PNP-72; Berta-Lesić, 104) Pak ja imam konja koj saki den posmeti cvancig kej ne znam kam š nimi.

Zwecke / cvek (Tom 92: 40) (...) on se neje branil z otem kaj so cipeliši bili namejnjeni štrapacu nego - kaj so imali cveke na potplate.

Zwicker / cvikeri (Zub 98: 414) U to iznenada, došao je Ivonin muž, tražeći svoje crne

cvikere, jer je bio prekrasan dan, a on ne podnosi sunce.

Zwillich / cvilij (Luk 38: 168) Lojtrice delati. (Na cviliju krive parte /≠pruge/ prebirati.) **cviličen** (Tom 92: 11) Perje i ritka bodem pretegnol, ali belo i cvilično platno kak ni debelaša nemrem!

Zylinder / cilinder (Čam 2000: 113) Kuba cigara prek stola smrdi, / cilinder na glave, očajle na nosu, / a cucek z mašlinom kak piškor gleda. **cilindraš** (Tom 90: 63) Ne zbog toga da je pravda / Na to strano prevagnola / Vreč po čefu cilindraša